

انجيل عيسى مسيح د مطابق متي

پيشگفتار

زندگی نامه عيسى مسيح که د وسيله متي نوشته شده قد زندگی نامه های که د وسيله مرقس و لوقا نوشته شده تقريباً هممنظر آسته، چون مطلب های که د امزی سه زندگی نامه نوشته شده تا حد کلو قد يگديگه خو ميخانه، ليکن زندگی نامه عيسى مسيح که نوشته يوحنا آسته، موضوع های مختلف دره و کلوتر د باره مُحَبَتِ خُدا و اَلُوهِيتِ عيسى مسيح بيان مونه.

زندگی نامه عيسى مسيح که د وسيله متي نوشته شده ای حقيقت ره ثابت مونه که عيسای ناصري «مسيح وعده شده آسته»، يعنی امو پادشاهِ اِنْتِخابِ شُده و نِجاتِ دِهِنْدِه که د کِتَابِ مُقَدَّسِ يَهُودِيا د باره اَمْدون شی پيشگویی شده؛ و ام ای که خوشخبری اَمْدونِ امزی پادشاهِ اِنْتِخابِ شُده فقط بلده قومِ يَهُودِ نييه، بلکه بلده تمام قوم های دُنيا.

متي قد دِقَتِ خاصِ نوشته خو ره د باره تَوَلْدِ عيسى مسيح شروع مونه و د باره غُسلِ تعميد و آزمایش های شی ادامه ميديه. بعد ازو د باره موعظه ها و تعليم ها

و مُعْجِزَه هَاي هَاي شَي كِه دَ مَنْطِقَه هَاي جَلِيلِيَه اَنْجَام دَدَه توره مُوْگِيَه و دَ بَارَه سَفَرِ
مَسِيحِ اَز جَلِيلِيَه دَ اَوْرُشَلِيمِ مَعْلُومَاتِ دَدَه وَاقِعَه هَفْتَه اَخِرِ مَسِيحِ و دَ صَلِيبِ
مِيخَكُوبِ شُدُونِ شَي رِه بَطُورِ وَاضِحِ بِيَانِ مُونَه.

اِي زِنْدَگِي نَامَه عِيْسَى مَسِيحِ رِه مَعْلِمِ و تَفْسِيْر كُنِنْدَه شَرِيْعَتِ خُدا و نِجَاتِ دِهِنْدَه
عَالَمِ و آدَمِ مَعْرِفِي مُونَه. مَتِي دَ اَمْرِي زِنْدَگِي نَامَه كَلُوتَرِ اَز عِبَارَتِ هَاي كِه دَ
مِيْنَكَلِ يَهُودِيَا رَوَاجِ بُوْدِ اِسْتِفَادَه مُونَه، مَثَلًا دَ جَاي «پادشاهي خُدا» عِبَارَتِ
«پادشاهي اَسْمُو» رِه اِسْتِفَادَه مُونَه، چُونِ يَهُودِيَا دَ مُطَابِقِ حُكْمِ سَوْمِ تَوْرَاتِ كَلُو
كُوشِشِ مُونَه كِه كَلِمَه «خُدا» رِه سُبُكِ و يَا دَ مَقْصِدِ بَاطِلِ دَ زِبُونِ خُو نِيْرَه و دَ
جَاي شَي كَلِمَه «اَسْمُو» رِه اِسْتِفَادَه كَنَه. اَمْرِي مَو مِيْدَنِي كِه مُخَاطِبِيْنِ اَزِي زِنْدَگِي
نَامَه كَلُوتَرِ مَرْدُمِ يَهُودِ اَسْتَه.

فهرستِ عنوانِ ها

پُشتِ نَامَه عِيْسَى مَسِيحِ (فصلِ ۱ آيه ۱)

تَوَلَّدِ عِيْسَى مَسِيحِ (۱۸:۱)

سِتاره-شِناسا عِيْسَى رِه مُوِيَالَه (۱:۲)

دُوتَا كَدُو دَ مِصْرِ (۱۳:۲)

پَسِ اَمْدُو دَ وَطَنِ (۱۹:۲)

يَحْيَايِ تَعْمِيْدِ دِهِنْدَه (۱:۳)

عُغْسَلِ تَعْمِيْدِ عِيْسَى اَز دِسْتِ يَحْيَايِ (۱۳:۳)

آزمایشِ عیسیٰ دَ بیابو (۱:۴)
شروعِ کارِ عیسیٰ دَ جَلیلیه (۱۲:۴)
چار ماهی گیر یارِ عیسیٰ مُوشه (۱۸:۴)
تعلیم و خدمت های عیسیٰ (۲۳:۴)
موعظه سر کوه (۱:۵)
دَ باره نُور و نَمک (۱۳:۵)
دَ باره پوره کدونِ شریعت (۱۷:۵)
دَ باره قتل (۲۱:۵)
دَ باره زنا (۲۷:۵)
دَ باره طلاق (۳۱:۵)
دَ باره قسم (۳۱:۵)
دَ باره انتقام (۳۸:۵)
دَ باره دوست دشتونِ دُشمننا (۴۳:۵)
دَ باره خیرات (۱:۶)
دَ باره دُعا کدو (۵:۶)
دَ باره روزه گرفتو (۱۶:۶)
دَ باره مال-و-دولت (۱۹:۶)
غم-و-غصه نخورید (۲۵:۶)
قضاوت دَ باره دیگر و (۱:۷)
طلب کنید، بپالید و تَخ تَخ کنید (۷:۷)

دَ بَارِه رَاهِ آسْمُو (۱۳:۷)
دِرَخْتِ مِيُوِه (۱۵:۷)
مَثَلِ دُو خانِه (۲۴:۷)
جور شُدونِ يِگِ آدَمِ كُولِي (۱:۸)
ايمانِ قومندانِ رُومِي (۵:۸)
عيسيٰ ناجورا ره شفا ميديِه (۱۴:۸)
قيمتِ پيروي كدو از عيسيٰ مسيح (۱۸:۸)
عيسيٰ طوفان ره آرام مونه (۲۳:۸)
شفای دُو آدَمِ چندی (۲۸:۸)
جور شُدونِ يِگِ آدَمِ شَل (۱:۹)
متيٰ ماليه گير يارِ عيسيٰ موشه (۹:۹)
دَ بَارِه روزه (۱۴:۹)
شفا دَدونِ خاتونِ ناجور و زنده كدونِ دُختر (۱۸:۹)
جور شُدونِ دُو كور (۲۷:۹)
دُعا بَلدِه حاصلات (۳۵:۹)
رَبِي كدونِ دوازده رسُول (۱:۱۰)
سوالِ يحييٰ از عيسيٰ (۱:۱۱)
واي دَ حالِ شاراي كه توبه نَمونه (۲۰:۱۱)
اَسودگي از زيرِ بار و زحمت كشي (۲۵:۱۱)
سوالِ دَ بَارِه روزِ آرام (۱:۱۲)

خدمتگارِ اِنْتِخَابِ شُدِه خُدا (۱۲:۱۵)
عیسیٰ و بَعْلزَبُول یعنی رِئِیسِ جِنیَات (۱۲:۲۲)
عالمایِ یَهُود و فَرِیسیا مُعجزه طلب مونه (۱۲:۳۸)
آبه و برارونِ عیسیٰ (۱۲:۴۶)
مَثَلِ چار رقم زمی (۱:۱۳)
مَثَلِ عَلفِ بیکاره (۱۳:۲۴)
مَثَلِ تُخْمِ شَرشَم (۱۳:۳۱)
تشریحِ مَثَلِ عَلفِ های بیکاره (۱۳:۳۶)
مَثَلِ گنجِ تاشه شُده (۱۳:۴۴)
مَثَلِ جالِ های ماهی‌گیری (۱۳:۴۷)
مردُمِ ناصِرِه عیسیٰ ره رَدِ مُوکنه (۱۳:۵۳)
مرگِ یحیایِ تَعْمیدِ دِهنده (۱:۱۴)
عیسیٰ پَنج هزار نفر ره نانِ مِیدیه (۱۴:۱۳)
دَ باره پاکي و ناپاکي (۱:۱۵)
عیسیٰ چار هزار نفر ره نانِ مِیدیه (۱۵:۲۹)
طلبِ مُعجزه (۱:۱۶)
خَمیرمایه فَرِیسیا و صَدُوقیا (۱۶:۵)
اقرارِ کدونِ پَتْرُس دَ باره مَسِیح (۱۶:۱۳)
عیسیٰ دَ باره مَرگِ خُو پِیشگویی مونه (۱۶:۲۱)
تبدیلیِ شکلِ عیسیٰ (۱:۱۷)

شفا دَدونِ باچه مرگی (۱۴:۱۷)
مالیه بلده خانه خدا (۲۴:۱۷)
کی د مینکلِ مردم بزرگ آسته (۱:۱۸)
مثلِ گوسپونِ گم شده (۱۰:۱۸)
براری که د ضدِ ازشمو گناه موکنه (۱۵:۱۸)
مثلِ غلامی که نموبخشه (۲۱:۱۸)
د باره طلاق (۱:۱۹)
جوانِ دولتمند (۱۶:۱۹)
مثلِ کارگرای باغ انگور (۱:۲۰)
سومنه پیشگویِ عیسی د باره مرگ شی (۱۷:۲۰)
تقاضای یگ آبه (۲۰:۲۰)
شفای دُو آدم کور (۲۹:۲۰)
داخل شدونِ پیروزمندانِه عیسی د اورشلیم (۱:۲۱)
عیسی د خانه خدا (۱۲:۲۱)
عیسی دِ رختِ انجیر ره لعنت موکنه (۱۸:۲۱)
سوال د باره اختیارِ عیسی (۲۳:۲۱)
مثلِ دُو باچه (۲۸:۲۱)
مثلِ باغوان های ظالم (۳۳:۲۱)
مثلِ توی (۱:۲۲)
سوال د باره مالیات (۱۵:۲۲)

بَحْث دَ بَارِه قِيَامَت (۲۳:۲۲)
بُزْرگَتَرِين حُكْمِ خُدا (۳۴:۲۲)
مَسِيح كِي اَسْتِه (۴۱:۲۲)
بَرَمَلَا كَدُونِ كَارَايِ غَلَطِ فَرِيَسِيَا و عَالِمَايِ دِين (۱:۲۳)
خَرَابِي خَانِه خُدا و بَلَاهَايِ آخِرِ زَمَان (۱:۲۴)
اِنْتِظَارِ بَلَدِه پَس اَمْدُونِ مَسِيح (۳۶:۲۴)
مَثَلِ دِه دُخْتَرِ جَوَان (۱:۲۵)
مَثَلِ سِه غُلام (۱۴:۲۵)
رُوزِ قِضَاوَت (۳۱:۲۵)
نَقْشِه قَتْلِ عِيْسِي (۱:۲۶)
مَسَحِ شُدُونِ عِيْسِي دَ بَيْتِ عَنِيَا (۶:۲۶)
خِيَانَتِ يَهُودَايِ اِسْخَرِيوْطِي (۱۴:۲۶)
اَخِرِي شَامِ عِيْسِي قَد يَارَايِ شِي (۱۷:۲۶)
پِيَشْگُوبِي دَ بَارِه اِنْكَارِ پَتْرُس (۳۱:۲۶)
دُعَايِ عِيْسِي دَ بَاغِ كَتْسِيْمَانِي (۳۶:۲۶)
گَرِفْتَارِ شُدُونِ عِيْسِي (۴۷:۲۶)
مِحَاكِمِه دَ حُضُورِ شُورَايِ يَهُود (۵۷:۲۶)
اِنْكَارِ پَتْرُس دَ بَارِه عِيْسِي (۶۹:۲۶)
مِحْكُومِ شُدُونِ عِيْسِي دَ مَرْگ (۱:۲۷)
عِيْسِي دَ حُضُورِ پِيَلَاْتُس (۱۱:۲۷)

عسکرا قد عیسیٰ ریشخندی مُوکنه (۲۷:۲۷)

عیسیٰ دَ صلیب کُشته مُوشه (۳۳:۲۷)

مَرگِ عیسیٰ (۴۵:۲۷)

دَفن کدونِ عیسیٰ (۵۷:۲۷)

پیره‌داری از قبر (۶۲:۲۷)

دُوباره زنده شُدونِ عیسیٰ (۱:۲۸)

رِشوتِ دَدو دَ پیره‌دارا (۱۱:۲۸)

وَضیفه بُّرگ (۱۶:۲۸)

پُشت نامه عیسیٰ مسیح

۱ پُشت نامه عیسیٰ مسیح، اولادِ داوود، اولادِ ابراهیم:

۲ ابراهیم آته اسحاق، اسحاق آته یعقوب و یعقوب آته یهودا و برارون ازو بود؛ ۳ یهودا آته فارص و زارح از تامار شد. فارص آته حصرون، حصرون آته ارام، ۴ ارام آته عمیناداب، عمیناداب آته نحشون، نحشون آته سلمون، ۵ و سلمون آته بوغز از راحاب شد. بوغز آته عوبید از روت شد. عوبید آته یسی ۶ و یسی آته داوود پادشاه بود.

داوود آته سلیمان از خاتون اوربا شد. ۷ سلیمان آته رحبعام، رحبعام آته ابیا، ابیا آته آسا، ۸ آسا آته یهوشافاط، یهوشافاط آته یورام، یورام آته عزیا، ۹ عزیا آته یوتام، یوتام آته آحاز، آحاز آته حزقیا، ۱۰ حزقیا آته منسی، منسی آته آمون و آمون آته یوشیا بود. ۱۱ یوشیا آته یکنیا و برارون ازو شد د زمانی که یهودیا د بابل برده شد.

۱۲ بعد از اسیر شدو د بابل: یکنیا آته شلتیئیل و شلتیئیل آته زروباہل ۱۳ و زروباہل آته اییهد و اییهد آته ایلیاقیم و ایلیاقیم آته عازور ۱۴ و عازور آته صادق و صادق آته یاکیم و یاکیم آته ایلیهد ۱۵ و ایلیهد آته العازار و العازار آته متان و متان آته یعقوب ۱۶ و یعقوب آته یوسف شد و یوسف شوی مریم بود و مریم عیسیٰ ره که لقب شی «مسیح» بود، د دنیا اورد.

۱۷ پس تمام نسل ها از ابراهیم تا داوود چارده نسل و از داوود تا برده شدن یهودیا د بابل چارده نسل و از برده شدو د بابل تا مسیح چارده نسل آسته.

تولد عیسیٰ مسیح

۱۸ تولد عیسیٰ مسیح اینی رقم واقع شد: وختیکه مریم آبه عیسیٰ خوسته یوسف بود، پیش ازی که هر دوی شی یگجای شنه، او د وسیله روح القدس حامله شد. ۱۹ خوسته شی یوسف، ازی که آدم درستکار بود و نمیخواست او ره رسوا کنه، قصد کد که او ره خپ-و-چپ ایله بدیه. ۲۰ وختیکه او هنوز دزی باره فکر موکد، ملایکه خداوند د عالم خاو دزو ظاهر شده گفت: "ای یوسف اولادِ داوود، از گرفتون مریم بحیث خاتون خو ترس نخور، چون نلغیه که د کوره شی د وجود آمده از روح القدس آسته. ۲۱ او یگ باچه د دنیا میره و تو نام شی ره عیسیٰ بیل، چون او قوم خو ره از گناه های شی نجات میدیه. ۲۲ پگ امزی چیزا واقع شد تا توره که خداوند د وسیله پیغمبر گفتد، پوره شنه:

^{۲۳} «اینه، یگ دُخترِ خانه حامله موشه و یگ باچه دَ دُنیا میره

و نام شی ره «عمانوئیل» میله،»

که معنای شی «خدا قد از مو» آسته. ^{۲۴} وختیکه یوسف از خاو بیدار شد، او امو رقم کد که ملایکه خداوند دَزُو امر کدد: او مریم ره بحیثِ خاتونِ خُو گرفت. ^{۲۵} مگم او قد شی یگجای نشد تا وختیکه مریم باچه خُو ره دَ دُنیا آورد؛ و یوسف نام ازو ره عیسی ایشته.

ستاره-شناسا عیسی ره موباله

^۲ بعد از تولدِ عیسی دَ بیت-لحمِ یهودیه، دَ زمانِ هیرودیس پادشاه، چند ستاره-شناس از سرزمینای مشرق دَ شارِ اورشلیم آمد و پُرسان کده گفت: «کجا یه امو نوزیده شده که پادشاهِ یهودیا آسته؟ چون مو ستاره شی ره دَ سرزمینای مشرق دیدی و آمدی که او ره پرستش کنی.» ^۳ وختیکه هیرودیس پادشاه ای توره ره شنید، او و پگِ مردمِ اورشلیم قد ازو ورخطا شد ^۴ و او تمام پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین ره از قومِ اسرائیل جم کد و از او پُرسان کد که مسیح دَ کجا باید تولد شنه. ^۵ اونا دَزُو گفت: «دَ بیت-لحمِ یهودیه؛ چون دَ وسیله پیغمبرِ اینی رقم نوشته شده:

^۶ و تو، ای بیت-لحم، دَ سرزمینِ یهودیه

دَ مینکل حکمرانای یهودا از هیچ نگاه کمتر نیستی،

چراکه از تو یگ حکمران ظهور مونه

که قوم مه اسرائیل ره رهبری موکنه.»

^۷ اوخته هیرودیس، ستاره-شناسا ره تاشکی کوی کد و دَ باره وختِ ظهورِ ستاره، ازوا تحقیق کد. ^۸ بعد ازو اونا ره دَ بیت-لحمِ ریی کده گفت: «بورید و امو نلغه ره خوب اوگل کنید؛ غیتیکه او ره پیدا کدید دَز مه خبر بدید تا ما ام بییم و او ره پرستش کنیم.» ^۹ بعد از شنیدونِ توره پادشاه، ستاره-شناسا دَ راهِ خُو ریی شد و ستاره ره که اونا دَ مشرقِ هوش کدد پیش پیش ازوا مورفت تا دَ بله سر امزو جای رسیده ایسته شد که نلغه دَ اونجی بود. ^{۱۰} وختیکه

اونا ستاره ره دید، اونا قد خوشی کلو خوشحالی کد. ^{۱۱} امی که اونا د داخل خانه رفت و نلغه ره قد آبه شی مریم دید، زوی د خاک اُفتده امو نلغه ره پرستش کد و صندوقای خزانه خو ره واز کده سوغات ها، یعنی طلا، کُنْدُر و مُر دَزُو تقدیم کد. ^{۱۲} و ازی که د خاو دزوا اخطار دده شد که دوباره پیش هیرودیس نروه، اونا از راه دیگه پس سون وطن خو رفت.

دوتا کدو د مصر

^{۱۳} بعد از رفتون ستاره-شناسا، ملایکه خداوند د خاو د یوسف ظاهر شده گفت: "باله شو، نلغه و آبه شی ره گرفته د مصر دوتا کو و د امونجی بشی تا غیبتیکه تو ره خبر بدم، چراکه هیرودیس د زودی نلغه ره موباله تا او ره نابود کنه." ^{۱۴} اوخته یوسف باله شد و نلغه و آبه شی ره گرفته د وخت شاو سون مصر ریی شد ^{۱۵} و تا مرگ هیرودیس د امونجی مند. د امزی رقم توره که خداوند د وسیله پیغمبر گفته بود پوره شد:

"باچه خو ره از مصر کوی کدم."

^{۱۶} وختی هیرودیس دید که ستاره-شناسا او ره بازی دده، او کلو قار شد و نفرا ره ریی کد و تمام بچکیچا ره د بیت-لحم و اطراف شی که دو ساله و کمتر از دو ساله بود د قتل رسند، مطابق د زمانی که او از ستاره-شناسا تحقیق کدد. ^{۱۷} اوخته توره های که د وسیله ارمیا پیغمبر گفته شد، پوره شد:

^{۱۸} "یگ آواز د رامه شنیده شد،

آواز مخته-و-چخرا و ماتم کته،

راحیل بلده بچکیچای خو چخرا مونه و آرام نموشه،

چراکه اونا دیگه وجود ندره."

پس آمدو د وطن

^{۱۹} پس از مرگ هیرودیس، ملایکه خداوند د مصر د خاو د یوسف ظاهر شده ^{۲۰} گفت: "باله شو، باچه و آبه شی ره

گرفته پس د سرزمین اسرائیل بوړو، چوڼ کسای که قصد جان نلغه ره کدد، مُرده. ^{۲۱} " اوخته یوسف باله شده باچه و آبه شی ره گرفت و پس د سرزمین اسرائیل رفت.

^{۲۲} مگم وختی شنید که آرخلوس د جای آته خو هیرودیس د بله یهودیه حکمرانی مونه، او از رفتو د اونجی ترس خورد و بعد ازو که د خاو دزو اخطار دده شد، او د منطقه جلیلیه رفت ^{۲۳} و د اونجی رسیده د یگ شار د نام ناصره جای-د جای شد. د مزی رقم توره که د وسیله پیغمبر گشته شد " او ناصری گشته موشه، " پوره شد.

یحیای تعمید دهنده

^۳ د امزو روز ها یحیای تعمید دهنده د بیابون یهودیه ظاهر شد. او اعلان کده موگفت: ^۲ "از گناه های خو توبه کنید، چراکه آمدون پادشاهی آسمو نزدیک شده. " ^۳ یحیی امو کس آسته که اشعیای نبی د باره شی خبر دده موگیه:

"آواز کسی که د بیابو چیغ-و-فریاد مونه:

راه ره بلده خداوند آماده کنید

و راه روی شی ره راست-و-سیده کنید.

^۴ یحیی کالای ره که از پاشم اشتر بود موبوشید و د گرد کمر خو یگ کمر بند چرمی دشت و خوراک شی ملخ و غسل صحرائی بود. ^۵ مردم از اورشلیم و تمام یهودیه و از پگ منطقه های گردویر دریای اردن د پیش ازو میمد ^۶ و گناه های خو ره اقرار کده از دست ازو د دریای اردن غسل تعمید میگرفت.

^۷ مگم وختی یحیی دید که عدر فریسیا و صدوقیا بلده غسل تعمید د پیش ازو میبه، دزوا گفت: "او اولادای تیرمار! کی دز شمو اخطار دد که از غضبی که آمدنی به دوتا کنید؟ ^۸ پس ثمری بدید که لایق توبه بشه ^۹ و ای توره ره د فکر خو جای ندید که بگید: 'ابراهیم بابه کلون مویه،' چون ما دز شمو موگم که خدا میتنه امزی سنگا بلده ابراهیم اولاده پیدا کنه. ^{۱۰} و آلی تیشه د ریشه درختا ایشته شده؛ پس هر درخت که ثمر خوب ندیه، قطع شده د آتش پورته موشه.

١١ ما شُمو ره بلده توبه شُمو قد او غُسلِ تعمیدِ میڈم، ولے کسی که بعد از مه مییه از مه کده قُدرتمند آسته؛ ما حتی لایقِ باله کدون چپلی های شی ره ام ندرم. او شُمو ره قد روح اَلقُدس و آتشِ غُسلِ تعمیدِ میديه. ١٢ شاخی ازو د دست شی آسته و او خرمونجوی خُو ره پاک کده گندم خُو ره د دی خانه خُو ذخیره مَوکنه، ولے کاه ره د آتشِ کُل ناشدنی در میديه.

غُسلِ تعمیدِ عیسیٰ از دستِ یحییٰ

١٣ د امزو زمان عیسیٰ از جلیلیه د دریای اُردن پیش یحییٰ آمد تا از دستِ ازو غُسلِ تعمیدِ بگیره. ١٤ مگم یحییٰ او ره منع کده گفت: "ما ضرورتِ درم که از دستِ ازتو غُسلِ تعمیدِ بگیرم و تو پیشِ ازمه مییه که غُسلِ تعمیدِ بگیري؟" عیسیٰ د جوابِ ازو گفت: "آلی بیل که امی رقم شنه، چون بلده ازمو مناسب آسته که د امزی رقم تمامِ عدالت ره پوره کنی." اوخته یحییٰ راضی شد. ١٥ وختیکه عیسیٰ غُسلِ تعمیدِ گرفت، فوری از او بر شد؛ دمزو لحظه آسمو بلده شی واز شد و او روحِ خُدا ره دید که رقمِ کوتر آلی نازل شده د بله شی مییه. ١٦ د امزو غیت یگ آواز از آسمو آمده گفت: "اینمی باچه دوست-دشتنی مه یه که ما از شی خوش-وراضی آستم."

آزمایشِ عیسیٰ د بیابو

١٧ اوخته عیسیٰ د وسیله روح اَلقُدس د بیابو هدایت شد تا ابلیس او ره وسوسه کنه. ١٨ او چل شاو-وروز روزه گرفت و بعد ازو گُشنه شد. ١٩ اوخته وسوسه گر د دیرِ ازو آمده گفت: "اگه تو باچه خُدا آستی، د امزی سنگا بگی که نان جور شنه." عیسیٰ د جوابِ ازو گفت: "د کلامِ خُدا نوشته شده که،

انسان تنها د وسیله نان زنده نییه،

بلکه د وسیله هر توره که از دانِ خُدا بر موشه."

٢٠ اوخته ابلیس عیسیٰ ره د شارِ مَقَدَس بُرد و د بلندی خانه خُدا ایستلجی کد ٢١ و دزو گفت: "اگه تو باچه خُدا آستی خود ره تا پورته کو، چون نوشته شده که،

او د باره ازتو د ملایکه های خُو حکم مونه

و اونا تُو ره د بِلِه دِستای خُو میگیره،

نَشْنَه که پای تُو د کُدم سنگ دَکه کُنه.”

عیسی دَزُو گُفت: ”بسم نویشته شُده که،

خُداوند، خُدای خُو ره آزمایش نکُو!“

^۸ بعد ازو اِبلِیس اُو ره د بِلِه یگ کوه عَدْرِ قِیل بُرده تمام مَمَلکَتای دُنیا و شان-و-شوکت شی ره دَزُو نِشو دَد و دَزی گُفت: ”اگه رُوی د خاک اُفتده مَره سَجده کُنی، پگ امزیا ره دَز تُو میڈم.“ ^{۱۰} اوخته عیسی دَزی گُفت: ”دور شو، ای شیطو! چُون نویشته شُده:

خُداوند، خُدای خُو ره سَجده کُو

و تنها اُو ره عِبادت کُو.“

^{۱۱} بعد ازو اِبلِیس اُو ره ایله کد و ملایکه ها اَمده اُو ره خِدمت کد.

شُرُوع کارِ عیسی د جَلیلِیه

^{۱۲} وختی عیسی شِنید که یحیی دِستگیر شُده، اُو پس د جَلیلِیه رفت ^{۱۳} و ناصره ره ایله کده د شارِ کَفَرناحوم جای-د-جای شُد که د بَعْلِ دریا جَلیلِیه، د منطقه های زَبولون و نَفتالی بُود، ^{۱۴} تا چیزی که د وسیله اشعیای نبی گُفته شُد، پوره شُنه:

^{۱۵} ”سرزمینِ زَبولون و سرزمینِ نَفتالی

د راهِ دریا، د اُو طرفِ دریاچه اُردن،

جَلیلِیه مِلت های غَیر یهود،

^{۱۶} قومی که د تریکی زندگی مَوکُنه

نور بزرگ ره مینگره

و د بِلِه کسای که د سرزمین مرگ و سایه شی زندگی مونه،

یگ نور روشنی مونه.

^{۱۷} امزو زمان عیسی د اعلان پیغام خو شروع کده گُفت: "توبه کنید، چراکه آمدون پادشاهی آسمو نزدیک شده."

چار ماهی گیر یار عیسی موشه

^{۱۸} وختی عیسی د لب دریای جلیلیه قدم میزد، دُو برار یعنی شمعون مشهور د پترس و برار شی اندریاس ره دید که تور ماهی گیری ره د دریا میندزه، چون اونا ماهی گیر بود. ^{۱۹} او دزوا گُفت: "از پُشتِ ازمه بیید تا شمو ره شکارچی مردم جور کُتم." ^{۲۰} اونا فوری تور های ماهی گیری خو ره ایله کد و از پُشتِ ازو ری شد. ^{۲۱} عیسی د حالیکه ازونجی مورفت، دُو برار دیگه یعنی یعقوب باچه زیدی و برار شی یوحنا ره دید که قد آته خو زیدی د کشتی شسته و تور های ماهی گیری خو ره آماده مونه. اوخته او اونا ره کوی کد ^{۲۲} و اونا فوری کشتی و آته خو ره ایله کده از پُشتِ ازو ری شد.

تعلیم و خدمت های عیسی

^{۲۳} عیسی د سراسر جلیلیه میگذشت و د عبادت خانه های ازوا تعلیم میدد و خوشخبری پادشاهی خدا ره اعلان مَوکد و هر رقم مَرَض و ناجوری مردم ره شفا میدد.

^{۲۴} پس نام ازو د تمام سوریه مشهور شد و اونا تمام ناجورای ره که د مَرَض های رقم رقم و دردها گرفتار بود و ام چندیا و مرگی ها و شل ها ره د پیش ازو میورد و او اونا ره شفا میدد. ^{۲۵} و جمعیت های کته از جلیلیه، دیکاپولیس، اورشلیم، یهودیه و از او طرف دریای اردن از پُشتِ ازو ری شد.

۵ وختی عیسیٰ جمعیت کته ره دید، او د بله کوه رفت و امی که ششت، یارای شی ام د پیش ازو آمد. ^۲ اوخته او دان خو ره واز کد و اونا ره تعلیم دده گُفت:

^۳ "نیک د بخت کسای که د روح فروتن آسته،

چراکه پادشاهی آسمو ازوا یه.

^۴ نیک د بخت کسای که ماتم مونه،

چراکه اونا تسلی پیدا موکنه.

^۵ نیک د بخت کسای که حلیم-و-شکسته نفس آسته،

چراکه اونا وارث زمی موشه.

^۶ نیک د بخت کسای که گُشنه و تُشنه عدالت آسته،

چراکه اونا سیر موشه.

^۷ نیک د بخت کسای که رحم مونه،

چراکه دزوا رحم موشه.

^۸ نیک د بخت کسای که دل های ازوا پاک آسته،

چراکه اونا خدا ره مینگره.

^۹ نیک د بخت کسای که صلح موکنه،

چراکه اونا بچکیچای خُدا گُفته مُوشه.

^{۱۱} نیک د بخت کسای که بخاطر عدالت آزار-و-آذیت مُوشه،

چراکه پادشاهی آسمو ازوا آسته.

^{۱۱} نیک د بخت شُمو وختیکه مردُم شُمو ره از خاطر ازمه دَو-و-دشنام میدیه و آزار-و-آذیت مُونه و هر رقم توره بد ره د ضد شُمو بطور دروغ مُوگيه.

^{۱۲} خوشی کُنید و خوشحال بشید، چُون آجر شُمو د عالم باله غدر بزرگ آسته،

چراکه د امزی طریق اونا پیغمبرای ره که پیش از شُمو بُود ام آزار-و-آذیت کد.

د باره نُور و نَمک

^{۱۳} شُمو نَمک دُنیا آستید! لیکن اگه نَمک مزه خُو ره از دست بدیه، چطور میتنه که شوری شی پس بییه؟ اُو دیگه د هیچ چیز کار نَمییه بغير که پورته شده زیر پای مردُم پایمال شنه.

^{۱۴} شُمو نُور دُنیا آستید. شاری که د سر یگ تپه آباد شده بشه، اُو تاشه شده نَمیتنه. ^{۱۵} هیچ کس چراغ ره روشو نَمونه که اُو ره د زیر یگ کاسه بیله، بلکه د بله چراغدان میله تا روشنی شی بلده پگ کسای که د خانه آسته برسه. ^{۱۶} دمزی رقم بیلید که نُور از شُمو ام د مردُم روشنی بدیه تا اونا کارای نیک شُمو ره دیده آته شُمو ره که د آسمو آسته، ستایش کُنه.

د باره پوره کدون شریعت

^{۱۷} فکر نکُنید که اَمَدیم تا تورات یا نوشته های پیغمبرا ره باطل کُئم. ما نَمَدیم که باطل کُئم، بلکه اَمَدیم تا اونا ره پوره کُئم. ^{۱۸} ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم: تا آسمو و زمی از بین نرفته، ریزه ترین حرف یا نقطه تورات هرگز از بین نَموره تا ای که پگ شی پوره شنه. ^{۱۹} پس هر کسی که یکی از ریزه ترین امزی احکام ره میده کُنه و د مردُم ام تعلیم بدیه که امو رقم کُنه، اُو د پادشاهی آسمو کمترین شخص حساب مُوشه.

^{۲۰}چون ما دز شمو موگيم: تا عدالت شمو از عدالت عالمای دين و فريسيا كده كلو نشنه، شمو هرگز د پادشاهی آسمو داخل نموشيد.

د باره قتل

^{۲۱}شمو شنيديد كه د مردمای زمان قديم گفته شد، 'قتل نكو! و هر كسى كه قتل كنه سزاوار قضاوت آسته.'
^{۲۲}مگم ما دز شمو موگم، هر كس كه بدون كدم دليل د سر پرار خو قار شنه، سزاوار قضاوت آسته و هر كس كه د برار خو بگيه 'او لوډه!' او سزاوار محاكمه د شورا آسته؛ و هر كس كه بگيه 'او احمق!' او سزاوار آتش دوزخ آسته.
^{۲۳}پس وختيكه هديه خو ره د قربانگاه موبرى و د اونجى د ياد تو ميبه كه برار تو د ضد تو كدم شكايه دره،
^{۲۴}هديه خو ره د اونجى د پيش قربانگاه ايله بدى و رفته اول قد برار خو آشتى كو و بعد ازو آمده هديه خو ره تقديم كو.
^{۲۵}د حاليكه قد مدعى خو سون محكمه مورى، د راه قد ازو صلح كو؛ اكه نه، مدعى تو، تو ره د دست قاضى تسليم مونه و قاضى تو ره د دست عسكر ميبديه و تو د بندي خانه اندخته موشى.
^{۲۶}ما حقيقت ره دز تو موگم، تاكه آخرين پيسه ره ندى، ازونجى بر شده نيميتنى.

د باره زنا

^{۲۷}شمو شنيديد كه گفته شده، 'زنا نكو.'
^{۲۸}ليكن ما دز شمو موگم، هر كس كه سون يگ خاتو قد نگاه شهوت آميز توخ كنه، او امو لحظه د دل خو قد ازو زنا كده.
^{۲۹}پس اكه چيم راست تو باعث موشه كه تو گمراه شنى، او ره بر كده دور پورته كو؛ چون بلده تو خوبتر آسته كه يكي از اعضاى جسم خو ره از دست بدى تا اى كه تمام جسم تو د دوزخ اندخته شنه.
^{۳۰}اكه دست راست تو باعث موشه كه تو گمراه شنى، او ره قطع كده دور پورته كو؛ چون بلده تو خوبتر آسته كه يكي از اعضاى جسم خو ره از دست بدى تا اى كه تمام جسم خو د دوزخ بفتى.

د باره طلاق

^{۳۱}امچنان گفته شده، 'هر كس كه خاتون خو ره طلاق بديه، بايد يگ طلاق نامه دزو بديه.'
^{۳۲}مگم ما دز شمو موگم، هر كسى كه خاتون خو ره بغير از علت زنا طلاق بديه، باعث موشه كه او زناكارى كنه و هر كس كه قد خاتون طلاق شده توى كنه، زنا مونه.

دَ بَارِهَ قَسَم

^{۳۳} بسم شُمو شَنِیدید که دَ مردُمایِ زمانِ قَدیمِ گُفته شُدَد، 'قَسَمِ دروغِ نَخور، بَلکِه قَسَمِ هایِ ره که دَ نامِ خُداوند خورَدِ دَزوا وَا کُو'. ^{۳۴} مگم ما دَز شُمو مُوگم، هرگَز قَسَمِ نَخورید، نَه دَ آسمو چراکه تَخْتِ خُدا آستَه ^{۳۵} و نَه دَ زمی، چراکه چوکِی تَی پایِ شیِ آستَه، و نَه دَ اورُشَلیمِ چراکه شارِ امزُو پادشاهِ بزرگِ آستَه، ^{۳۶} و نَه ام دَ سرِ خُو قَسَمِ بُوخور، چراکه تُو حتَیِ یگِ تارِ مویِ ره سیاهِ یا سفیدِ کده نَمیتنی. ^{۳۷} بَلکِه توره شُمو که «آرے» آستَه، «آرے» بَشَه و «نَه» شُمو «نَه»، چراکه کلوترِ ازی از شَیطو آستَه.

دَ بَارِهَ اِنْتِقَام

^{۳۸} شُمو شَنِیدید که گُفته شُدَه، 'چِیمِ دَ عَوَضِ چِیمِ و دَنَدو دَ عَوَضِ دَنَدو'. ^{۳۹} مگم ما دَز شُمو مُوگم، دَ برابرِ شَخْصِ شَریرِ ایستَه نَشَنِید؛ بَلکِه اگه یگُو کس دَ کومِه راستِ تُو قدِ چِیاتِ مِیزَنه کومِه دِیگِه خُو ره ام سُونِ اَزو دُورِ بَدی. ^{۴۰} و اگه یگُو کسِ بَخایه که تُو ره دَ محکمِه بُرده پیرونِ تُو ره بَگیره، چِینِ خُو ره ام دَزو ایلَه بَدی. ^{۴۱} و اگه یگُو کسِ تُو ره مجبُورِ مُونه که یگِ کَجیِ راهِ بوری، دُو کَجیِ قدِ شیِ بورُو. ^{۴۲} هر کسِ که از تُو یگُو چِیزِ طَلبِ مُونه، دَزو بَدی و کسِی که از تُو قرضِ طَلبِ مُونه، رُویِ خُو ره اَزو دُورِ نَدی.

دَ بَارِهَ دُوستِ دَشْتونِ دُشْمَنَا

^{۴۳} شُمو شَنِیدید که گُفته شُدَه، 'همسایه خُو ره دُوستِ دَشْتَه بَش' و 'قدِ دُشْمونِ خُو دُشْمَنی کُو'. ^{۴۴} مگم ما دَز شُمو مُوگم، دُشْمَنایِ خُو ره دُوستِ دَشْتَه بَشید و بَلدِه کسایِ که شُمو ره آزار-و-اَدِیتِ مُونه دُعا کُنید ^{۴۵} تا شُمو بچکِیچایِ آتِه خُو که دَ عالمِ باله آستَه شَنِید، چراکه اُو آفتو خُو ره دَ بِلَه مردُمایِ بَد و خُوبِ بَلندِ مُونه و بارِشِ خُو ره دَ بِلَه نِیگُوکارا و بَدکارا موبارَنه. ^{۴۶} اگه شُمو تنها کسایِ ره دُوستِ دَشْتَه بَشید که شُمو ره دُوستِ دره، شُمو چیِ آجرِ دَرید؟ آیا مالیه_گیرا ام امی کار ره نَموکنه؟ ^{۴۷} اگه تنها پَرارونِ خُو ره سلامِ بَدید، شُمو از دِیگرو کده چیِ زیادیِ دَرید؟ آیا حتَیِ مردُمایِ غَیرِ یهُودِ ام امی کار ره نَمونه؟ ^{۴۸} پس شُمو کَامِلِ بَشید، اُمورِ رقمِ که آتِه آسمانیِ شُمو کَامِلِ آستَه.

دَ بَارِهَ خَيْرَات

٦ احتیاط کُنید که نیکی خُو ره دَ پیشِ رُویِ مَرْدُمِ انجام نَدید تا اونا شُمو ره بِنگره؛ اگه امی رقم کُنید، شُمو دَ پیشِ آتِه خُو که دَ آسمو آسته، کُدَمِ اَجْرِي نَدْرید. ٢ پس هر وختیکه خیرات میدی، پیشِ رُویِ خُو سُرَنی زده اعلان نَکُو، رقمی که رباکارا دَ عِبَادَتِ خانِه ها و سَرَکِ ها مونه تا مَرْدُمِ اونا ره تعریف-و-توصیف کنه. ما حقیقت ره دز شُمو مَوگَم، اونا اَجْرِ خُو ره گِرَفْتِه. ٣ مگم تُو هر وختیکه خیرات میدی، از چیزی که دَسْتِ رَاسْتِ تُو مونه، نه ایل که دَسْتِ چَپِ تُو خَبرِ شُنِه ٤ تا خیرات تُو تاشه بُمَنِه؛ و آتِه تُو که چیزای تاشه ره مینگره، اَجْرِ تُو ره میدیه.

دَ بَارِهَ دُعَا کَدُو

٥ و هر وختیکه دُعَا مونی، رقمِ رباکارا نَبَش، چُونِ اونا خوش دَرِه که دَ عِبَادَتِ خانِه ها و گوشه-و-کِنَارِ سَرَکِ ها ایسته شُدِه دُعَا کنه تا مَرْدُمِ اونا ره بِنگره. ما حقیقت ره دز شُمو مَوگَم، اونا اَجْرِ خُو ره گِرَفْتِه. ٦ ولے تُو، وختیکه دُعَا مونی دَ داخِلِ اَتاقِ خُو رفته درگه ره کیپ کُو و دَ پیشِ آتِه که دیده نَمُوشِه دُعَا کُو. اوخته آتِه تُو که چیزای تاشه ره ام مینگره، اَجْرِ تُو ره میدیه.

٧ دَ غَیْتِ دُعَا کَدُو رقمِ مِلَّتِ های غَیْرِ یَهُودِ حرفای بے معنی ره یکسره گُفْتِه نَرَوید، چُونِ اونا فِکْرِ مونه که از یکسره گُفْتُو دُعَایِ ازوا قَبُولِ موشه. ٨ پس رقمِ ازوا نَبَشید، چُونِ آتِه شُمو مَبِدَنِه که شُمو دَ چِیزخِیلِ ضَرُورَتِ دَرید، پیشِ ازی که از شیِ دَرخَاسْتِ کُنید.

٩ پس شُمو اینی رقمِ دُعَا کُنید:

اَیِ آتِه مَو که دَ آسمو آستی،

نام تُو مُقَدَّسِ باد؛

١٠ پادشاهی تُو بییه؛

اِرَادِه تُو اَمُو رقمِ که دَ آسمو اَجْرِ موشه،

دَ زَمی ام اِجرا شُنه؛

^{۱۱} نان روزانه مو ره امروز دَز مو بدی؛

^{۱۲} فرض های مو ره بُبُخش،

امو رقم که مو ام قرضدارای خُو ره مُوبَخشی؛

^{۱۳} مو ره دَ آزمایش قرار ندی، بلکه مو ره از شریر خلاصی بدی،

[چراکه پادشاهی، قُدرت و جلال تا اَبَدًا اَباد از تُو آسته، آمین. ']

^{۱۴} چُون اَگه شُمو خطاهای مردُم ره بُبُخشید، آته آسمانی شُمو ام شُمو ره مُوبَخشه. ^{۱۵} لیکن اَگه شُمو مردُم ره نُبُخشید، آته آسمانی شُمو ام خطاهای شُمو ره نَمُوبَخشه.

دَ باره روزه گِرِفَتو

^{۱۶} وختیکه روزه میگیرید، رقم رباکارا تُرشروی نَبُشید، چُون اونا رنگ-و-رُوی خُو ره تغییر میدیه تا دَ مردُم نشو بدیه که روزه دره. ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، اونا اجر خُو ره گِرِفَتِه. ^{۱۷} مگم تُو وختیکه روزه میگیری، سر خُو ره چرب کُو و رُوی خُو ره بُشوی ^{۱۸} تا دَ نظرِ مردُم روزه دار معلوم نَشنی، بلکه دَ نظرِ آته خُو که دیده نُمُوشه روزه دار معلوم شُنی؛ و آته تُو که چیزای تاشه ره ام مینگره، اجر تُو ره میدیه.

دَ باره مال-و-دَولت

^{۱۹} مال-و-دَولت دَ زَمی بلده خُو جَم نَکُنید، دَ جایی که کوبه و زَنگ اُو ره از بین مُوبره و دُزا دَر اَمده دُزی مُوکنه؛ ^{۲۰} بلکه مال-و-دَولت دَ عالمِ باله بلده خُو جَم کُنید، دَ جایی که کوبه و زَنگ اُو ره از بین نَمُوبره و دُزا دَر نَمییه و دُزی نَمُوکنه. ^{۲۱} چُون هر جای که مال-و-دَولت تُو آسته، دل تُو ام امونجی یه.

^{۲۲} چیم چراغِ جان آسته. پس اَگه چیم تُو بینا بَشه، تمام وُجود تُو روشو آسته. ^{۲۳} لیکن اَگه چیم تُو فاسد بَشه، تمام وُجود تُو پُر از تریکی آسته. پس اَگه امو روشنی که دَ وُجود تُو آسته تریک بَشه، چی یگ تریکی بزرگ آسته!

^{۲۴} هیچ کس نَمیتنه که دُو بادار ره خدمت کُنه، چُون حتماً از یگ شی بد مُوبره و دیگه شی ره دوست میدنه، و یا د یگ شی وفادار مومنه و دیگه شی ره خار-و-حقییر حساب مونه. دَمزی رقم شُمو نَمیتنید که ام بنده خُدا بشید و ام بنده مال-و-دولت.

غَم-و-غُصّه نخورید

^{۲۵} امزی خاطر دز شُمو مُوگم: د باره زندگی خُو تشویش نکُنید که چی بُخورید یا چی وُچی کُنید و نه د باره جسم خُو که چی بُپوشید. آیا زندگی از خوراک و جسم از پوشاک کده مُهمتر نییه؟ ^{۲۶} مُرغکوی آسمو ره تُوخ کُنید: اونا نه کِشت مونه، نه درو و نه ام د دی خانه ها ذخیره مُوکنه، ولے آته آسمانی شُمو روزی ازوا ره میدیه. آیا آرزش از شُمو ازوا کده کلوتر نییه؟ ^{۲۷} کدم از شُمو میتنید که قد غَم-و-غُصّه خوردو یگ ساعت عُمَر خُو ره دراز کُنید؟ ^{۲۸} و شُمو چرا بلده کالا غَم-و-غُصّه مُوخورید؟ کُل های سوسن دشت ره بنگرید که چی رقم کته مُوشه؛ اونا نه زحمت میکشه و نه میریشه. ^{۲۹} ولے ما دز شُمو مُوگیم که حتی سلیمان ام قد تمام شان-و-شوکت خُو رقم یکی امزوا کالا نپوشید. ^{۳۰} پس اگه خُدا علف دشت ره که امروز آسته و صَباح د تندور آندخته مُوشه ای رقم مُپوشنه، آیا شُمو ره غدر کلو خُوبتر نُمپوشنه، ای کم ایمانا؟ ^{۳۱} پس غَم-و-غُصّه نخورید که بگید، 'چی بُخوری؟' یا 'چی وُچی کُنی؟' و یا 'چی بُپوشی؟' ^{۳۲} چُون مردمای غیر یهود د طلب پگ امزی چیزا آسته، مگم آته آسمانی شُمو میدنه که شُمو د پگ امزی چیزا ضرورت درید. ^{۳۳} بلکه اول د طلب پادشاهی خُدا و عدالت ازو بشید؛ اوخته تمام امزی چیزا ام دز شُمو دده مُوشه. ^{۳۴} پس غَم-و-غُصّه صَباح ره نخورید، چراکه صَباح غَم-و-غُصّه خود خُو ره دره؛ مُشکلات امروز بلده امروز بس آسته.

قضاوت د باره دیگر

^۷ د باره دیگر قضاوت نکُنید تا قضاوت نشنید. ^۲ چُون هر رقم که شُمو د باره دیگر قضاوت کُنید، امو رقم د باره شُمو قضاوت مُوشه؛ و قد هر منک که اندازه کُنید، قد امزو بلده شُمو اندازه مُوشه. ^۳ چرا پر کاه ره د چیم برار خُو مینگری، ولے از دستک چپوی که د چیم خود تو آسته بے خبری؟ ^۴ یا چطور میتنی که د برار خُو بگی، 'مره بیل که پر کاه ره از چیم تو بر کُتم' د حالیکه د چیم خود تو دستک چپو آسته؟ ^۵ او ریاکار، اول دستک چپو ره از چیم خود خُو بر کو، اوخته خُوبتر مینگری و میتنی پر کاه ره از چیم برار خُو بر کُنی.

چیزای ره که مُفَدَس آسته، د سگا ندید و مُرواری های خوره د پیش خوک ها پورته نکنید. نشنه که خوک ها مُرواری ها ره پایمال کنه و سگا دور خورده شمو ره پاره پاره کنه.

طلب کنید، بپالید و تخ کنید

طلب کنید و دز شمو دده موشه؛ بپالید و شمو پیدا مونی؛ تخ کنید و درگه بلده شمو واز موشه؛^۸ چون هر کسی که طلب کنه، د دست میره و هر کسی که بپاله، پیدا مونه و هر کسی که تخ کنه، درگه بلده شی واز موشه.^۹ آیا د مینکل شمو اوطور کسی آسته که اگه باچه شی ازو نان طلب کنه، او دزشی سنگ بدیه؟^{۱۰} و یا اگه ماهی طلب کنه، دزو مار بدیه؟^{۱۱} پس اگه شمو که آدمای شریب آستید، موفامید که چی رقم تئغه های خوب د بچکیچای خو بدید، چیقس کلوتر آته شمو که د آسمو آسته، چیزای خوب ره بلده کسای میدیه که از شی طلب مونه.

^{۱۲} پس هر چیزی که میخاید مردم دز شمو انجام بدیه، شمو ام امو چیز ره بلده ازوا انجام بدید؛ چون اینمی آسته خلاصه تورات و نوشته های پیغمبرا.

د باره راه آسمو

^{۱۳} از درگه تنگ داخل شنید؛ چون درگه که کته و راهی که پراخ آسته د نابودی آخر موشه و کسای که دزشی داخل موشه کلو یه.^{۱۴} مگم درگه که تنگ و راهی که مشکل آسته، او د زندگی آخر موشه و کسای که او ره پیدا مونه کم آسته.

درخت میوه

^{۱۵} از پیغمبرای دروغی احتیاط کنید، چراکه د کالای گوسپو د پیش شمو میوه، و له د باطن گرگای درنده آسته.
^{۱۶} اونا ره از میوه های ازوا مینخشید. آیا انگور از بوته خار و انجیر از بوته جارو چینده موشه؟ نه!^{۱۷} د امزی رقم، هر درخت خوب میوه خوب میدیه و هر درخت بد میوه شی بد آسته.^{۱۸} درخت خوب نمیتنه میوه بد بدیه و درخت بد ام نمیتنه که میوه خوب بدیه.^{۱۹} هر درخت که میوه خوب ندیه، قطع شده د آتش اندخته موشه.^{۲۰} پس د امزی طریقه، شمو اونا ره از میوه های ازوا مینخشید.

^{۲۱} نه هر کسی که مَره «یا مولا، یا مولا» بگيه د پادشاهی آسمو داخل موشه، بلکه تنها کسی که اراده آته مَره که د آسمو آسته، د جای بیره. ^{۲۲} د امزو روز غدر کسا دز مه موبگيه، 'یا مولا، یا مولا، آیا مو د نام ازتو نبوت نکدی و د نام ازتو جنیبات ره بر نکدی و د نام ازتو معجزای کلو نکدی؟' ^{۲۳} اوخته ما دزوا واضح موبگم که 'ما هرگز شمو ره نشنختم. از پیش مه دور شنید، او بدکارا!'

مَثَلِ دُو خانه

^{۲۴} پس هر کسی که امی تورای مَره بَشَنَوَه و دزوا عمل کنه، رقم آدم دانای آسته که خانه خو ره د بله سنگ آباد کده. ^{۲۵} بارش بارید، سیل ها آمد و باد ها پف کده امو خانه ره زد، مگم او چپه نشد، چراکه تادو شی د بله سنگ ایشته شدد. ^{۲۶} ولے هر کسی که تورای مَره بَشَنَوَه و دزوا عمل نکنه، رقم آدم نادانی آسته که خانه خو ره د بله ریگ آباد کده. ^{۲۷} بارش بارید، سیل ها آمد و باد ها پف کده امو خانه ره زد و او چپه شد و خرابی شی غدر کلو بود.

^{۲۸} وختیکه عیسی امی تورای ره خلاص کد، مردم از تعلیم شی خيرو مند، ^{۲۹} چون او رقم کسی که صاحب قدرت-و-اختیار بشه دزوا تعلیم دد، نه رقم عالمای دین.

جور شدن یگ آدم کولی

^۱ وختیکه عیسی از کوه تا آمد، یگ جمعیت کنه از پشت ازو ربی شد. ^۲ د امزو لحظه یگ آدم کولی گرفته آمد و د پیش ازو زانو زده گفت: "یا مولا، اگه تو بخاهی، میتنی مَره پاک کنی." ^۳ عیسی دست خو ره دراز کد و د بله شی ایشته گفت: "ما میخایم، پاک شو." ^۴ فوری مَرَضِ کولی ازو پاک شد. ^۴ اوخته عیسی دزو گفت: "هوش کو که د کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره د پیشوا نشو بدی و هدیه ره که موسی امر کده، تقدیم کو تا بلده ازوا یگ شاهی بشه."

ایمان قومندان رومی

^۵ وختی عیسی د کفرناحوم داخل شد، یگ قومندان رومی پیش شی آمد و غذر-و-زاری کده دزو گفت: ^۶ "یا مولا، خدمتگار مه شل شده د خانه افتده و غدر د رنج-و-عذاب آسته." ^۷ عیسی دزو گفت: "ما آمده او ره شفا میدیم."

^۸ مگم قومندان د جواب شی گُفت: ”یا مولا، ما لایق ازی ره ندرم که د زیر چت خانه مه بیی؛ بلکه فقط حکم کو و خدمتگار مه شفا پیدا مونه. ^۹ چون خود مه آدم زیر امر استم و عسکرا زیر امر ازمه آسته؛ وختی د یگ شی موگم، ’بورو! او موره و د دیگه شی موگم ’بیه! او مییه و د غلام خو موگم ’اینی کار ره بکو! او موکنه.“
^{۱۰} وختیکه عیسی ای تورا ره شنید، تعجب کد و د جمعیتی که از پشت شی میمد گُفت: ”ما حقیقت ره دز شمو موگم، د مینکل مردم اسرائیل امی رقم ایمان پیدا نکدیم. ^{۱۱} ما دز شمو موگم که غدر کسا از شرق و غرب مییه و قد ابراهیم و اسحاق و یعقوب د پادشاهی آسمو د یگ دسترخو میشیننه، ^{۱۲} مگم بچکیچای امزی پادشاهی د تریکی برو پورته موشه، د جایی که چخرا و دندوخیی آسته.“ ^{۱۳} اوخته عیسی د قومندان رومی گُفت: ”بورو، د مطابق ایمان تو دز تو دده شنه.“ و د امزو لحظه خدمتگار ازو شفا پیدا کد.

عیسی ناجورا ره شفا میدیه

^{۱۴} وختی عیسی د خانه پترس رفت، دید که خُسرمدار شی تو کده و د جاگه خاو آسته. ^{۱۵} عیسی دست خو ره د بله دست ازو ایش و تو او ره ایله کد و او باله شده د خدمت ازوا مشغول شد.

^{۱۶} وختیکه شام شد، غدر جندی ها ره د پیش عیسی آورد و او قد گُفتون یگ کلمه ارواح ناپاک ره بر کد و تمام ناجورا ره شفا دد. ^{۱۷} د امزی رقم چیزی که د وسیله اشعیای نبی گُفته شدد پوره شد:

”او رنج های مو ره گرفت

و ناجوری های مو ره دور کد.“

قیمت پیروی کدو از عیسی مسیح

^{۱۸} وختیکه عیسی جمعیت کته ره د گرد خو دید، امر کد که د او لب دریا تیر شنه. ^{۱۹} دَمزو غیت یگ عالم دین پیش آمده گُفت: ”آی استاد، هر جای که بوری ما از پشت تو مییم.“ ^{۲۰} ولس عیسی دزو گُفت: ”روباها غار دره و مُرغکوی آسمو وور، مگم «باچه انسان» جای سر ایش تو ام ندره.“ ^{۲۱} یگ دیگه از جم یارای شی دزو گُفت: ”یا مولا، بیل که اول رفته آته خو ره دفن کنم.“ ^{۲۲} لیکن عیسی دزو گُفت: ”از پشت ازمه بیه و بیل که مرده ها، مرده های خو ره دفن کنه.“

عیسیٰ طوفان ره آرام مونه

^{۲۳} بعد ازو عیسیٰ د کشتی سوار شد و یارای شی از پشت ازو رفت. ^{۲۴} بے بلغه یگ طوفان شدید د دریا پیدا شد، د اندازه که جلیه های دریا کشتی ره موبوشند. مگم عیسیٰ خاو بود. ^{۲۵} اوخته، یارا رفته عیسیٰ ره بیدار کد و گفت: "یا مولا، مو ره نجات بدی! مو نابود موشی!" ^{۲۶} عیسیٰ دزوا گفت: "ای کم ایمانا، چرا ایقَس ترس خوردید؟" اوخته او باله شد و د بله باد و دریا هیبت کد و آرامش کامل برقرار شد. ^{۲۷} و اونا خیرت کده قد یگدیگه خو گفت: "ای چی رقم آدم آسته که حتی باد و دریا از آید شی موشه!"

شفای دو آدم جندی

^{۲۸} وختیکه عیسیٰ د او طرف دریا د سرزمین جدربا رسید، دو آدم جندی از قد قبرا بر شده قد ازو روی د روی شد. اونا اوقس خطرناک بود که هیچ کس نمیتنست ازو راه تیر شنه. ^{۲۹} اوخته امو جندیا چیغ زده گفت: "تو دز مو چی غرض دری، ای باچه خدا؟ آیا تو د اینجی آمدی که پیش از وخت مو ره عذاب کنی؟" ^{۳۰} کم وری دورتر ازوا یگ گله کنه خوک میچرید. ^{۳۱} اوخته جنیات د پیش عیسیٰ عذر-و-زاری کده گفت: "اگه مو ره بر مونی، مو ره د داخل گله خوک ری کوی." ^{۳۲} عیسیٰ دزوا گفت: "بوریدا!" اوخته اونا بر شده د پوست خوک ها داخل شد و فوراً تمام گله از دامنه تپه د مننه دریا هجوم برد و د مننه او غرق شده مرد. ^{۳۳} چوپونوی خوک ها دوتا کده د شار رفت و تمام امزو واقعه و قصبه جندیا ره بلده مردم نقل کد. ^{۳۴} اوخته تمام مردم شار برو آمد تا عیسیٰ ره بنگره. و عتیکه او ره دید، دزو عذر کد که از منطقه ازوا بوره.

جور شدن یگ آدم شل

۹ پس عیسیٰ د کشتی سوار شد و از دریا تیر شده د شار خود خو آمد. ^۲ د امزو عیت چند نفر یگ آدم فلج ره که د بله یگ جاگه خاو بود، د پیش ازو آورد. وختیکه عیسیٰ ایمان ازوا ره دید، د آدم شل گفت: "باچه مه، خاطرجم بش، گناهای تو بخشیده شد."

^۳ اوخته بعضی از عالمای دین قد خود خو گفت: "ای آدم کفرگویی مونه." ^۴ و عیسیٰ فکر های ازوا ره فامیده گفت: "چرا ای فکر های فاسد ره د دل خو جای میدید؟ کدم شی آسو آسته: آیا گفتون ازی که، 'گناه های تو

بخشیده شد، 'یا گفتون ازی که 'باله شو و راه بورو؟' مگم تا بدینید که «باچه انسان» د زوی زمی قدرت-و- اختیار بخشیدون گناه ها ره دَره، پنگرید که چیز کار مونم. " پس د امزو آدم فلج گُفت: "باله شو و جاگه خو ره گرفته خانه خو بورو!"^۷ و امو آدم باله شده خانه خو رفت.^۸ وختی امو جمعیت مردم ای واقعه ره هوش کد، اونا غدر بیم کد و خدای ره که بلده انسان امی رقم اختیار-و-قدرت ره دده بود، شکر-و-سپاس گُفت.

متی مالیه گیر یار عیسی موشه

^۹ وختیکه عیسی از اونجی پیش رفت، او یگ آدم د نام متی ره دید که د جای مالیه-گرفتو شششد. عیسی دزو گُفت: "از پشت ازمه بیه." متی باله شده از پشت ازو ری شد.

^{۱۰} د حالیکه عیسی د خانه متی سر دسترخو شششد، تعداد کلون مالیه گیرا و گناهکارا آمد و قد عیسی و یارای شی ششت. ^{۱۱} وختیکه فریسیا ای کار ره دید اونا د یارای شی گُفت: "چرا استاد شمو قد مالیه گیرا نان موخوره؟"

^{۱۲} عیسی توره ازوا ره شنیده گُفت: "کسای که جور آسته، د طبیب ضرورت ندره، بلکه کسای که ناجور آسته د طبیب ضرورت دَره. ^{۱۳} بورید و معنی ازی توره ره پی بُرید: 'ما رحمت میخایم، نه قربانی،' چون ما نمَدیم که مردمای عادل ره دعوت کنم، بلکه آمدیم که گناهکارا ره دعوت کنم."

د باره روزه

^{۱۴} بعد ازو یارای یحیی د پیش ازو آمده گُفت: "چرا مو و فریسیا غدر روزه میگیری، و له یارای ازتو روزه نمیگیری؟" ^{۱۵} عیسی دزوا گُفت: "آیا مهمونای توی خانه تا وختیکه داماد قد ازوا آسته، میتنه ماتم کنه؟ و له روزای مییه که داماد ازوا گرفته موشه؛ اوخته اونا روزه میگیره. ^{۱۶} هیچ کس یگ توته رخت نو ره د کالای کهنه پینه نموکنه، چراکه امو پینه از کالا کنده موشه و پارگی از بد بدتر موشه. ^{۱۷} و نه ام شراب تازه ره د مشک های کهنه شیو مونه؛ اگه بکنه، مشک ها ترقیده شراب لَوو موشه و مشک ها ضایع موشه؛ بلکه شراب تازه ره د مشک های نو شیو مونه تا هر دوی شی نگاه شنه."

شفا ددون خاتون ناجور و زنده کدون دختر

^{۱۸} د حالیکه عیسی امی تورا ره دزوا موگُفت، بے بلغه یکی از رهبرای عبادت خانه آمده د پیش ازو زانو زد و گُفت:

”دختر مه امی آلی مُرد؛ لیکن بیه و دست خُو ره د بِله اَزو بیل و اُو زنده مُوشه.“^{۱۹} و عیسیٰ باله شُده قد یارای خُو از پُشتِ اَزو ریی شُد.

^{۲۰} د اَمزو وخت یگ خاتو که مُدتِ دوازده سال خُونریزی دشت، از پُشتِ عیسیٰ اَمد و د دامون چپن شی دست زد،
^{۲۱} چُون اُو قد خود خُو گُفتُند: ”اگه بتنم تنها د چپن شی دست بزئم، جور مُوشم.“^{۲۲} عیسیٰ دُور خورده طرفِ اَزو
توخ کد و گُفت: ”دختر مه، خاطرجم بش، چراکه ایمان تو، تُو ره شفا دد!“ و اُو خاتو د اَمزو لحظه شفا پیدا کد.

^{۲۳} وختی عیسیٰ د خانه رهبرِ عبادت خانه رسید و نوحه‌خانا و مردمی ره که چخرا-و-مخته مُوکد دید،^{۲۴} اُو دزوا
گُفت: ”بُر شنیید، چُون دختر نَمرده، بلکه خاو رفته.“ مگم اونا سر اَزو خنده کد.^{۲۵} وختیکه مردم ره اَزونجی بُر کد،
عیسیٰ داخل رفت و از دستِ دختر گرفت و اُو باله شُد.^{۲۶} خبر امری واقعه د سراسرِ اَمزو منطقه تیت شُد.

جور شُدون دُو کور

^{۲۷} د حالیکه عیسیٰ اَمزو منطقه مورفت، دُو آدم کور از پُشتِ اَزو اَمد و چپغ زده گُفت: ”آی باچه داوود، د بِله ازمو
رحم کو!“

^{۲۸} وختیکه عیسیٰ د خانه داخل شُد، امو دُو آدم کور د پیشِ اَزو اَمد. عیسیٰ دزوا گُفت: ”آیا شمو ایمان دَرید که ما
امی کار ره کده میتنم؟“ اونا گُفت: ”آرے، مولا.“^{۲۹} اوخته اُو دست خُو ره د بِله چیمای ازوا ایش و گُفت:
”مطابقِ ایمان شمو بلده شمو انجام دده شنه.“^{۳۰} و چیمای ازوا واز شُد. عیسیٰ تاکید کده دزوا امر کد: ”هُوش
کنید که دزی باره هیچ کس چیزی نفامه.“^{۳۱} مگم اونا بُرو رفت و خبر د باره عیسیٰ ره د سراسرِ اَمزو منطقه تیت
کد.

^{۳۲} د حالیکه اونا بُرو مورفت، مردم یگ آدم جندی ره که گنگه بُود، د پیشِ عیسیٰ اُورد.^{۳۳} وختی عیسیٰ چن ره اَزو
بُر کد، امو آدم گنگه د توره گُفتو شُد و مردم خبرو منده گُفت: ”امی رقم یگ چیز هرگز د اسرائیل دیده نَشده.“
^{۳۴} مگم فریسیا گُفت: ”اُو د وسیله سردسته جنیات، جنیات ره بُر مونه.“

دعا بلده حاصلات

^{۳۵} عیسیٰ د تمام شارا و آغیلا میگشت و د عبادت خانه های ازوا تعلیم میدد و خوشخبری ره د باره پادشاهی آسمو

إعلان مُوكد و هر مَرَض و هر ناجوری ره شفا مِیدد.

^{۳۶} وختیکه او جمعیتِ مردم ره دید، دل شی د حالِ ازوا سوخت چراکه اونا رقمِ گوسپندوی بے چوپو سرگردو و درمنده بود. ^{۳۷} اوخته د یارای خو گُفت: "حاصلِ کلو آسته، لیکن کارگر کم. ^{۳۸} امزی خاطر از صاحبِ حاصلِ خاهش کُنید که کارگرا ره بلده جمِ کدونِ حاصلِ خو ری کنه."

ری کدونِ دوازده رسول

۱۰ عیسی دوازده یار خو ره کوی کد و دزوا اختیار-و-قدرت دد تا ارواحِ ناپاک ره بر کنه و هر مَرَض و هر ناجوری ره شفا بَدیه.

^۲ نام های دوازده رسول اینیا آسته: اول شمعون مشهور د پترُس و برار شی اندریاس، یعقوب باچه زیدی و برار شی یوحنا، ^۳ فیلیپس و برتولما، توما و متای مالیه گیر، یعقوب باچه خلفی و تدی، ^۴ شمعون غیرتی و یهودای اسخربوطی که یهودای اسخربوطی عیسی ره د گیر دد.

^۵ امی دوازده ره عیسی ری کد و دزیا نصیحت کده گُفت: "د سرزمینای غیر یهود نروید و د هیچ کدم از شارای سامریا داخل نشنید، بلکه د پیشِ گوسپندوی گم شده قومِ اسرائیل بورید. ^۷ و د حالیکه مورید، إعلان کده بگید که، 'پادشاهی آسمو نزدیک شده. ^۸ ناجورا ره شفا بَدید، مُرده ها ره زنده کُنید، کولی گِرَفته ها ره پاک کُنید و جنیات ره بر کُنید. مُفت پیدا کدید، مُفت بَدید. ^۹ هیچ طلا یا نقره یا سکه مسی د کمر بندای خو قد خو نبرید، ^{۱۰} و نه ام خلطه بلده راه یا دو کالا یا کوشره یا تباقی، چراکه کارگر حقدارِ خوراک-و-پوشاک خو آسته. ^{۱۱} د هر شار و آغیل که داخل موشید، یگو آدم ره سراغ کُنید که لایق شمو ره دشته بشه، و د امونجی بُمینید تا وختیکه امزو جای بر نشدید. ^{۱۲} وختیکه د خانه داخل موشید، سلام بگید. ^{۱۳} اگه امو خانه لایق شمو ره دشت، بیلید که سلام شمو د سر ازوا قرار بگیریه و اگه لایق شمو ره ندشت، سلام شمو پس د خودون شمو مییه. ^{۱۴} و اگه کس قد شمو خوش آمد نکد و یا د تورای شمو گوش ندد، د وخت بر شدو امزو خانه یا شار خاک پایای خو ره نک بزید. ^{۱۵} ما حقیقت ره دز شمو موگم، د روز قضاوت بلده سرزمینِ سدوم و عموره مجازات سُبکتر موشه نسبت د امزو شار."

^{۱۶} "اینه، ما شمو ره رقمِ گوسپندو د مینکل گرگا ری مونم. پس رقمِ مارها هوشیار و رقمِ کوترا بے آزار بشید."

۱۷ "و از مردُم احتیاط کنید، چراکه اونا شُمو ره دَ محکمه ها تسلیم مونه و دَ عبادت خانه های خُو قد قمچی میزنه
۱۸ و شُمو بخاطر ازمه دَ پیش والی ها و پادشایو کش موشید تا بلده ازوا و مردُمای غیر یهود شاهدی بدید. ۱۹ مگم
وختیکه شُمو ره تسلیم مونه، غصه نکنید که چی رقم توره بگید و یا چی بگید؛ چون دَ امزُو غبت دز شُمو گفته
مُوشه که چی بگید، ۲۰ چراکه توره گوی شُمو نیستید، بلکه روح آته آسمانی شُمو آسته که از طریق از شُمو توره
مُوگه."

۲۱ "برار، برار ره و آته، باچه ره دَ مرگ تسلیم مونه؛ و بچکیچا دَ روی آته و آبه خُو میخیزه و اونا ره دَ کشتو
میدیه. ۲۲ از خاطر نام ازمه، تمام مردُم از شُمو بد مُوبره، مگم هر کسی که تا آخر صبر-و-خوصله کنه، نجات پیدا
مونه."

۲۳ "وختیکه شُمو ره دَ یگ شار آزار-و-آذیت مونه، دَ شار دیگه دوتا کنید. ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم، پیش از
آمدون «باچه انسان» شُمو نمیتید دَ تمام شارای اسرائیل بورید."

۲۴ "شاگرد از استاد خُو کده باله تر نییه و نه ام غلام از بادار خُو کده باله تر آسته. ۲۵ بلده شاگرد امیقس بس آسته که
رقم استاد خُو شنه و غلام رقم بادار خُو. اگه اونا کته خانه ره «بعلزبول» گفت، پس چیقس کلوتر عیال خانه ازو ره
بد مُوگیه."

۲۶ "پس ترس نخورید ازوا، چون هیچ چیزی نیسته که پوشیده بشه و برملا نشنه و هیچ چیزی نییه که تاشه بشه و
معلوماتر نشنه. ۲۷ چیزی ره که دَ تریکی دز شُمو مُوگم، دَ روشنی بگید و چیزی که دَ گوش شُمو گفته شد، از بله
بام ها اعلان کنید. ۲۸ و از کسای که جسم ره مُوکشه، و له روح ره کشته نمیتنه، ترس نخورید، بلکه امزُو ترس
بُخورید که میتنه ام روح و ام جسم ره دَ دوزخ نابود کنه. ۲۹ آیا دُو مرغک دَ یگ پیسه سودا نموشه؟ باوجود ازی،
یکی ازوا ام بدون خاست-و-اراده آته آسمانی شُمو دَ زمی نموفته. ۳۰ و حتی تمام موی های سر شُمو پگ شی دَ
پیش ازو حساب شده. ۳۱ پس ترس نخورید، چون آرزیش از شُمو باله تر از هزاران مرغک آسته."

۳۲ "پس هر کسی که مره دَ پیش مردُم اقرار کنه، ما ام او ره دَ حضور آته خُو که دَ عالم باله آسته، اقرار مونم.
۳۳ لیکن هر کسی که مره دَ پیش مردُم انکار کنه، ما ام او ره دَ حضور آته خُو که دَ آسمو آسته، انکار مونم."

۳۴ "گمان نکنید که ما آمدیم تا صلح-و-آشتی ره دَ زمی بیرم. ما نمدیم که صلح-و-آشتی ره بیرم، بلکه آمدیم تا

شمشیر ره بیرم.^{۳۵} چُون ما اَمَدیم تا باچه ره دَ خِلافِ آتِه شی، دُختر ره دَ خِلافِ آبه شی، بیرى ره دَ خِلافِ خُسرمادر شی قرار بَدیم^{۳۶} و دُشمونِ یگ شخص، عیالِ خانِه خود شی موشه.

۳۷ هر کسی که آتِه یا آبه خُو ره از مه کده کلوتر دوست دشته بَشه، لایقِ ازمه ره ندره و هر کسی که دُختر یا باچه خُو ره ازمه کده کلوتر دوست دشته بَشه، ام لایقِ ازمه ره ندره.^{۳۸} و هر کسی که صلیبِ خُو ره باله نکنه و از پُشت مه نییه، لایقِ ازمه ره ندره.^{۳۹} هر کسی که دَ طلبِ جانِ خُو بَشه او ره از دِستِ میدیه و هر کسی که جانِ خُو ره بخاطرِ ازمه از دِستِ بدیه، او ره دَ دِستِ میره.

۴۰ هر کسی که شُمو ره قبول کُنه، مَره قبول کده و هر کسی که مَره قبول کُنه، اُمو ره قبول کده که مَره رِبی کده.
۴۱ هر کسی که یگ پیغمبر ره دَ عنوانِ پیغمبر قبول کُنه، اجرِ یگ پیغمبر ره دَ دِستِ میره و هر کسی که یگ آدمِ عادل ره دَ عنوانِ یگ آدمِ عادل قبول کُنه، اجرِ یگ آدمِ عادل ره دَ دِستِ میره.^{۴۲} هر کسی که حتی یگ پیله او یخ دَ یکی امزی آدمای ریزه دَ عنوانِ یارِ ازمه بدیه که وچی کُنه، ما حقیقت ره دز شُمو مَوگم که او بے اجر نَمونه.

سوالِ یحییٰ از عیسیٰ

۱ وختیکه عیسیٰ از هدایتِ دَدو دَ دوازده یارِ خُو خلاص شُد، او از اُونجی رِبی شُد تا دَ شارای ازوا تعلیم بدیه و موعظه کُنه.

۲ وختی یحییٰ دَ بندى خانه دَ باره کارای مسیح شنید، او دُو نفر از پیروایِ خُو ره رِبی کد^۳ تا ازو پُرسان کُنه، ”ایا تُو اُمو کس آستی که آمدنی یه، یا مو چیم دَ راه کُدم کس دیگه بَشی؟“ عیسیٰ دَ جوابِ ازوا کُفت: ”بورید، چیزای ره که میشنَوید و مینگرید دَ یحییٰ خبر بدید؛ دَزو بَگید که کورا بینا موشه، لنگا راه موره و کولی گِرَفته ها پاک موشه، کَر ها شِنوا موشه، مُرده ها دُوباره زنده موشه و دَ غریبا خوشخبری دده موشه.^۴ نیک دَ بختِ کسی که از مه دلخور نَشنه.“

۵ وختیکه پیروایِ یحییٰ مورفت، عیسیٰ قد جمعیتِ مردُم دَ باره یحییٰ دَ گپ زدو شُد و کُفت: ”بلده توخ کدون چیزخیل دَ بیابو رفتید؟ بلده توخ کدون یگ نى که از باد میلرزه؟“^۸ خى بلده توخ کدون چیزخیل رفتید؟ بلده دیدون آدمی که کالایِ ابریشمی دَ جان شی آسته؟ اونه، کسای که کالایِ ابریشمی موبوشه جای شی دَ قصر های پادشایو آسته.^۹ پس بلده دیدون چیزخیل برو رفتید؟ بلده دیدون یگ پیغمبر؟ ارے، ما دز شُمو مَوگم که یحییٰ از پیغمبر کده

بزرگتر آسته. ^{۱۰} یحییٰ امو کسی آسته که د باره شی نوشته شده:

اینه، ما رسول خو ره پیشلون تو ری موئم

تا راه تو ره پیش روی تو آماده کنه.

^{۱۱} ما حقیقت ره دز شمو موئم: د مینکل کسای که از خاتونو زیده شده، هیچ کس از یحییای تعمیر دهنده کده بزرگتر نده؛ ولے ریزهترین شخص د پادشاهی آسمو ازو کده بزرگتر آسته. ^{۱۲} از زمان یحییای تعمیر دهنده تا آلی ره پادشاهی آسمو از جبر-و-ستم رنج برده و مردمای زورآور کوشش مونه که د زور دزو دسترسی پیدا کنه. ^{۱۳} چون تمام انبیا و تورات تا ظهور یحییٰ پیشگویی کده ^{۱۴} و اگه شمو میخاهید قبول کنید، یحییٰ امو ایلاس آسته که آمدنی بود. ^{۱۵} هر کسی که گوش شنوا دره گوش بگیره.

^{۱۶} ای نسل ره قد چیزخیل برابر کنم؟ امیا رقم بچکیچای آسته که د بازارها ششته و یگدیگه خو ره کوی کده ^{۱۷} موگیه:

بلده شمو سرنی زدی، شمو بازی نکدید

و نوحه خاندی، شمو ماتم نکدید.

^{۱۸} چون یحییٰ که آمده، او نه موخوره و نه وچی مونه، اونا موگیه که 'او جن دره.' ^{۱۹} «باچه انسان» که آمده، ام موخوره و ام وچی مونه؛ مردم موگیه: 'اونه، او آدم پرخور و شرابی و رفیق مالیهگیرا و گناهکارا آسته!' ولے حکمت د وسیله اعمال خو حق ثابت موشه.

وای د حال شارای که توبه نمونه

^{۲۰} اوخته عیسیٰ شروع د ملامت کدون شارای کد که کلونی معجزای شی د امزو شارا ظاهر شد، چراکه اونا توبه نکدد. ^{۲۱} او گفت: "وای د حال تو، ای خورزین! و وای د حال تو، ای بیت صیدا! چون معجزای که د منہ از شمو ظاهر شد، اگه د صور و صیدون ظاهر موشد، اونا عذر وخت پیش پلاس موبوشید و د خگشتر ششته توبه موکد. ^{۲۲} مگم ما دز شمو موئم، د روز قضاوت بلده صور و صیدون مجازات سبکتر موشه نسبت دز شمو. ^{۲۳} و تو، ای

کفرناحوم، آیا تا آسمو سر تو بلند موشه؟ نه، تو د قارِ عالمِ مُرده ها سرنگون موشی، چون مُعجزای که د مینه از تو ظاهر شد، اگه د سدوم ظاهر موشد، امو شار تا امروز باقی مومند.^{۲۴} مگم ما دز تو موگم، د روز قضاوت بلده سرزمین سدوم مجازات سُبکتر موشه نسبت دز تو.

آسودگی از زیر بار و زحمت کشی

^{۲۵} د امزو غیت عیسی دُعا کده گُفت: ”آی آته، صاحبِ آسمو و زمی، از تو شکرگزاری مومم که ای چیزا ره از آدمای دانا و هوشیار تاشه کده و بلده بچکیچای ریزه برملا کده.^{۲۶} آرے، آی آته، چون خاست-و-اراده از تو امی بود.

^{۲۷} آته مه تمام چیزا ره دز مه تسلیم کده؛ هیچ کس باچه ره نمینخشه بَعیر از آته و امی رقم آته ره ام هیچ کس نمینخشه بَعیر از باچه و کسای که باچه بخایه دزوا برملا کُنه.^{۲۸} آی تمام کسای که د زحمت و زیر بارِ گِرنگ آستید، پیش از مه بیید و ما دز شمو آرامش میدم.^{۲۹} یوغ از مه ره د گردون خو بیلید و از مه تعلیم بگیری، چراکه ما حلیم و نرمدل آستم و شمو د جان های خو آرامش پیدا مونی،^{۳۰} چراکه بردون یوغ از مه آسو و بار از مه سُبک آسته.

سوال د باره روز آرام

۱۲^۱ د امزو زمان عیسی د روز آرام از مینه کشت های گندم تیر موشد و یارای شی ازی که گُشنه بود، شروع د کندو و خوردون خوشه های گندم کد.^۲ مگم وختیکه فریسیا ای کار ره هوش کد، اونا دزو گُفت: ”اونه، یارای تو کاری ره انجام میدیه که د روز آرام روا نیسته.”^۳ عیسی دزوا گُفت: ”آیا شمو نخواندید که داوود چیز کار کد وختیکه خود شی و رفیقای شی گُشنه بود؟^۴ او د خانه خدا داخل شده نان تقدیم شده ره خورد که خوردون شی بلده ازو و رفیقای شی روا نبود، بلکه تنها بلده پیشوایو روا بود.^۵ یا د تورات نخواندید که د روز آرام پیشوایو د خانه خدا حرمت روز آرام ره نگاه نموکنه، و له باز ام بے گناه آسته؟^۶ مگم ما دز شمو موگم، یگو کس بزرگتر از خانه خدا د اینجی آسته.^۷ اگه معنای امزی توره ره پی موبردید: ’ما رحمت میخایم، نه قربانی،‘ شمو نفرای بیگناه ره محکوم نموکدید،^۸ چون «باچه انسان» صاحب روز آرام آسته.

^۹ عیسیٰ ازونجی رفت و د عبادت خانه ازوا داخل شده ^{۱۰} یگ آدم ره دید که یگ دست شی خُشک شُد. و اونا از عیسیٰ پُرسان کده گُفت: "آیا شفا ددو د روز آرام روا آسته یا نه؟" اونا ای ره گُفت تا او ره ملامت کُنه. ^{۱۱} عیسیٰ دزوا گُفت: "اگه کدم از شمو یگ گوسپو دشته بشید و او د روز آرام د یگ چُفوری بفته، آیا او ره کرفته ازونجی بُر نَمو کُنید؟" ^{۱۲} پس انسان از گوسپو کده چیفس با رز شتر آسته؛ او باید کومک شنه. امزی خاطر انجام ددون کارای نیک د روز آرام روا آسته. ^{۱۳} اوخته د امزو آدم گُفت: "دست خو ره دراز کو." او دراز کد و دست شی رقم دست دیگه شی وری جور شد. ^{۱۴} مگم فریسیا برو رفت و د ضد ازو نقشه کشید که چی رقم او ره نابود کُنه.

خدمتگار انتخاب شده خدا

^{۱۵} وختی عیسیٰ امزی نقشه خبر شد، او ازونجی رفت. مگم یگ جمعیت کنه از پشت ازو ری شد و او پگ ازوا ره شفا دد ^{۱۶} و دزوا امر کد که او ره بر ملا نکُنه ^{۱۷} تا چیزی که د وسیله اشعیای نبی گُفته شُد، پوره شنه:

^{۱۸} "اینمی خدمتگار مه آسته که او ره انتخاب کدیم

و دوست دشتنی مه که جان مه از شی خوش-و-راضی آسته.

ما روح خو ره د بله ازو قرار میدیم

و او عدالت ره د ملت های غیر یهود اعلان موکُنه.

^{۱۹} او جنجال نمونه و نه ام شر-و-شور موکُنه،

و نه ام آواز ازو ره کس د کوچه ها میشنوه.

^{۲۰} او نی جغزی شده ره میده نمونه

و نه ام پلته نیم سوخته ره گل موکُنه

تا وختیکه عدالت ره د پیروزی برسنه.

۲۱ و د نام ازو ملت های غیر یهود امیدوار آسته.

عیسی و بعزلبول یعنی رئیس جنیات

۲۲ اوخته اونا یگ آدم جندی ره د پیش ازو اورد که کور و گنگه بود و عیسی او ره شفا دد، بطوری که امو گنگه تنست توره بگیه و بنگره. ۲۳ و تمام مردم خیر و منده گفت: «آیا امی آدم باچه داوود نییه؟» ۲۴ مگم وختیکه فریسیا ای توره ره شنید، اونا گفت: «ای نفر جنیات ره بر کده نمیتنه اگه د کومک بعزلبول سردسته جنیات نبشه.» ۲۵ عیسی فکرای ازوا ره پی برد و دزوا گفت: «هر مملکت که د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، بیرو موشه و هر شار یا خانه که د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، استوار نمونه.» ۲۶ اگه شیطان، شیطان ره بر کنه، او د ضد خود خو تقسیم تقسیم شده؛ پس پادشاهی شیطان چطور برقرار مونه؟ ۲۷ و اگه ما د وسیله بعزلبول جنیات ره بر مونم، پیروای از شمو د وسیله چیز خیل اونا ره بر مونه؟ امزی خاطر، اونا د بله شمو قضاوت مکنه. ۲۸ لیکن اگه ما د وسیله روح خدا جنیات ره بر مونم، بدید که پادشاهی خدا د بین شمو آمده. ۲۹ یا چطور یگ نفر میتنه که د خانه یگ آدم زورتو داخل شنه و مال های شی ره غارت کنه، بدون ازی که اول امو آدم زورتو ره بسته کنه؛ ولی بعد ازو میتنه خانه شی ره غارت کنه. ۳۰ هر کسی که قد ازمه نییه، د ضد مه آسته و هر کسی که قد ازمه جم نمکنه، او تیت پرک مونه.

۳۱ امزی خاطر دز شمو مونم، انسان هر رقم گناه و کفرگویی که کنه، میتنه بخشیده شنه، مگم کفرگویی د ضد روح القدس بخشیده نموشه. ۳۲ و هر کسی که د ضد «باچه انسان» توره بگیه، بخشیده موشه، مگم کسی که د ضد روح القدس توره بگیه، او بخشیده نموشه، نه د ای دنیا و نه د دنیای که آمدنی یه.

۳۳ اگه درخت ره خوب کاله کنید، او میوه خوب میدیه و اگه درخت ره خراب کاله کنید، او میوه خراب میدیه، چون درخت از میوه خو شخته موشه. ۳۴ ای اولادای تیرمار، چطور میتنید چیزای خوب بگید، د حالیکه شریر استید؟ چون دان انسان از چیزی که د دل انسان پریمو آسته، توره مویه. ۳۵ آدم خوب از خزانه خوب دل خو چیزای خوب بر مونه و آدم شریر از خزانه بد خو چیزای بد بر مونه. ۳۶ مگم ما دز شمو مونم که مردم بلده هر توره پوچ-و-ناسنجیده که مویه، د روز قضاوت باید حساب بدیه؛ ۳۷ چون از خاطر تورای خو عادل حساب موشی و از خاطر تورای خو محکوم موشی.

عالمای یهود و فریسیا معجزه طلب مونه

^{۳۸} اوخته یگ تعداد از عالمای دین و فریسیا دزو گُفت: "آی اُستاد، مو میخاهی که از تو یگ معجزه بنگری." او د جواب ازوا گُفت: "نسل شریب و زناکار معجزه طلب مونه! مگم هیچ معجزه دزوا نشو دده نموشه بغیر از معجزه یونس پیغمبر. ^{۴۰} چون امو رقم که یونس سه شاو و سه روز د کوره ماهی مند، «باچه انسان» ام سه شاو و سه روز د کوره زمی مومنه. ^{۴۱} د روز قضاوت مردم نینوا قد امزی نسل ایسته موشه و ای نسل ره محکوم مونه، چراکه مردم او زمان بخاطر موعظه یونس توبه کد. و آلی یگو کس بزرگتر از یونس د اینجی آسته. ^{۴۲} ملکه جنوب د روز قضاوت قد امزی نسل باله موشه و امیا ره محکوم مونه، چون او از دورترین منطقه دنیا آمد تا حکمت سلیمان ره گوش بگیره، و آلی یگو کس بزرگتر از سلیمان د اینجی آسته.

^{۴۳} وختیکه روح ناپاک از یگ آدم بر موشه بلده آرام گرفتو د جای های خشک موره، مگم پیدا نمیتنه. ^{۴۴} اوخته او مویکه، پس د خانه خو مورم، امزو جای که آمدم. وختیکه پس مییه، او امو خانه ره خالی، جارو شده و منظم مینگره. ^{۴۵} اوخته او رفته هفت روح دیگه ره قد خو میره که بدتر از خود شی یه و اونا د اونجی داخل شده جای-د-جای موشه؛ و آخرکار حالت امزو نفر بدتر از اول شی موشه. عین چیز قد امزی نسل شریب ام موشه.

آبه و برارون عیسی

^{۴۶} د حالیکه عیسی هنوز قد امزو جمعیت توره مگفت، آبه شی و برارون شی د برو ایسته بود و میخواست که قد شی توره بگیه. ^{۴۷} یگ نفر آمده دزشی گُفت: "اونه، آبه تو و برارون تو د برو ایسته یه و میخایه که قد تو توره بگیه." ^{۴۸} مگم کسی که امی ره گُفتد عیسی د جواب شی گُفت: "آبه مه کی آسته و برارون مه کی یه؟" ^{۴۹} و دست خو ره سون یارای خو دراز کده گُفت: "اینیا آبه مه و برارون مه آسته. ^{۵۰} چون هر کسی که خاست-و-اراده آبه مره که د آسمو آسته د جای بیره، اونمو برار و خوار و آبه مه آسته."

مثل چار رقم زمی

۱۳ ^۱ د امزو روز عیسی از خانه برو رفت و د لب دریا ششت. ^۲ جمعیت کته د دور ازو جم شد، د اندازه که او د یگ کشتی سوار شده ششت و پگ مردم د لب دریا ایسته شد.

^۳ اوخته عیسیٰ چیزای کلو ره دَ مَثَلِ دَزوا بیان کده گُفت: ” یگ روز یگ دیغو بلده تَخم زِدو بُرو رفت. ^۴ دَ حالیکه تَخم ره پاش میدد، یگ مقدار شی دَ راه اُفتد و مُرغکو آمده اونا ره خورد. ^۵ یگ مقدار دِیگه شی دَ زمین سنگلاخ اُفتد، دَ جایی که خاک کلو نَدشت؛ اونا دَ زودی سوز کد، چراکه خاک غُوج نَبود. ^۶ مگم وختیکه آفتو بُر شد اونا سوخت و ازی که ریشه نَدشت خُشک شد. ^۷ یگ مقدار شی دَ مینکلِ خارا اُفتد و خارا کنه شده اونا ره قَپه کد. ^۸ مگم یگ مقدار دِیگه شی دَ زمین خُوب اُفتد و ثمر دد؛ یگون شی صد برابر، یگون شی شصت برابر و یگون شی سی برابر. ^۹ هر کسی که گوشِ شِنوا دَره گوش بَگیره.

^{۱۰} اوخته یارای شی دَ پیشِ اَزو آمده اَزو پُرسان کد: ” چرا قد ازوا دَ مَثَلِ توره مُوگی؟ “ ^{۱۱} او دَ جوابِ ازوا گُفت: ” پی بُردونِ راز های پادشاهی آسمو بلده شُمو بخشیده شده، مگم دَزوا بخشیده نَشده، ^{۱۲} چُون کسی که دَره، دَزو کلو تر دده مُوشه تا پَریمو دَشته بَشه، مگم کسی که ندره، حتی امو چیزی ره که دَره ام از شی گَرفته مُوشه. ^{۱۳} امزی خاطر قد ازوا دَ مَثَلِ توره مُوگیم، چراکه اونا توخ مُونه، و لِه نَمینگره و گوش میگیره و لِه نَمیشنوه و پی نَمُوبره. ^{۱۴} دَ باره ازوا پیشگویِ اِشعیا نَبی پوره مُوشه که مُوگیه:

شُمو شَنِیده مورید، مگم هرگز پی نَمُوفتید،

دوامدار توخ مُونید، و لِه هرگز نَمینگرید،

^{۱۵} چُون دِلِ امزی قَوم سخت شده

و گوشای شی گَرنگ شده

و چیمای خُو ره پُوت گَرفته؛

نَشنه که قد چیمای خُو بَنگره

و قد گوشای خُو بَشنوه

و قد دِلِ های خُو پی بُبره

و پس تاو بَخوره و ما اونا ره شفا بدیم.

۱۶ ”مگم نیک د بخت چیمای شمو که مینگره و گوشای شمو که میشنوه. ۱۷ ما حقیقت ره دز شمو موگم، غدر پیغمبرا و آدمای عادل آرزو دشت که چیزى ره که شمو مینگرید، بنگره، ولے ندید و چیزى ره که شمو میشنويد، بشنوه، مگم نشنيد.“

۱۸ ”پس معنای مثل دیغو ره بشنويد: ۱۹ وختیکه یگو کس کلام پادشاهی آسمو ره میشنوه و او ره نموفامه، شیریر مییه و چیزى ره که د دل ازو کشت شده، دزی مونه. ای تخمی آسته که د راه کشت شد. ۲۰ تخمی که د زمین سنگلاخ کشت شد، کسی آسته که کلام ره میشنوه و فوری او ره د خوشی قبول مونه. ۲۱ ولے ازى که از خود ریشه ندره، فقط بلده یگ مدت کوتاه دوام مونه و غیبتیکه مشکلات و آزار-و-آذیت بخاطر کلام پیش مییه، دستی از راه بر موشه. ۲۲ تخمی که د بین خارا افتد، کسی آسته که کلام ره میشنوه، لیکن تشویش دنیا و عشق مال-و-دولت کلام ره قپه مونه و او بے ثمر مومنه. ۲۳ مگم تخمی که د زمین خوب افتد کسی آسته که کلام ره میشنوه و او ره موفامه و پُرثمر شده یگون شی صد، یگون شی شصت و یگون شی سی برابر ثمر میدیه.“

مثل علف بیکاره

۲۴ عیسی یگ مثل دیگه ره آورده دزوا گفت: ”پادشاهی آسمو رقم کسی آسته که د زمین خو تخم خوب پاش دد؛ ۲۵ مگم وختیکه مردم د خاو بود، دشمو آمده د منبه کشت گندم تخم علف بیکاره ره پاش دد و رفت. ۲۶ و غیبتیکه گندم سوز کده خوشه کد، علف بیکاره ام بر شد. ۲۷ اوخته غلامای صاحب زمی د پیش شی آمد و گفت: ’صاحب، آیا تو تخم خوب د زمین خو پاش ندده بودی؟ پس ای علف های بیکاره از کجا شده؟‘ ۲۸ او د جواب ازوا گفت: ’ای کار دشمو آسته.‘ غلاما دزوا گفت: ’آیا میخاهی که مو بوری و اونا ره جم کنی؟‘ ۲۹ لیکن او گفت: ’نه، نشنه که د وخت پوجی کدون علف های بیکاره گندم ره ام قد ازوا از ریشه بکنید.‘ ۳۰ بیلید که تا وخت درو هر دوی شی یگجای رشد کنه، بسه د وخت درو، ما د دروگرا موگم که اول علف های بیکاره ره جم کده قوده کنه تا سوختنده شنه و بعد ازو گندم ره جم کده د دی خانه مه ذخیره کنید.“

مثل تخم شرشم

۳۱ عیسی یگ مثل دیگه آورده دزوا گفت: ”پادشاهی آسمو رقم شرشم آسته که یگ آدم گرفته د زمین خو کشت کد. ۳۲ اگرچه از تمام تخم ها کده ریزه تر آسته، ولے غیبتیکه رشد مونه از تمام بوته ها-و-سوزی جات کده کته تر موشه و رقم یگ درخت جور موشه، د اندازه که مرغکوی هوا مییه و د شاخچه های شی وور جور مونه.“

^{۳۳} عیسیٰ یگِ مَثَلِ دِیگِه اُورده دزوا گُفت: ”پادشاهی آسمو رقمِ خمیرمایه آسته که یگِ خاتو اُو ره گِرِفت و قد سِه کاسه آرد گت کد تا تمامِ خمیر رسید.“ ^{۳۴} عیسیٰ تمامِ ازی چیزا ره دَ مَثَلِ دَ امزُو جمعیتِ گُفت و بدُونِ مَثَلِ هیچ چیز دزوا نَگُفت ^{۳۵} تا چیزی که دَ وسیله پیغمبر گُفته شُد، پوره شنه:

”ما دان خُو ره بلده مَثَلِ گُفتو واز مُونم،

ما چیزای ره مَوگم که از شروع دُنیا پوشیده منده.“

تشریحِ مَثَلِ علفِ های بیکاره

^{۳۶} بعد ازُو عیسیٰ جمعیتِ ره رُخصت کد و دَ داخلِ خانه رفت و یارای شی دَ پیشِ ازُو آمده گُفت: ”مَثَلِ علفِ های بیکاره زمی ره دز مو تشریح کو.“ ^{۳۷} او دَ جوابِ ازوا گُفت: ”کسی که تُخمِ خُوب ره کِشت مونه، «باچه انسان» آسته. ^{۳۸} و زمی، امی دُنیا آسته و تُخمِ خُوب بچکیچای پادشاهی آسمو؛ علفِ های بیکاره اولادای امزُو شیر آسته؛ ^{۳۹} و دُشمونی که اونا ره کِشت کد، ابلیس آسته. و فصلِ درو آخرِ زمان آسته و دروگرا ملایکه ها یه. ^{۴۰} پس امو رقم که علفِ های بیکاره جَم موشه و دَ آتشِ دَر دده موشه، دَ آخرِ زمان ام امو رقم موشه. ^{۴۱} «باچه انسان» ملایکه های خُو ره ریی مونه و اونا پگِ گمراه کُننده ها و تمامِ بدکارا ره از پادشاهی شی جَم مَوکنه ^{۴۲} و دَ کوره آتش پورته مونه، دَ جایی که چخرا و دندو خبی آسته. ^{۴۳} اوخته آدمای عادلِ دَ پادشاهی آته آسمانی خُو رقمِ آفتو روشنی میدیه. هر کسی که گوشِ شِنوا دره، گوشِ بگیریه.

مَثَلِ گنجِ تاشه شُده

^{۴۴} پادشاهی آسمو رقمِ گنجی تاشه شُده دَ یگِ زمی آسته که یگِ آدم اُو ره پیدا کده بسم تاشه مونه؛ اوخته از خوشی ازُو رفته هرچیزی که دره سَودا مونه و آمده امو زمی ره میخره.

^{۴۵} بسم، پادشاهی آسمو رقمِ تجاری آسته که دَ طلبِ مَرواری های نُوریند آسته؛ ^{۴۶} و غیبتیکه یگِ مَرواری قیمتبای ره پیدا کد، اُو رفته تمامِ مال-و-مُلک خُو ره سَودا کد و امو مَرواری ره خرید.

مَثَلِ جالِ های ماهی گیری

^{۴۷} امچنان پادشاهی آسمو رقمِ یگِ جالِ ماهی گیری آسته که دَ دریا آندخته شُد و ماهیای رقمِ رقمِ دَ مَنه شی جم شُد. وختیکه جال پُر شُد، اونا اُو ره دَ لب-دریا کشید و بعد ازو ششسته ماهیای خُوب ره دَ سَبدها جم کد، ولے ماهیای بد ره دُور پورته کد. ^{۴۸} دَ آخرِ زمان ام امی رقمِ موشه: ملایکه ها مییه و بدکارا ره از مردمای عادل جدا مونه ^{۴۹} و اونا ره دَ کوره آتش پورته مونه، دَ جایی که چخرا و دندو-خبی آسته.

^{۵۱} آیا تمام امزی تورا ره پی بُردید؟ " اونا دَ جواب شی گُفت: " ارے " ^{۵۲} عیسی دَزوا گُفت: " امزی خاطر، هر عالم دین که دَ باره پادشاهی آسمو تعلیم دده شُدّه بشه، اُو رقمِ صاحبِ خانه آسته که از خزانِه خُو چیزای نو و کهنه بُر مونه. "

مردمِ ناصیره عیسی ره رد موكنه

^{۵۳} وختی عیسی گُفتون امزی مَثَلِ ها ره خلاص کد، اُو ازونجی ریی شُد. ^{۵۴} و غتیکه دَ منطقه خود خُو رسید، اُو مردم ره دَ عبادت خانه ازوا تعلیم دد، بطوری که اونا خيرو منده گُفت: " ای آدم امی حکمت و امی قُدرتِ مُعجزه ها ره از کجا کده؟ ^{۵۵} آیا امی آدم باچه نجار نیسته؟ آیا نامِ آبه شی مریم نییه؟ آیا یعقوب، یوسف، شمعون و یهوذا برارون شی نیسته؟ ^{۵۶} و پگِ خوارون شی دَ اینجی قد ازمو نییه؟ پس تمام امزی چیزا ره ای آدم از کجا یاد گرفته؟ " ^{۵۷} و اونا قد ازو مُخالفت کد. مگم عیسی دَزوا گُفت: " دَ یگِ پیغمبر دَ هیچ جای بے احترامی نموشه، جُز دَ منطقه و خانه خود شی. " ^{۵۸} و اُو بخاطر بے ایمانی ازوا مُعجزه های کلو دَ اونجی انجام ندد.

مرگِ یحیای تعمیر دهنده

۱۴ ^۱ دَ امزو زمان هیرودیس حکمران خبر ها ره دَ باره عیسی شنید ^۲ و دَ خدمتگاری خُو گُفت: " ای یحیای تعمیر دهنده آسته؛ ای از مُرده ها دُوباره زنده شُدّه و امزی خاطر ای مُعجزه ها دَ وسیله ازو ظاهر موشه. "

^۳ چون هیرودیس بخاطر هیرودیا خاتون برار خُو فیلیپس، یحیای ره گرفتار کده بسته کُدد و دَ بندی خانه آندختد، ^۴ چراکه یحیای دَزو موكُفت: " بلده تُو روا نییه که امی خاتو ره بگیری. " ^۵ اگرچه اُو میخواست که یحیای ره بکُشه، مگم از جمعیتِ مردم ترس خورد، چراکه اونا اُو ره بحیثِ یگِ پیغمبر مینخشید.

لیکن وختیکه جشن سالگیره هیرو دیس رسید، دختر هیرو دیا د منه مجلس رقص کد و هیرو دیس ره خوشحال کد،
 د اندازه که او قسم خورده وعده کد هر چیزی که او طلب کنه بلده ازو میدیه.^۸ و او د پند آبه خو گُفت: "سر
 یحییای تعمید دهنده ره د امینجی د یگ پطنوس دز مه بدی." "اوخته پادشاه غمگی شد، و له ازی که قسم خورده
 بود و ام بخاطر مهمونای خو امر کد که سر یحیی ره دزو بدیه.^{۱۰} پس او نفر ری کد و سر یحیی ره د بندی خانه از
 تن شی جدا کد؛^{۱۱} اوخته سر ازو د یگ پطنوس آورده شده د دختر دده شد و دختر او ره د پیش آبه خو برد.^{۱۲} بعد
 ازو پیروای یحیی آمد و جسد ازو ره برده د خاک دفن کد و رفته د عیسی خبر دد.

عیسی پنج هزار نفر ره نان میدیه

^{۱۳} وختیکه عیسی ای خبر ره شنید، او د یگ کشتی سوار شده ازونجی تنهای خو د یگ جای گوشه رفت. مگم
 وختی مردم خبر شد، اونا از شارای خو پای پیده از پشت ازو رفت.^{۱۴} وختی عیسی د خشکه رسید، یگ جمعیت کته
 ره دید و دل شی د حال ازوا سوخت و او ناجورای ازوا ره شفا دد.

^{۱۵} نزدیک شام، یارای شی د پیش ازو آمد و گُفت: "اینجی بیابو آسته و روز ام تیر شده؛ مردم ره رخصت کو که د
 آغیلا بوره و بلده خو نان بخره." "عیسی دزوا گُفت: "لازم نییه که مردم بوره؛ شمو بلده ازوا یگو چیز بدید که
 بخوره." "اونا دزو گُفت: "د اینجی بغير از پنج نان و دو ماهی دیگه چیز ندی." "عیسی گُفت: "اونا ره د
 اینجی د پیش مه بیرید." "اوخته د جمعیت مردم امر کد که د روی سوزه بشینه. بعد ازو امو پنج نان و دو ماهی
 ره گرفت و سون آسمو توخ کده شکرگزاری کد و نان ره ثوئه کده د یارای خو دد و یارا د جمعیت مردم بخش کد.
^{۲۰} پگ مردم خورد و سیر شد و اونا ثوئه-وپرچه باقی منده شی ره که جم کد، دوازه سبد پر شد.^{۲۱} کسای که نان
 خورد، بغير از خائونو و بچکیچا، تقریباً پنج هزار مرد بود.

^{۲۲} عیسی فوری یارای خو ره وادار کد که د کشتی سوار شنه و پیشلون ازو د او طرف دریا بوره، تا خود شی امو
 جمعیت ره رخصت کنه.^{۲۳} بعد ازی که مردم ره رخصت کد، خود شی تنهای خو د بله کوه رفت که دعا کنه.
 وختیکه شام شد، او د امونجی تنها بود.^{۲۴} مگم کشتی که دمزو غیت از خشکه عدر دور بود، د چله های دریا بند
 مند، چراکه باد از دم روی شی میزد.^{۲۵} د پیره چارم شاو عیسی د روی او دریا راه رفته سون ازوا آمد.^{۲۶} وختی
 یارا او ره هوش کد که د روی دریا راه موره، اونا وحشت کده گُفت: "ای ارواح آسته." و اونا از ترس چیغ-و-شور
 کد.^{۲۷} مگم عیسی فوری قد ازوا گپ زده گُفت: "باجرات بشید! ما آستم، ترس نخورید." "پترس د جواب شی
 گُفت: "یا مولا، اگه تو آستی دز مه امر کو تا د روی او راه رفته د پیش ازو بییم." "عیسی گُفت: "بیه." پترس

از کشتی تا شد و د رُوی او رُبی شد تا د پیشِ عیسیٰ بییه. ^{۳۰} مگم وختی بادِ شَدیدِ ره دید، ترس خورد و د حالیکه دَرَوِ عَرَقِ مَوْشُد، اُو چِیغِ زده گُفت: "یا مولا، مَرِه نِجاتِ بَدی!" ^{۳۱} عیسیٰ فَوَری دِست خُو ره دِراز کده اُو ره گِرِفت و د زشی گُفت: "ای کم ایمان، چرا شک کدی؟" ^{۳۲} وختیکه اونا د کشتی سوار شد، باد آرام شد. ^{۳۳} و امو کسای که د کشتی بُود اُو ره سَجده کده گُفت: "واقعا تُو باچه خُدا آستی."

^{۳۴} بعد از تیر شدو از دریا، اونا د سرزمینِ گنِسارِت آمد. ^{۳۵} وختیکه مردُم اَمرو جای عیسیٰ ره شَنخت، اونا د سرتاسرِ اَمرو منطقه خبر رُبی کد و مردُم تمامِ ناجورا ره د پیشِ اَزو اُورد ^{۳۶} و د پیشِ شی عَذر-و-زاری کد که ناجورا ره بیله تا فقط د دامون چَپن شی دِست بزنه؛ و هر کسی که دِست زد، شفا پیدا کد.

د باره پاکي و ناپاکی

۱۵ ^۱ د اَمرو غَیت بعضی از فرِسیا و عالمای دین از اورشلیم د پیشِ عیسیٰ آمده گُفت: ^۲ "چرا یارای تُو از رسم-و-رَواجِ بابِه کَلونا سرکشی مونه؟ چون اونا پیش از نان خوردو دِستای خُو ره نَمُوشیه؟" ^۳ اُو د جوابِ ازوا گُفت: "چرا شُمو بخاطری رسم-و-رَواجِ خُو از حُکمِ خُدا سرکشی مونیید؟ ^۴ چون خُدا امر کده که، 'آته و آبه خُو ره احترام کُو و هر کسی که د آته یا آبه خُو دَو-و-دَشنام بَدیه، باید کُشته شنه.' ^۵ مگم شُمو مَوگید: 'اگه یگ نفر د آته یا آبه خُو بُگیه،' امو کومک که از دِستِ ازمه دز شُمو مِیرِسیید، د خُدا وَقَف شد. ^۶ اوخته اُو نفر باید د آته و آبه خُو احترام نَکنه. ^۷ د امزی رقم شُمو بخاطرِ رسم-و-رَواجِ خُو حُکمِ خُدا ره تَی پای مونیید. ^۷ ای ریاکارا! اِشعیای نَبی د باره شُمو خُوب پیشگویی کد، وختیکه گُفت:

^۸ ای مردُم قد لبای خُو دز مه احترام مونه،

مگم دل های شی از مه دور آسته.

^۹ اونا بے فایده مَرِه پرستش مونه،

چون اونا رسم-و-رَواجی ره تعلیم میدیه که اصولِ انسانی آسته."

^{۱۱} اوخته عیسیٰ جمعیتِ مردُم ره کوی کده دزوا گُفت: "بشَنوید و بُفامید: ^{۱۱} چیزی که د دان موره انسان ره نَجِس

نمونه، بلکه چیزی که از دان بُر موشه، او انسان ره نجس موكنه.

^{۱۲} د امزو غیت یارای شی آمد و دزو گُفت: "آیا میدنی که فریسیا از شنیدون امزی توره تو رنجید؟" ^{۱۳} عیسی د جواب ازوا گُفت: "هر نهالی ره که آته آسمانی مه نشنده بشه، از ریشه کنده موشه. ^{۱۴} اونا ره د حال شی ایله کنید؛ اونا کورای آسته که راهنمای کورایه. هر وختیکه یگ کور راهنمای کور دیگه شنه، هر دوی شی د چاه موفته."

^{۱۵} مگم پترس دزشی گُفت: "معنای امزی مثل ره دز مو تشریح کو." ^{۱۶} اوخته عیسی پرسید: "آیا شمو ام هنوز پی نموبرید؟" ^{۱۷} آیا نموفامید که هر چیزی که د دان داخل موشه د معدده موره و بعد ازو بر شده د کنار آب پورته موشه؟ ^{۱۸} مگم چیزای که از دان بر موشه از دل سرچشمه میگیره و امی چیزا آسته که انسان ره نجس مونه. ^{۱۹} چون از دل انسان آسته که اینی چیزا سرچشمه میگیره: فکر های خراب، قتل، زنا، فساد اخلاقی، دزی، شاهدی دروغ و تهمت. ^{۲۰} اینی چیزای آسته که انسان ره نجس موكنه، و له نان خوردو قد دستای ناشسته انسان ره نجس موكنه."

^{۲۱} بعد ازو عیسی اونجی ره ایله کده د منطقه های صور و صیدون رفت. ^{۲۲} اوخته یگ خاتون کنعانی امزو جای د پیش عیسی آمد و چیغ زده گُفت: "یا مولا، باچه داوود، دز مه رحم کو، چراکه دختر مه سخت گرفتار جنیات آسته." ^{۲۳} مگم عیسی دزو هیچ جواب ندد تا ای که یارای شی آمد و ازو خواهش کده گُفت: "او ره ری کو، چون او از پشت مو چیغ-و-شور کده مییه." ^{۲۴} او د جواب ازوا گُفت: "ما فقط بلده گوسپندوی گمشده خانوار اسرائیل ری شدیم." ^{۲۵} لیکن امو خاتو آمده پیش پای شی افتد و گُفت: "یا مولا، دز مه کومک کو!" ^{۲۶} او د جواب شی گُفت: "خوب نییه که نان بچکیچا ره بگیری و د پیش سگا پورته کنی." ^{۲۷} لیکن امو خاتو گُفت: "آرے مولا، قبول دزم، مگم سگا ام از میدگی های که از دسترخون بادار شی موفته موخوره." ^{۲۸} اوخته عیسی د جواب شی گُفت: "آی خاتو، ایمان تو قوی آسته! خواهش تو پوره شنه." و د امزو لحظه دختر شی شفا پیدا کد.

عیسی چار هزار نفر ره نان میدیه

^{۲۹} عیسی از اونجی حرکت کد و از لب لب دریای جلیلیه آمده د بله یگ کوه بر شد و د امونجی ششت. ^{۳۰} اوخته یگ جمعیت کته مردم د پیش شی آمد و آدمای لنگ، کور، شل، گنگه و غدر ناجورای دیگه ره قد خو گرفته آورد و د پیش پایای ازو ایش و او اونا ره شفا دد. ^{۳۱} مردم وختی دید که گنگه ها توره موگه، آدمای شل جور موشه،

لنگا راه موره و کورا مینگره، خيرو مند و خدای اسرائیل ره حمد-و-شنا گُفت.

^{۳۲} عیسی یارای خو ره کوی کده گُفت: "دل مه د حال امزی جمعیت موسوزه، چون سه روز شده که قد ازمه آسته و هیچ چیز بلده خوردو ندره. ما نمیخایم که اونا ره گشنه ریی کنم، چون امکان دره که د بین راه از حال بوره."
^{۳۳} یارای شی دزو گُفت: "د ای بیابو از کجا اوقس نان کلو پیدا میتنی که ایطور یگ جمعیت کته ره سیر کنی؟"
^{۳۴} عیسی ازوا پرسان کد: "چند نان درید؟" اونا گُفت: "هفت نان و چند ماهی ریزگگ."
^{۳۵} پس د جمعیت مردم امر کد که د روی زمی بشینه. ^{۳۶} اوخته امو هفت نان و ماهیا ره گرفته شکرگزاری کد و ثوئه کده د یارای خو دد و یارا د جمعیت مردم بخش کد. ^{۳۷} یگ ازوا خورده سیر شد و اونا ثوئه-و-پرچه باقی منده ره که جم کد، هفت سبد پر شد. ^{۳۸} کسای که نان خورد بغیر از خاتونو و بچکیچا چار هزار مرد بود.

^{۳۹} بعد از رخصت کدون مردم عیسی د یگ کشتی سوار شد و د منطقه مجدل رفت.

طلب معجزه

۱۶ اوخته فریسیا و صدوقیا د پیش عیسی آمد و از روی آزمایش ازو تقاضا کد که بلده ازوا یگ معجزه آسمانی نشو بدیه. ^۲ او د جواب ازوا گُفت: "د وختی آفتو ششتو شمو موگید که هوا خوب موشه، چراکه آسمو سرخدیل آسته." ^۳ و د وخت صبح موگید که امروز هوا بد موشه، چراکه آسمو سرخ و گرفته آسته. شمو میدنید که رنگ آسمو ره چی رقم پیش بینی کنید، مگم علامت های زمان ها ره پیش بینی کده نمیتینید؟ ^۴ ای قوم شریر و زناکار معجزه طلب مونه، مگم هیچ معجزه دزوا نشو دده نموشه بغیر از معجزه یونس پیغمبر. "بعد ازو عیسی اونا ره ایله کده رفت.

خمیرمایه فریسیا و صدوقیا

^۵ وختی یارای شی د او طرف دریا مورفت، از یاد ازوا رفتد که قد خو نان بره. ^۶ عیسی دزوا گُفت: "باخبر بشید که از خمیرمایه فریسیا و صدوقیا احتیاط کنید." ^۷ اوخته اونا د بین خو توره گویی کده گُفت: "ای ره از خاطری گُفت که مو نان قد خو نوردی." ^۸ عیسی ای ره پی برده گُفت: "ای کم ایمانا، چرا د باره ازی که نان ندرید د بین خو توره موگید؟ ^۹ آیا هنوز ام نموفامید؟ امو پنج نان و پنج هزار مرد د یاد شمو نیبه؟ و ای که چند سبد جم کدید؟ ^{۱۰} و

یا امو هفت نان و چار هزار مرد و ای که چند سبد جم کدید؟^{۱۱} پس چطور پی نموبرید که ما د باره نان قد شمو توره نکفتم، بلکه گفتیم که از خمیرمایه فریسیا و صدوقیا احتیاط کئید.^{۱۲} اوخته اونا پی برد که او دزوا نکفتم که از خمیرمایه نان احتیاط کنه، بلکه از تعلیم فریسیا و صدوقیا.

اقرار کدون پترس د باره مسیح

^{۱۳} وختیکه عیسی د منطقه قیصریه فیلیپس آمد، او از یارای خو پُرسان کده گفت: "مردم «باچه انسان» ره کی میدنه؟" ^{۱۴} اونا گفت: "یک تعداد یحیای تعیید دهنده؛ یک تعداد دیگه ایلاس پیغمبر و یک تعداد دیگه ام ارمیا و یا یکی از پیغمبرای دیگه." ^{۱۵} عیسی ازوا پُرسان کد: "شمو مَره کی میدنید؟" ^{۱۶} شمعون پترس د جواب شی گفت: "تو مسیح آستی، باچه خدای زنده." ^{۱۷} اوخته عیسی د جواب شی گفت: "نیک د بخت تو، ای شمعون باچه یونا، چون جسم و خون ای ره دز تو معلومدار نکده، بلکه آته مه که د آسمو آسته، معلومدار کده." ^{۱۸} و ما ام دز تو موگم که تو پترس آستی و ما د زوی امزی قاده جماعت ایماندارای خو ره آباد مونم و درگه های دوزخ د سر ازو زور نموشه. ^{۱۹} ما کلی های پادشاهی آسمو ره دز تو میدیم و هر چیزی ره که د زمی بند کنی د آسمو ام بند موشه و هر چیزی ره که د زمی واز کنی، د آسمو ام واز موشه. ^{۲۰} اوخته او د یارای خو امر کد که د هیچ کس نگیه که او مسیح آسته.

عیسی د باره مرگ خو پیشگویی مونه

^{۲۱} بعد امزو زمان عیسی شروع کد که د یارای خو معلومدار کنه که او باید د اورشلیم بوره و از دست ریش سفیدا، پیشوایون عالی مقام و عالمای دین رنج-و-عذاب کلو بنگره و کشته شنه و د روز سوم دوباره زنده شنه. ^{۲۲} پترس عیسی ره د یگ گوشه برد و شروع کد که او ره منع کنه و گفت: "یا مولا، خدا نکنه که هرگز قد از تو ای رقم یگ واقع رخ بدیه." ^{۲۳} مگم او دور خورده د پترس گفت: "از مه دور شو، ای شیطو! چون تو مانع راه مه آستی، چراکه فکر تو د چیزای الهی نییه، بلکه د چیزای انسانی آسته."

^{۲۴} اوخته عیسی د یارای خو گفت: "اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه، او باید خود خو ره انکار کنه و صلیب خو ره باله کده از پشت ازمه بییه. ^{۲۵} چون هر کسی که بخایه جان خو ره نجات بدیه، او ره از دست میدیه، مگم هر کسی که بخاطر ازمه جان خو ره از دست بدیه او ره د دست میره. ^{۲۶} بلده انسان چی فایده دره که تمام دنیا ره د دست بیره، مگم جان خو ره از دست بدیه؟ یا انسان د عوض جان خو چیز خیل دده میتنه؟ ^{۲۷} چراکه «باچه انسان» د

بزرگی-و-جلال آیه خو قد ملایکه های خو مییه و اوخته هر کس ره د مطابق اعمال شی اجر یا جزا میدیه. ^{۲۸} ما حقیقت ره دز شمو موگم، بعضی کسای که د اینجی ایسته یه مَره مرگ ره نمپجشه تا آمدون «باچه انسان» ره د پادشاهی شی ننگره.

تبدیلی شکل عیسی

۱۷ بعد از شش روز عیسی پترس، یعقوب و برار شی یوختا ره جدا کده قد خو د سر یگ کوه قیل برد. ^۲ د اونجی شکل عیسی د پیش روی ازوا تبدیل شد و چهره شی رقم آفتو آلی روشنی دد و کالای شی رقم نور سفید شد. ^۳ بے بلغه موسی و ایلیاس دزوا ظاهر شد و قد عیسی د توره گفتو شد. ^۴ اوخته پترس د عیسی گفت: "یا مولا، کلو خوب آسته که مو د اینجی آستی. اگه بخاهی ما سه سایه بان د اینجی جور مونم: یگ بلده ازتو، یگ بلده موسی و یگ ام بلده ایلیاس." ^۵ د حالیکه هنوز توره موگفت، بے بلغه یگ اور نورانی د بله ازوا سایه کد و از اور یگ آواز آمده گفت: "ایتمی باچه دوست دشتنی مه یه که از شی خوش-و-راضی آستم. از آید شی شنید." ^۶ وختی یارا امی آواز ره شنید، اونا روی د خاک افتده غدر ترس خورد. ^۷ لیکن عیسی نزدیک آمده د بله ازوا دست ایش و گفت: "باله شنید، ترس نخورید." ^۸ وختیکه اونا چیمای خو ره واز کد هیچ کس ره ندید بغیر از عیسی که تنها بود.

^۹ د حالیکه اونا از کوه تاه میمد، عیسی دزوا امر کده گفت: "د باره چیزی که دیدید د هیچ کس نقل نکنید تا زمانی که «باچه انسان» از مرده ها دوباره زنده نشده." ^{۱۰} یارای شی ازو پرسان کده گفت: "پس چرا عالمای دین موگیه که ایلیاس باید اول بییه؟" ^{۱۱} او د جواب ازوا گفت: "دُرست آسته که ایلیاس مییه و تمام چیزا ره اصلاح مونه." ^{۱۲} مگم ما دز شمو موگم که ایلیاس گاه آمده، ولے اونا او ره نشنخت و هر چیزی که خاست د حق ازو کد. د امر و رقم «باچه انسان» ام از دست ازوا رنج-و-عذاب مینگره. ^{۱۳} اوخته یارا فامید که د باره یحیای تعمیر دهنده قد ازوا توره موگیه.

شفا ددون باچه مرگی

^{۱۴} وختی اونا د پیش جمعیت مردم رسید، یگ آدم د دیر ازو آمد و د پیش روی شی زانو زده گفت: ^{۱۵} "یا مولا، د حال باچه مه رحم کو، چون او مرگی دره و سخت رنج-و-عذاب مینگره؛ او بارها د آتش افتده و بارها د منہ او.

^{۱۶} او ره د پیش یارای تو اوردم، مگم اونا ننست که او ره شفا بديه. ” عیسی د جواب شی گفت: ” ای نسل بی ایمان و گمراه، تا کی قد شمو بشم؟ و تا چی وخت شمو ره تحمل کنم؟ او ره پیش ازمه بیرید. ” ^{۱۸} پس عیسی د سر جن هیبت کد و جن ازو بر شد و امو باچه د امزو لحظه شفا پیدا کد.

^{۱۹} اوخته یارا د پیش عیسی آمد و د تنهایی ازو پرسان کد: ” چرا مو ننستی که امو جن ره بر کنی؟ ” عیسی دزوا گفت: ” بخاطری که ایمان شمو کم آسته. ما حقیقت ره دز شمو موگم، اگه شمو د اندازه یگ تخم شرم ایمان دشته بشید، میتید د امزی کوه بگید، حرکت کو، ازینجی د اونجی بورو، و او حرکت مونه؛ اوخته هیچ چیز نییه که بلده شمو ناممکن بشه. ” ^{۲۱} [لیکن ای رقم جنیات جز د وسیله دعا و روزه دیگه رقم بر نموشه.]

^{۲۲} وختیکه اونا د جلیلیه جم شد، عیسی دزوا گفت: ” «باچه انسان» د دست مردم تسلیم موشه ^{۲۳} و اونا او ره موکشه و او د روز سوم دوباره زنده موشه. ” پس اونا عدر کوئیوبار شد.

مالیه بلده خانه خدا

^{۲۴} وختیکه اونا د کفرناحوم رسید، کسای که مالیه دو درهم ره جم موکد د پیش پترس آمده گفت: ” آیا استاد شمو مالیه دو درهم ره نمیدیه؟ ” پترس گفت: ” میدیه. ” وختیکه پترس د خانه داخل شد، عیسی ازو کده پیش د توره گفتو شد و پرسید: ” ای شمعون چی فکر مونی، پادشایون دنیا از کدم کسا مالیه و جزیه میگیره؟ از بچکیچای خو یا از بیگنه گو؟ ” ^{۲۶} پترس د جواب شی گفت: ” از بیگنه گو. ” عیسی دزو گفت: ” پس بچکیچا معاف آسته. ” ^{۲۷} مگم بخاطری که مو اونا ره آزرده نکنی، د لب دریا بورو و چنگک ماهی گیری ره د دریا پورته کو؛ اولین ماهی ره که گرفتی دان شی ره واز کو و یگ سیکه چار درهمی پیدا موکنی. او ره بگیر و بلده مالیه خود خو و ازمه دزوا بدی. ”

کی د مینکل مردم بزرگ آسته

^{۱۸} د امزو غیت یارا د پیش عیسی آمد و ازو پرسان کد: ” بزرگترین کس د پادشاهی آسمو کی آسته؟ ” اوخته عیسی یگ بچکیچه ره کوی کده د مینکل ازوا ایستلجی کد ^۳ و گفت: ” ما حقیقت ره دز شمو موگم، تاکه خود ره اصلاح نکنید و رقم بچکیچای ریزه نشنید، شمو هرگز د پادشاهی آسمو داخل نموشید. ” ^۴ پس هر کسی که رقم

امزی بچکيچه خود خو ره شکسته نفس کنه، اونمو د پادشاهی آسمو بزرگترین آسته. ^۵ و هر کسی که امی رقم بچکيچه ره د نام ازمه قبول کنه، مَره قبول مونه.

^۶ لیکن اگه کدم کس باعث گمراهی یکی امزی ریزه گینا شنه که دز مه ایمان دره، بلده ازو بهتر آسته که یگ سنگ آسیا د گردون شی اوزو شده د چقوری دریا پورته شنه. ^۷ وای د حال امزی دنیا بخاطر گمراهیای شی! لازم آسته که گمراهیا بییه، مگم وای د حال کسی که گمراهی د وسیله ازو مییه! ^۸ پس اگه دست تو یا پای تو باعث موشه که تو گمراه شنی او ره قطع کده دور پورته کو، چون بلده تو بهتر آسته که چننه یا لنگ داخل زندگی ابدی شنی نسبت دزی که قد دو دست یا دو پای د آتش ابدی پورته شنی. ^۹ و اگه چیم تو باعث موشه که تو گمراه شنی، او ره بر کده دور پورته کو، چون بلده تو بهتر آسته که قد یگ چیم داخل زندگی ابدی شنی، نسبت دزی که قد دو چیم د آتش دوزخ پورته شنی.

مثلی گوسپون گم شده

^{۱۰} توخ کنید که هیچ کدم امزی ریزه گینا ره توهین-و-تحقیر نکنید؛ چون ما دز شمو مومگم که ملایکه های ازوا د عالم باله دایم روی آته مَره که د آسمو آسته، مینگره. ^{۱۱} [چون «باچه انسان» آمده تا گم شده ره نجات بديه.]

^{۱۲} شمو چی فکر مونیید؟ اگه یگ نفر صد گوسپو دشته بشه و یکی ازوا گم شنه، آیا امو نود-و-نه گوسپو ره د کوه ایله نمونه و بلده پالیدون امزو گوسپون گم شده نموره؟ ^{۱۳} ما حقیقت ره دز شمو مومگم، اگه او نفر او ره پیدا کنه، بلده امزو گوسپو کلوتر خوش موشه نسبت د نود-و-نه گوسپونی که گم نشده. ^{۱۴} د امزی رقم خاست-و-اراده آته شمو که د آسمو آسته، ای نییه که حتی یکی امزی ریزه گینا ام از دست بوره.

براری که د ضد از شمو گناه موكنه

^{۱۵} اگه برار تو د حق تو گناه کده بشه، بورو و خطای شی ره دز شی بگی، و له ای فقط بین ازتو و ازو بشه. اگه توره تو ره گوش کد، برار خو ره پس پیدا کدی ^{۱۶} و اگه گوش نکد، یگ یا دو نفر دیگه ره قد خو قتی ببر تا هر قضیه د وسیله دو یا سه شاهد ثابت شنه. ^{۱۷} و اگه از اید ازوا ام نشد، د جماعت ایماندارا بگی و اگه د توره جماعت ایماندارا ام گوش ندد، اوخته بیل که او بلده تو مثل یگ کافر یا مالیه گیر بشه. ^{۱۸} ما حقیقت ره دز شمو مومگم، هر چیزی ره که شمو د زمی بند کنیید، د آسمو ام بند موشه و هر چیزی ره که د زمی واز کنیید، د آسمو ام

واز موشه.

^{۱۹} ”بسم دز شمو موگم، اگه دو نفر از شمو د زمی د باره هر چیزی که درخواست مونیید اتفاق کُنید، د وسیله آته مه که د آسمو آسته بلده شمو انجام دده موشه. ^{۲۰} چون د هر جایی که دو یا سه نفر د نام از مه جم شنه، ما د اونجی د مینکل ازوا حاضر آستم.“

مثل غلامی که نموبخشه

^{۲۱} اوخته پترس د پیش عیسی آمده گفت: ”یا مولا، اگه برار مه د ضد مه گناه کنه تا چند دفعه باید او ره ببخشم؟ آیا تا هفت دفعه؟“ ^{۲۲} عیسی د جواب شی گفت: ”ما دز تو موگم هفت دفعه نه، بلکه هفتاد و هفت دفعه.“

^{۲۳} دزمی دلیل پادشاهی آسمو رقم یگ پادشاه آسته که قصد کد قد خدمتگاری خو حساب-و-کتاب کنه. ^{۲۴} وختیکه حساب-و-کتاب ره شروع کد، یگ نفر ره د پیش ازو آورد که دها هزار قنطار ازو قرضدار بود. ^{۲۵} و ازی که او نمیتست قرض خو ره بدیه، بادار شی امر کد که او ره قد خاتو و بچکیچا و تمام دارایی شی سودا کنه و قرض ره از شی بگیریه. ^{۲۶} اوخته امو خدمتگار د پیش پای بادار خو افتد و گفت: ’دز مه وخت بدی تا تمام قرضای تو ره دز تو بدم.‘ ^{۲۷} پس بادار امزو خدمتگار دزو دلسوزی کده او ره ایله کد و قرض شی ره ام بخشید. ^{۲۸} مگم امو خدمتگار وختیکه برو رفت، قد یکی از همکارای خو روی د روی شد که او صد دینار قرضدار شی بود. اوخته او ره گرفت و قپه کده گفت: ’قرضی ره که د بله تو درم بدی!‘ ^{۲۹} اوخته امو همکار شی د پایای ازو افتد و عذر کده گفت: ’دز مه وخت بدی تا تمام قرضای تو ره دز تو بدم.‘ ^{۳۰} مگم او قبول نکد، بلکه رفت و او ره د بندی خانه پورته کد تا قرض خو ره بدیه. ^{۳۱} وختی همکارای شی ای واقعه ره دید، عذر غمگی شد و اونا رفته هر چیزی ره که د اونجی شدد، د بادار خو نقل کد. ^{۳۲} اوخته بادار شی او ره طلب کده گفت: ’ای خدمتگار شیر، ما تمام قرض ره دز تو بخشیدم، فقط بخاطری که تو د پیش مه عذر-و-زاری کدی.‘ ^{۳۳} پس آیا دز تو لازم نبود که د همکار خو دل موسوختندی امو رقم که ما دز تو دل سوختندم؟‘ ^{۳۴} اوخته بادار شی قار شده او ره د عسکرای بندی خانه تسلیم کد تا شکنجه-و-عذاب شنه و تا وختیکه تمام قرض خو ره ندده، ایله نشنه. ^{۳۵} پس آته آسمانی مه ام قد هر کدم شمو امی رقم رفتار مونه اگه شمو برار خو ره از دل نبخشید.“

د باره طلاق

۱۹ وختیکه عیسیٰ از گُفتونِ امری تورا خلاص شد، او جلیلیه ره ایله کده دَ منطقه یهودیه دَ او طرف دریای اُردن رفت. ^۲ یگ جمعیت کُنه از پُشت شی آمد و او اونا ره دَ اونیجی شفا دد.

^۳ دَمَزو عَیت بعضی فریسیا دَ پیش ازو آمد تا او ره آزمایش کُنه و ازو پُرسان کده گُفت: "آیا بلده یگ مرد روا آسته که خاتون خُو ره دَ هر عِلتی که بَشه طلاق بدیه؟" ^۴ او دَ جواب ازوا گُفت: "آیا شمو نَخاندید که خالقی ازوا دَ شروع اونا ره مرد و زن خَلق کد ^۵ و گُفت، 'امزی خاطر مرد آته و آبه خُو ره ایله کده قد خاتون خُو یگجای موشه و هر دوی شی یگ جسم موشه؟' ^۶ دَمزی صورت اونا دیگه دُو جسم نییه، بلکه یگ جسم آسته. پس چیزی ره که خدا یگجای کده انسان نباید جدا کُنه." ^۷ اونا دَزو گُفت: "پس چرا موسیٰ امر کد که دَ خاتون خُو طلاق نامه بدی و او ره ایله کُو؟" ^۸ او دَزوا گُفت: "موسیٰ بخاطر سنگدلی شمو اجازه دد که شمو خاتون خُو ره طلاق بدید. لیکن از اوّل ای رقم نَبود. ^۹ و ما دز شمو موگم، هر کسی که خاتون خُو ره بغیر از عِلت زنا طلاق بدیه و قد دیگه خاتو توی کُنه، او زنا مونه."

^{۱۰} یارای شی دَزو گُفت: "اگه وضعیت مرد دَ برابر خاتون شی امی رقم بَشه، پس توی نکدو بهتر آسته." ^{۱۱} لیکن او دَزوا گُفت: "هر کس نَمیتنه ای توره ره قبول کُنه، بلکه تنها او کسای قبول موكُنه که بلده ازوا عطا شده. ^{۱۲} چون بعضی کسا آسته که خُنثی دَ دنیا آمده؛ بعضی کسا دَ وسیله مردم خُنثی شده و کسای ام آسته که از خاطر پادشاهی آسمو خودون خُو ره خُنثی کده. کسی که میتنه ای ره قبول کُنه، بیلید که قبول کُنه."

^{۱۳} اوخته بچکیچای ریزه دَ پیش عیسیٰ اُورده شد تا او دست خُو ره دَ سر ازوا بیله و دُعا کُنه. مگم یارای شی کسای ره که بچکیچا ره اُورده بود، سرزنش کد. ^{۱۴} ولے عیسیٰ گُفت: "بیلید که بچکیچای ریزه پیش ازمه بییه و اونا ره از آمدو دَ پیش ازمه منع نکنید، چراکه پادشاهی آسمو دَمزی رقم کسا تعلق دره." ^{۱۵} اوخته دستای خُو ره دَ سر ازوا ایشت و ازونجی رفت.

جوان دولتَمند

^{۱۶} دَ امزو زمان یگ آدم دَ پیش عیسیٰ آمده گُفت: "استاد، ما چی کار نیک انجام بدم تا زندگی ابدی ره دَ دست بیرم؟" ^{۱۷} عیسیٰ دَزو گُفت: "چرا دَ باره کار نیک از مه پُرسان مونی؟ تنها یگ وجود دره که نیک آسته و بس."

لیکن اګه تُو میخاهی د زندگی ابدی داخل شنی، احکام ره د جای بیر. ^{۱۸} "اُو آدم پُرسان کد: "کُدم احکام ره؟" عیسی گُفت: "قتل نکُو، زنا نکُو، دُزی نکُو، شاهدی دروغ ندی، ^{۱۹} د آته و آبه خُو احترام کُو و همسایه خُو ره رقم خود خُو آلی دوست دشته بش." ^{۲۰} "اُمُو آدم جوان دزو گُفت: "ما پگ امزیا ره د جای اُردیم. دیګه چی کمبود درم؟" ^{۲۱} عیسی دزو گُفت: "اګه میخاهی که کامل شنی، بورُو، دارایی خُو ره سودا کُو و پیسه شی ره د غریبا بدی؛ اوخته تُو د عالم باله صاحب یگ گنج موشی. بعد ازو بیه و از مه پیروی کُو." ^{۲۲} وختیکه اُمُو آدم جوان ای توره ره شنید، غمگی شد و ازونجی رفت، چراکه اُو مال-و-دولت کلو دشت.

^{۲۳} اوخته عیسی د یارای خُو گُفت: "ما حقیقت ره دز شمو موگم، بلده آدم دولتمند غدر سخت آسته که د پادشاهی آسمو داخل شنه. ^{۲۴} بسم دز شمو موگم که تیر شدون اُشتر از نیفه سیزو آسوتر آسته نسبت د داخل شدون آدم دولتمند د پادشاهی خدا." ^{۲۵} وختی یارا امی توره ره شنید، اونا غدر خیرو شد و گُفت: "پس کی میتنه نجات پیدا کنه؟" ^{۲۶} عیسی سون ازوا توح کده گُفت: "بلده انسان ای کار ناممکن آسته، لیکن بلده خدا پگ چیزا ممکن آسته."

^{۲۷} اوخته پترس د جواب شی گُفت: "اینه، مو تمام چیز خُو ره ایله کده و از تو پیروی مونی. پس دز مو چیزخیل میرسه؟" ^{۲۸} عیسی دزوا گُفت: "ما حقیقت ره دز شمو موگم، وختیکه تمام چیزا از نو جور موشه و «باچه انسان» د تخت بزرگی-و-جلال خُو میشینه، شمو کسای که از مه پیروی کدید ام د دوازده تخت ششته د بله دوازده طایفه اسرائیل قضاوت موکنید. ^{۲۹} و هر کسی که خانه ها یا برارو یا خوارو یا آته و آبه یا خاتو یا بچکیچا یا زمینای خُو ره بخاطر نام ازمه ایله کده بشه، صد برابر شی ره د دست میره و وارث زندگی ابدی ام موشه. ^{۳۰} مگم غدر کسای که اول آسته آخر موشه و آخرها اول."

مثل کارگرای باغ انگور

۲۰ ^۱ "چون پادشاهی آسمو رقم یگ صاحب زمی آسته که صباح گاه برو رفت تا بلده باغ انگور خُو کارگر بگیره. ^۲ اُو قد کارگرا روز یگ دینار قرارداد کد و اونا ره د باغ انگور خُو ری کد. ^۳ قریب ساعت سوم اُو بسم برو رفت و بعضی کسای دیګه ره دید که د بازار بیکار ایسته یه. ^۴ اُو دزوا گُفت: 'شمو ام د باغ انگور بورید و هر چیقس که حق شمو شد بلده شمو میدم.' پس اونا ام رفت. ^۵ قریب ساعت ششم و ساعت نهم اُو بسم برو رفت و عین کار ره کد. ^۶ قریب ساعت یازدهم اُو بسم برو رفت و چند نفر دیګه ره دید که بیکار ایسته یه. ازوا پرسان کده گُفت: 'چرا

تمام روز د اینجی بیکار ایسته شُدید؟^۷ اونا د زشی گُفت: 'بخاطرِ که هیچ کس مو ره د کار نگرِفت. ' او د زوا گُفت: 'شمو ام د باغ انگور بورید.'

^۸ وختیکه شام شُد، صاحبِ باغ انگور د ناظرِ خو گُفت: 'کارگرا ره طلب کُو و از کارگرِ آخرِ گِرِفته تا کارگرِ اوّل مُرد ازوا ره بدی.'^۹ اوخته کارگرای که قریبِ ساعتِ یازدهم د کار آمدُد، هر کدَم شی پیش آمد و یگ دینار گِرِفت.
^{۱۰} وختی کسای که اوّل د کار آمدُد پیش آمد، اونا د زی فکر بُود که کلوتر میگیره، مگم بلده هر کدَم ازوا ام یگ دینار دده شُد.^{۱۱} امی که اونا مُرد خو ره گِرِفت، د صاحبِ زمی شکایت کده گُفت:^{۱۲} 'امی کسای که آخرِ آمد تنها یگ ساعت کار کد و تو اونا ره قد ازمو برابر حساب کدی، د حالیکه سختی و گرمی روز ره مو تحمّل کدی.'
^{۱۳} لیکن او د جوابِ یکی ازوا گُفت: 'ای رفیق، ما د حقِ ازتو کدَم ظلم نکدیم. آیا خود تو د یگ دینار قد ازمه جور نمدی؟'^{۱۴} حق خو ره بگیر و بورو. ما میخایم د امزی کارگرِ آخری ام د اندازه ازتو مُرد بدیم.^{۱۵} آیا حق ندرم قد دارایی خو هر چیزی که میخایم انجام بدم؟ یا ازی که دستِ واز دَرُم دیده تو نمیه؟'^{۱۶} پس آخرِ اوّل موشه و اوّل آخر.

سومنه پیشگویِ عیسی د باره مُردون شی

^{۱۷} وختیکه عیسی سون اورشلیم مورفت، د بین راه دوازه یار خو ره د یگ گوشه بُرد و د زوا گُفت:^{۱۸} "اینه، مو د اورشلیم موری و «باچه انسان» د دستِ پیشوایونِ عالی مقام و عالمای دین تسلیم موشه و اونا او ره محکوم د مرگ مونه؛"^{۱۹} و او ره د دستِ مردمای غیرِ یهود تسلیم مونه تا اونا او ره ریشخند کده قمچی بزنه و د صلیب میخکوب کنه، و له او د روزِ سوم دوباره زنده موشه."

تقاضای یگ آبه

^{۲۰} اوخته آبه باچه های زیدی قد بچکیچای خو د پیشِ عیسی آمد و زانو زده ازو خاهش کد که د زو یگ لطف کنه.
^{۲۱} عیسی پُرسان کد: "چی میخاهی؟" او گُفت: "بگی امی دو باچه مه د پادشاهی تو یگ شی د دستِ راست تو و دیگه شی د دستِ چپ تو بشینه."^{۲۲} عیسی د جوابِ شی گُفت: "شمو نمیدنید که چیزخیل طلب مونیید. آیا میتنید از جامی وچی کُنید که ما وچی کدنی آسئم؟" اونا د جوابِ شی گُفت: "آره، میتنی."^{۲۳} او د زوا گُفت: "دُرست آسته که شمو از جامِ ازمه وچی مونیید، لیکن ای که د دستِ راست مه بشینید و د دستِ چپ مه، ای د اختیارِ ازمه نییه که د ز شمو بدیم، بلکه بلده کسای آسته که د وسیله آته مه بلده ازوا آماده شده."

^{۲۴} وختی ده یار دیگه ای توره ره شنید، اونا د بله امزو دو برار قار شد. ^{۲۵} لیکن عیسی اونا ره کوی کد و گفت: “شمو میدنید که حکمرانای مردمای غیر یهود د بله ازوا باداری مونه و کته کلونا د بله ازوا جبر-وسیم مونه. ^{۲۶} مگم د بین ازشمو باید ای رقم نبشه، بلکه هر کسی که د مینکل شمو میخایه کته بشه، باید خدمتگار شمو بشه. ^{۲۷} و هر کسی که د مینکل شمو میخایه پیش قدم بشه، باید غلام شمو بشه. ^{۲۸} امو رقم که «باچه انسان» نده تا خدمت شنه، بلکه تا خدمت کنه و جان خو ره د راه عذر کسا فدا کنه.”

شفای دو آدم کور

^{۲۹} وختیکه عیسی و یارای شی از شار اریحا برو میمد، جمعیت کته مردم از پشت ازوا ری شد. ^{۳۰} د امزو غیت دو آدم کور د بغل راه شستند. اونا وختی شنید که عیسی ازونجی تیر موشه، چیغ زده گفت: “یا مولا، باچه داوود، د بله ازمو رحم کو!” ^{۳۱} جمعیت مردم اونا ره سرزنش مود که چپ شنه، مگم اونا کلوتر چیغ میزد و موگفت: “یا مولا، باچه داوود، د بله ازمو رحم کو!” ^{۳۲} اوخته عیسی ایسته شد و د آواز بلند گفت: “چی میخاید که ما بلده شمو انجام بدم؟” ^{۳۳} اونا گفت: “یا مولا، مو میخای که چیمای مو واز شنه.” ^{۳۴} دل عیسی سوخت و او د بله چیمای ازوا دست کشید؛ فوری چیمای ازوا بینا شد و اونا از پشت ازوا ری شد.

داخل شدن پیروزمندان عیسی د اورشلیم

^{۲۱} وختی اونا د اورشلیم نزدیک شد و د بیت فاجی د کوه زیتون رسید، عیسی دو نفر از یارای خو ره ری کده ^۲ دزوا گفت: “د آغیلی که پیش روی شمو آسته بورید و د اونجی دستی یگ الاغ ره پیدا مونید که قد کره خو بسته یه. اونا ره واز کنید و د پیش ازمه بیرید. ^۳ اگه یگو کس دز شمو کدم چیز گفت، بگید که ‘مولای مو امیا ره لازم دره؛’ و او اونا ره فوری قد شمو ری مونه.” ^۴ ای کار شد تا توره که د وسیله پیغمبر گفته شد، پوره شنه، چون پیغمبر گفت:

^۵ “د دختر صهیون بگید:

اونه، پادشاه تو د پیش تو مییه،

او فروتن آسته، سوار د بله الاغ،

د بِلَه يگ کُرِه، چُوچه خيوان بارکش.

پس امو دُو يار رفت و چيزی ره که عیسی دَزوا امر کُدُد، د جای اورد. اونا اُلاغ ره قد کُرِه شی اورد و چپن های خورِه د پُشت ازوا اُنَدخت و عیسی د بِلَه چپن ها ششت. جمعیت کتِه مردم چپن های خورِه د سر راه اوار کد و یگ تعداد دِیگه شاخچه های دِرخت ره بُریده د راه فرش کد. جمعیت مردم که پیشلون ازو مورفت و از پُشت ازو میمد، چپغ زده موگفت:

”هوشیعانا د باچه داوود!”

مبارک آسته کسی که د نام خداوند مییه!

هوشیعانا د بلندترین جای عالم باله!”

وختیکه عیسی د اورشلیم داخل شد تمام شار د شور آمدد و موگفت: ”ای کی آسته؟” جمعیت مردم موگفت: ”ای عیسی پیغمبر آسته از ناصرِه جلیلیه.”

عیسی د خانه خدا

اوتته عیسی د حولی خانه خدا داخل شد و تمام کسای ره که د خانه خدا خرید و فروش موکد، برو بر کد و میزای صرافا و چوکی های کوتر فروشا ره ام سرچپه کده دَزوا گُفت: ”نوشته شده که

خانه مه جای عبادت گفته موشه،

مگم شمو ای ره غار دزا جور کدید.”

اوتته کورا و شل ها د خانه خدا د پیش ازو آمد و او اونا ره شفا دد. مگم وختی پیشوایون عالی مقام و عالمای دین چیزای عجیب ره که عیسی انجام دد، دید و شنید که بچکیچای ریزه د خانه خدا چپغ زده موگیه: ”هوشیعانا د باچه داوود،” اونا قار شد و دَزو گُفت: ”آیا میشنوی که آمیا چیزخیل موگیه؟” عیسی د جواب ازوا گُفت: ”آره، میشنوم! آیا شمو هرگز نخواندید که،

‘ آی خُداوند، از دانِ نلغه‌گو و شیرخورا

حمد-و-ثنا ره بلده خُو جاری کدی؟ ”

^{۱۷} اوخته عیسیٰ اونا ره ایله کد و از شار بُر شُده دَ بیت عنیا رفت و شاو ره دَ اُونجی تیر کد.

عیسیٰ دِرختِ انجیر ره لعنت مَوکنه

^{۱۸} صَباح‌گاه وختیکه پس سُون شار میمد، اُو گُشنه شُد. ^{۱۹} اوخته اُو دَ بَعَلِ راه یگ دِرختِ انجیر ره دید و نزدیک

شی رفت، مگم بَعیر از بلگ دَزو هیچ چیز پیدا نکد. اوخته دَ دِرختِ کُفت: ” بعد ازی دِیگه هرگز دَز تُو میوه بُر نَشنه. ” و اُمُو دِرختِ انجیر فَوری خُشک شُد.

^{۲۰} وختی یارا ای کار ره دید، خیرو شُده کُفت: ” چَطور ای دِرختِ انجیر ایقَس زُود خُشک شُد؟ ” ^{۲۱} عیسیٰ دَ جوابِ

ازوا کُفت: ” ما حقیقت ره دَز شُمو مَوگم، اگه ایمان میدَشْتیید و شک نَموکَید، نَه فقط امی کار ره که قد دِرختِ انجیر شُد انجام دَده مِینَسْتیید، بلکه اگه دَ امزی کوه ام مَوگَفْتیید که ’کنده شو و دَ دریا پورته شو، ‘ اُمُو رقم موشُد. ^{۲۲} هر چیزی ره که قد ایمان دَ دُعای خُو طلب کُنید، دَ دِست میرید. ”

سوال دَ باره اِختیارِ عیسیٰ

^{۲۳} عیسیٰ دَ خانه خُدا داخل شُد و دَ حالیکه تعلیم میدد، پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدای قوم دَ پیشِ اَزو آمده کُفت: ” تُو قد کُدم اِختیار ای کارا ره مونی و کی ای اِختیار ره دَز تُو دَده؟ ” ^{۲۴} عیسیٰ دَ جوابِ ازوا کُفت: ” ما ام از

شُمو یگ سوال پُرسان مَوْنم. اگه شُمو جواب مَره بدید، ما ام دَز شُمو مَوگم که قد کُدم اِختیار ای کارا ره انجام میدم: ^{۲۵} غَسَلِ تعمیدِ یحییٰ از کُجا بُود؟ از عالمِ باله یا از انسان؟ ” اونا قد یگدیگه خُو مشوره کده کُفت: ” اگه

بُگی که از عالمِ باله بُود، اوخته اُو مَوگیه، ’پس چرا دَزو ایمان نَوَرِیدید؟ ‘ ^{۲۶} و اگه بُگی که از انسان بُود، از مردُم میترسی که موره نَکُشه، چُون پگ یحییٰ ره پیغمبر میدنه. ” ^{۲۷} پس اونا دَ جوابِ عیسیٰ کُفت: ” مو نَمیدنی. ” اُو

دَزوا کُفت: ” ما ام دَز شُمو مَوگم که قد کُدم اِختیار ای کارا ره انجام میدیم.

مَثَلِ دُو باچه

^{۲۸} دزی باره شُمو چی فکر مونیید؟ یگ آدم دُو باچه دشت. او د پیش اولنه رفت و دزُو کُفت: 'باچه مه، امروز د باغ انگور بورُو و د اُونجی کار کو.' ^{۲۹} او د جواب شی کُفت: 'ما نَمورُم، مگم پسانتر پشیمو شُد و رفت. ^{۳۰} بعد ازُو آته د پیش باچه دوومی رفت و دزُو ام امو رقم کُفت. او د جواب شی کُفت: 'مورُم صاحب.' ولی نرفت. ^{۳۱} کدم امزُو دُو نفر خواهش آته خُو ره د جای اُورد؟" اونا کُفت: "اولنه." عیسی دزوا کُفت: "ما حقیقت ره دز شُمو مومگم، مالیه گیرا و فایشه ها از شُمو کده پیشتر د پادشاهی خُدا داخل موشه، ^{۳۲} چراکه یحیی امد تا راه عدالت ره دز شُمو نشو بدیه و شُمو د توره ازُو باور نکدید، مگم مالیه گیرا و فایشه ها د توره ازُو باور کد. و حتی بعد از دیدون امزی ام شُمو پشیمو نشُدید و د توره ازُو باور نکدید."

مَثَلِ باغوانای ظالم

^{۳۳} "یگ مَثَلِ دیگه ره گوش کُنید: یگ صاحب زمی یگ باغ انگور جور کد و د گرداگرد شی دیوال باله کد، یگ چرخشت د منبه شی جور کد و یگ بُرج پیره داری ام بلده شی آباد کد. اوخته او ره د باغوانا اجاره دد و خود شی د سفر رفت. ^{۳۴} وختیکه فصل میوه نزدیک شُد، او غلامای خُو ره د پیش باغوانا ریی کد تا اونا حق میوه شی ره بگیره؛ ^{۳۵} مگم باغوانا غلامای ازُو ره گرفته یگون شی ره لت-و-کوب کد، یگون شی ره کشت و یگون شی ره سنگسار کد. ^{۳۶} او بسم غلامای دیگه ره ریی کد که کلوتر از دفعه اول بود. و باغوانا قد ازوا ام امو رقم رفتار کد. ^{۳۷} آخرکار، او باچه خُو ره د پیش ازوا ریی کده کُفت: 'اونا د باچه مه احترام مونه.' ^{۳۸} مگم وختی باغوانا باچه ره دید، اونا قد یگدیگه خُو کُفت: 'اینمی وارث آسته. بیید که ای ره بکشی و میراث شی ره بگیره.' ^{۳۹} پس او ره گرفته از باغ انگور بُرو پورته کد و کشت. ^{۴۰} د امزی حالت وختیکه صاحب باغ بییه، او قد باغوانا چیز کار مونه؟" ^{۴۱} اونا د جواب شی کُفت: "او امو آدمای شریر ره عذاب-کُش مونه و باغ انگور ره تسلیم دیگه باغوانا مونه که میوه شی ره د فصل شی دزُو بدیه."

^{۴۲} اوخته عیسی دزوا کُفت: "ایا شُمو هرگز د کتاب مُقدَّس نَخانیدید که:

'سنگی ره که استاکارا رد کد، سنگ مهم تادو شُده؟

ای کار ره خُداوند کده

و دَ نَظَرِ اَز مَو عَجِيبِ اَسْتَه. ”

^{۴۳} ”امزی خاطر دَز شُمو مُوگُم که پادشاهی خُدا از شُمو گَرفته مُوشه و دَ قَومی دَده مُوشه که تَمَر شی ره بیرَه. ^{۴۴} هر

کسی که دَ بِلَه امزُو سنگ بُفته تَکه-و-پَرچه مُوشه و اگه امُو سنگ دَ بِلَه کُدم کس بُفته اُو ره جَو جَو مُونه. ”

^{۴۵} وختی پیشوایونِ عالی مقام و فریسیا مَثَل های شی ره شَنِید، اونا پَی بُرد که اُو دَ باره ازوا توره مُوگیه. ^{۴۶} اوخته

اونا قَصد کد که اُو ره دِستگیر کُنه، مگم از مردُم ترس خورد، چراکه مردُم اُو ره پیغمبر میدَنست.

مَثَلِ توی

۲۲ عیسیٰ بسم دَ مَثَلِ قَد ازوا گپ زده گُفت: ^۲ ”پادشاهی آسمو رقمِ یگ پادشاه اَسته که بِلده باچه خُو توی

گَرفت. ^۳ اُو غلامای خُو ره رَبی کد تا کسای ره که دَ توی دعوت شُد کوی کُنه، لیکن اونا نَخاست که بییه. ^۴ اُو

بسم غلامای دِیگه ره رَبی کد و دَزوا گُفت: ’ دَ کسای که دعوت شُده بُگید: ”اینه، ما نان خُو ره تیار کدیم، گاو ها

و گوسله های چاغی مه حلال شُده و تمام چیز آماده اَسته؛ دَ توی بیید. ” ^۵ مگم اونا خیال خُو ره ام نورد و هر کس

دَ راه خُو رفت، یگ شی دَ بِلَه زمینای خُو، دِیگه شی دَ کاروبار خُو ^۶ و باقی منده های شی غلامای ازو ره گَرفته دو-

-دَشنام دَد و کُشت. ^۷ اوخته پادشاه عَدر قار شُد و عسکرای خُو ره رَبی کده امُو قاتلا ره از بین بُرد و شار ازوا ره

سوختند. ^۸ اوخته اُو دَ غلامای خُو گُفت: ’ جشنِ توی آماده اَسته، مگم کسای که دعوت شُد لایق شی ره نَدشت.

^۹ آلی دَ کوچه-و-بازار بورید و هر کسی ره که پیدا کدید دَ توی دعوت کُنید. ^{۱۰} پس غلاما دَ کوچه-و-بازار رفت و

هر کسی ره که پیدا کد چی خُوب و چی بد گَرفته اُورد، دَ اندازه که توی خانه از مهمونا پُر شُد. ^{۱۱} مگم وختی

پادشاه اَمَد که مهمونا ره بَنگره، یگ آدم ره دَ اُونجی دید که کالای توی دَ جان شی نَبود. ^{۱۲} پادشاه ازو پُرسان کد:

’ رفیق، بدونِ کالای توی چطور دَ اینجی اَمدی؟ ’ اُو بے جواب مَند. ^{۱۳} اوخته پادشاه دَ حاضرِ باشای خُو گُفت: ’ دِست

و پای ازو ره بسته کُنید و اُو ره دَ تریکی بُرو پورته کُنید، دَ جایی که چخرا و دَندوخیی اَسته. ^{۱۴} چون کسای که

دعوت شُده کلو یه، مگم کسای که اِنِتخاب شُده کم اَسته. ”

سوال دَ باره مالیات

^{۱۵} اوخته فریسیا رفت و جلسه کد که چی رقم عیسیٰ ره قد تورای خود شی دَ دام پورته کُنه. ^{۱۶} اونا پیروای خُو ره

قد طرفدارای هیرو دیس قتی د پیش عیسی ربی کد و گُفت: "اُستاد، مو میدنی که تو آدم صادق آستی و راه خُدا ره د راستی تعلیم میدی و د غم کس نیستی که چی موگیه، چُون تو د ظاهر انسان توخ نمونی." ^{۱۷} پس دز مو بگی که نظر تو دزی باره چی آسته؟ آیا مالیه ددو د قیصر زوا آسته یا نه؟" ^{۱۸} مگم عیسی مقصد شیرانه ازوا ره فامید و گُفت: "ای ریاکارا، چرا مَره آزمایش مونیید؟" ^{۱۹} سیکه ره که بلده مالیه میدید دز مه نشو بدید. "اونا یگ سیکه یگ دیناری دزو آورد." ^{۲۰} اوخته او ازوا پُرسان کد: "امی عکس و نشان از کی آسته؟" ^{۲۱} اونا د جواب شی گُفت: "از قیصر." عیسی دزوا گُفت: "پس چیزی ره که از قیصر آسته د قیصر بدید و چیزی ره که از خُدا آسته د خُدا." ^{۲۲} وختی اونا امی جواب ره شنید، خیر و مند و او ره ایله کده رفت.

بحث د باره قیامت

^{۲۳} د امزو روز صدوقیا وجود ندره د پیش عیسی آمد و ازو سوال کده گُفت: "اُستاد، موسی گُفته که اگه یگ مرد به اولاد بمره، برار شی باید قد خاتون ازو توی کنه تا بلده برار خو اولاد پیدا کنه." ^{۲۵} یگ زمان د مینکل از مو هفت برار بود. اولنه شی خاتو گرفت و مرد و ازی که اولاد نداشت، خاتون ازو د برار شی مند. ^{۲۶} دو منه و سومنه ام امی رقم کد تا برار هفتم. ^{۲۷} و د آخر امو خاتو ام مرد. ^{۲۸} پس د روز قیامت او خاتون کدم امزو هفت برار موشه، چُون یگ ازوا قد ازو توی کده بود؟" عیسی د جواب ازوا گُفت: "شمو گمراه آستید، چراکه نه د باره کتاب مقدس میدید و نه د باره قدرت خُدا." ^{۳۰} چُون د روز قیامت نه کسی خاتو میگیره و نه شوی مونه، بلکه رقم ملایکه ها د عالم باله آسته. ^{۳۱} مگم د باره قیامت مرده ها، آیا نخانید که خُدا دز شمو چی گُفته؟ او گُفته: ^{۳۲} 'ما خُدا ای ابراهیم، خُدا ای اسحاق و خُدا ای یعقوب آستم. خُدا، خُدا مرده ها نییه، بلکه خُدا زنده ها آسته.' ^{۳۳} وختی جمعیت مردم امی جواب ره شنید، از تعلیم ازو خیر و مند.

بزرگترین حکم خُدا

^{۳۴} وختی فریسیا شنید که عیسی دان صدوقیا ره بند کده، اونا یگجای جم شد. ^{۳۵} و یکی ازوا که عالم شریعت بود، بلده آزمایش از عیسی سوال کده گُفت: "اُستاد، کدم حکم د شریعت بزرگترین آسته؟" ^{۳۷} عیسی د جواب شی گُفت: "خُداوند، خُدا ره قد تمام دل و تمام جان و تمام عقل خو محبت کو." ^{۳۸} ای اولین و بزرگترین حکم آسته. ^{۳۹} و دو می ام رقم اولی آسته: همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست داشته بش. ^{۴۰} تمام تورات و نوشته های انبیا د امزی دُو حکم بستگی دَره."

مسیح کی آسته

^{۴۱} وختیکه فریسیا یگجای جم شُد، عیسیٰ ازوا پُرسان کده ^{۴۲} گُفت: ”دَ باره مسیح چی فکر دَرید؟ او باچه کی آسته؟“ اونا دَزو گُفت: ”باچه داوود.“

^{۴۳} او دَزوا گُفت: ”پس چطور داوود دَ هِدایتِ روحِ اَلْقُدسِ او ره مولا مُوگیه؟ چُون او مُوگیه که

^{۴۴} خُداوند دَ مولا ی مه گُفت:

”دَ دِسْتِ راست مه بَشی

تا دُشَمَنای تُو ره دَ تَی پای تُو پِنْدَزَم.“

^{۴۵} پس اگه داوود مسیح ره مولا مُوگیه، چطور میتنه که باچه شی بَشه؟“ ^{۴۶} هیچ کس نَتَنست که دَزو یگ جواب بُوگیه و ام بعد امزُو روز کس دیگه جُرأت نکد که اَزو سوال کُنه.

بَرَمَلا کدونِ کارایِ غَلَطِ فریسیا و عِلمایِ دینی

۲۳ ^۱ اوخته عیسیٰ دَ جمعیتِ مردُم و یارایِ خُو گُفت: ^۲ ”عالمایِ دین و فریسیا دَ چوکی مَوسِی شِشْتَه، ^۳ امزی خاطر هر چیزی که دَز شُمُو مُوگیه، دَ جای بیرید و نِگاه کُنید؛ مگم دَ مُطابِقِ کِرْدارِ ازوا رفتار نَکُنید، چُون چیزی ره که اونا مُوگیه، خودون شی انجام نَمیدیه. ^۴ اونا بارایِ گِرَنگ ره بسته مونه که بُردون شی سخت آسته و دَ بله شانِه مردُم میله، مگم خودونِ ازوا نَمیخایه که بلده حرکت دَدونِ ازوا حتی یگ کِلک خُو ره ام شور بَدیه. ^۵ تمامِ کارایِ ره که اونا انجام میدیه بلده ازی آسته که مردُم اونا ره بِنگره. چُون اونا پیشانه بِنْد خُو ره دِرَازتَر جور مُوکنه. ^۶ اونا خوش دَره که دَ مِهمانی ها دَ باله-جایِ بَشینه و دَ عِبادتِ خانه ها چوکی های مَهَم ره دَشْتَه بَشه ^۷ و مردُم دَ کوچه-و-بازار اونا ره اِحْتِرام کده سلام بَدیه و اُستاد کُوی کُنه.

^۸ مگم شُمُو نَباید اُستاد کُوی شُنید، چراکه شُمُو یگ اُستاد دَرید و باقی پگ شُمُو برارو آستید. ^۹ هیچ کس ره دَ رُوی زمی آته نَکَید، چُون شُمُو یگ آته دَرید، اُمُو که دَ آسمو آسته. ^{۱۰} امچنان شُمُو نَباید پیشوا کُوی شُنید، چُون شُمُو

یگ پیشوا دَرید و اُو مسیح آسته. ^{۱۱} کسی که دَ مینکل شُمو بزرگترین آسته اُو خدمتگار شُمو بشه. ^{۱۲} چُون هر کسی که خود ره باله حساب کُنه، خار-و-ذلیل موشه و هر کسی که خود ره خار-و-ذلیل حساب کُنه اُو سربلند موشه.

^{۱۳} وای دَ حال شُمو ای عالمای دین و فریسیای رباکار، چراکه شُمو درگه پادشاهی آسمو ره دَ رُوی مردُم بسته مونیید، خودون شُمو داخل نموشید و کسای که میخایه داخل شُنه، اونا ره نمیلید. ^{۱۴} [وای دَ حال شُمو ای عالمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو خانه های خاتونوی بیوه ره قورت مونیید و از رُوی رباکاری نماز خُو ره دراز مونیید. امزی خاطر سخت ترین محکومیت ره مینگرید.]

^{۱۵} وای دَ حال شُمو ای عالمای دین و فریسیای رباکار! چُون شُمو دَ دریا و حُشکه میگردید تا یگ نفر ره دَ دین خُو بیرید و غیبتیکه اُو آمد، اُو ره دُو برابر بدتر از خود باچه دوزخی جور مونیید.

^{۱۶} وای دَ حال شُمو ای راهنما های کور که مویید: 'هر کسی که دَ خانه خُدا قسم بخوره پروا ندره، و لے هر کسی که دَ طَلای خانه خُدا قسم بخوره، اُو باید دَ قسم خُو وفا کُنه.' ^{۱۷} ای آدمای نادان و کورا! کُدم شی بزرگتر آسته: طَلای یا خانه خُدا که طَلای ره مُقدّس جور مونه؟ ^{۱۸} امچنان شُمو مویید: 'هر کسی که دَ قربانگاه قسم بخوره پروا ندره، و لے هر کسی دَ هدیه که دَ بله قربانگاه آسته قسم بخوره، اُو باید دَ قسم خُو وفا کُنه.' ^{۱۹} ای آدمای کورا! کُدم شی بزرگتر آسته: هدیه یا قربانگاه که هدیه ره مُقدّس جور مونه؟ ^{۲۰} پس هر کسی که دَ قربانگاه قسم بخوره، دَ قربانگاه و هر چیزی که دَ بله شی آسته قسم خورده؛ ^{۲۱} و هر کسی که دَ خانه خُدا قسم بخوره، دَ خانه خُدا و دَ امزُو که دَ مَنه ازو ساکن آسته قسم خورده؛ ^{۲۲} و هر کسی که دَ آسمو قسم بخوره، دَ تخت خُدا و دَ امزُو که دَ بله شی ششته قسم خورده.

^{۲۳} وای دَ حال شُمو ای عالمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو از نعناع و شَبِت و زیره ده-یگ میدید، مگم چیزای مُهمتر شریعت ره که عدالت و رحمت و صداقت آسته، نادیده میگیرید. اینمیا ره شُمو باید انجام میدید بدون که دیگای شی ره نادیده میگرفتید. ^{۲۴} ای راهنما های کور، شُمو آو خُو ره از یگ پاشه صاف مونیید، و لے اشر ره قورت مونیید.

^{۲۵} وای دَ حال شُمو ای عالمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو برون پيله و مشقاب ره پاک مونیید، و لے داخل ازوا پُر از حرص و خودخاهی آسته. ^{۲۶} ای فریسی کورا! اول داخل پيله و مشقاب ره پاک کُو، اوخته برون شی ام

پاک موشه.

^{۲۷} وای د حال شمو آی عالمای دین و فریسیای رباکار، چون شمو رقم قبر های سفید شده استید که از برو خوبی معلوم موشه، مگم داخل ازوا پُر از استغونای مُرده ها و دیگه نجسی ها آسته. ^{۲۸} امی رقم شمو ام د ظاهر بلده مردم عادل معلوم موشید، و لے باطن شمو پُر از رباکاری و شرارت آسته.

^{۲۹} وای د حال شمو آی عالمای دین و فریسیای رباکار، چون شمو قبر های پیغمبرا ره آباد مونید و قبر های مردمای عادل ره نقش-و-نگار مونید. ^{۳۰} و مویکد: 'اگه مو د زمانِ بابه کلونای خو زنده موبودی، د ریختندون خون پیغمبرا قد ازوا شریک نموشدی.' ^{۳۱} د امزی رقم شمو د ضد خودون خو شاهده میدید که اولاده کسای استید که پیغمبرا ره د قتل رسنده. ^{۳۲} پس بورید و کار ناتکمیل بابه کلونای خو ره پوره کُنید. ^{۳۳} آی مار ها و آی اولادای تیرمار! شمو چطور میتنید که از جزای دوزخ دوتا کُنید؟

^{۳۴} امزی خاطر ما پیغمبرا، مردمای دانا و عالمای دین ره د پیش شمو زبی مونم و شمو بعضی ازوا ره موکشید و د صلیب میخکوب مونید و بعضی های شی ره د عبادت خانه های خو قمچی میزنید و شار د شار پشت ازوا میگردید ^{۳۵} تا خون تمام مردمای عادل که د روی زمی ریختند شده د گردون از شمو شنه؛ از خون هابیل عادل گرفته تا خون زکریا باچه برخیا که او ره د بین خانه خدا و قربانگاه کشتید. ^{۳۶} ما حقیقت ره دز شمو موگم، تمام امزی چیزا د بله امزی نسل مییه.

^{۳۷} آی اورشلیم، آی اورشلیم که پیغمبرا ره موکشی و رسولای ره که د پیش تو زبی موشه سنگسار مونی! چندین دفعه خاستم که بچکیچای تو ره یگجای جم کنم، رقمیکه یگ مرغ چوپه های خو ره زیر بال خو جم مونه، مگم تو نخاستی. ^{۳۸} اینه، خانه شمو بلده شمو بیرو باقی مومنه، ^{۳۹} چون ما دز شمو موگیم، ازی بعد دیگه مره نمینگرید تا وختیکه بگید: مبارک آسته کسی که د نام خداوند مییه.

خرابی خانه خدا و بلا های آخر زمان

^{۲۴} وختیکه عیسی از خانه خدا بر موشد و مورفت، یارای شی د پیش ازو آمد تا توجه شی ره سون ساختمان خانه خدا جلب کنه. ^۲ اوخته عیسی دزوا گفت: "آیا تمام امزی چیزا ره مینگرید؟ ما حقیقت ره دز شمو موگم که د اینجی یگ سنگ ام د بله سنگ دیگه باقی مومنه، بلکه یگ شی زیر-و-زیر موشه."

^۳ وختیکه عیسی د سر کوه زیتون شسته بود، یاری شی تاشکی د پیش ازو آمد و گُفت: “دز مو بگی که امی واقعه چی وخت رُخ میدیه و نشانی آمدون ازتو و آخر زمان چی آسته؟”

^۴ عیسی د جواب ازوا گُفت: “هوش خو ره بگیری که کس شمو ره گمراه نکنه. ^۵ چون غدر کسا د نام ازمه مییه و موهیه که ‘ما مسیح آستم،’ و غدر کسا ره گمراه مونه. ^۶ شمو د باره جنگ ها و خبر جنگ ها میشنوید؛ بگریه که ورخطا نشنید، چون ای واقعه ها باید رُخ بدیه، لیکن آخر هنوز نرسیده. ^۷ چون یگ قوم د ضد قوم دیگه و یگ مملکت د ضد مملکت دیگه باله موشه و قحطی ها و زلزله ها د جای های مختلف رُخ میدیه. ^۸ ولے پگ امزیا شروع درد زیدو آسته.

^۹ د او زمان شمو ره تسلیم مونه تا شکنجه شنید و کشته شنید و تمام ملت ها بخاطر نام ازمه از شمو بد موبره. ^{۱۰} اوخته غدر کسا از ایمان خو میگرده و یگدیگه خو ره د گیر میدیه و از یگدیگه خو بد موبره. ^{۱۱} و غدر پیغمبرای دروغی بر شده غدر کسا ره گمراه مونه. ^{۱۲} از خاطر کلو شدن گناه محبت غدر کسا سرد موشه. ^{۱۳} مگم هر کسی که تا آخر صبر-و-حوصله کنه، نجات پیدا مونه. ^{۱۴} و امی خوشخبری پادشاهی آسمو د سراسر دنیا اعلان موشه تا بلده تمام ملت ها یگ شاهدی بشه؛ و اوخته آخر میرسه.

^{۱۵} پس وختیکه امو زشت بیروکار ره که دانیال پیغمبر د باره شی گُفته، د جایگاه مقدس ایسته مینگریه -- خاننده پی بیره -- ^{۱۶} اوخته کسای که د یهودیه آسته باید د کوه ها دوتا کنه؛ ^{۱۷} و هر کسی که د بله بام خانه آسته، باید بلده گرفتون کدم چیز د خانه تاه نشنه؛ ^{۱۸} و هر کسی که د سر کشت آسته، باید بلده گرفتون کالای خو پس نروه. ^{۱۹} وای د حال خائونوی که د امزو روزا شکامتو بشه و یا نلغه شیرخور دشته بشه!

^{۲۰} پس دُعا کُید که روز دوتای شمو د زمستو یا د روز آرام رُخ ندیه، ^{۲۱} چون د او زمان مصیبت غدر سخت مییه د اندازه که از شروع دنیا تا آلی ره نمده و بعد ازو هرگز نمییه. ^{۲۲} اگه او روزا کوتاه نموشد، هیچ بشر نجات پیدا نموکد، لیکن بخاطر انتخاب شده ها امو روزا کوتاه موشه.

^{۲۳} د امزو زمان اگه کدم کس دز شمو موهیه: ‘اینه، مسیح د اینجی آسته!’ یا ‘اونه، مسیح د اونجی یه!’ باور نکنید؛ ^{۲۴} چراکه مسیح های دروغی و پیغمبرای دروغی بر موشه و معجزه ها و چیزای عجیب انجام میدیه تا اگه امکان دشته بشه، حتی انتخاب شده ها ره گمراه کنه. ^{۲۵} اینه، ما شمو ره پیش از پیش خبر کدم. ^{۲۶} پس اگه دز شمو موهیه، اونه، او د بیابو آسته، شمو د اونجی نروید؛ و اگه موهیه، اونه، او د پس خانه آسته، باور نکنید.

^{۲۷}چون رقمی که آتشک از شرق میبه و تا غرب روشنی شی معلوم موشه، آمدون «باچه انسان» ام امو رقم آسته.
^{۲۸}د هر جای که لاش بشه لاشخورا ام د امونجی جم موشه.

^{۲۹}قوری بعد از رنج-و-مصیبت امزو روزا

افتو تریک موشه

و ماه روشنی خو ره نمیدیه؛

ستاره ها از آسمو تاه موفته

و قدرت های آسمونا تکان موخوره.

^{۳۰}«اوخته علامت «باچه انسان» د آسمو ظاهر موشه و د امزو غیت تمام طایفه های دنیا ماتم میگیره و «باچه انسان» ره مینگره که د بله اور های آسمو خن قدرت و جلال بزرگ میبه. ^{۳۱} و او ملایکه های خو ره قد آواز بلند شیپور ری مونه و اونا انتخاب شده های ازو ره از چار گوشه دنیا، از سر تا آخر آسمو جم موكنه.

^{۳۲}آلی از درخت انجیر یگ درس یاد بگیرید: امی که شاخه های شی تازه شده بلگ مونه، شمو موفامید که تایستو نزدیک آسته. ^{۳۳}امی رقم شمو ام وختیکه تمام امزی چیزا ره مینگرید، بفامید که او نزدیک آسته، بلکه د دان درگه رسیده. ^{۳۴}ما حقیقت ره دز شمو موگم، تا تمام امزی چیزا واقع نشنه، ای نسل از بین نموره. ^{۳۵}آسمو و زمی از بین موره، و لے کلام ازمه هرگز از بین نموره.

انتظار بلده پس آمدون مسیح

^{۳۶}د باره امزو روز و ساعت هیچ کس نمیدنه، نه ملایکه های آسمو و نه ام باچه، بلکه فقط آته آسمانی میدنه و بس. ^{۳۷}چون امو رقم که روزای نوح بود، ظهور «باچه انسان» ام امو رقم آسته. ^{۳۸}آرے، د روزای پیش از طوفان تا وخت داخل شدون نوح د کشتی، مردم موخورد و وچی موكد، خاتو میگرفت و شوی موكد؛ ^{۳۹}اونا نموفامید که چی موشه تا ای که طوفان آمد و پگ ازوا ره برد. ظهور «باچه انسان» ام امی رقم موشه. ^{۴۰}اوخته دو نفر که د سر کشت بشه، یگ شی برده موشه و یگ شی مومنه. ^{۴۱}و دو خاتو که دستاس مونه، یگ شی برده موشه و یگ شی

مومنه.

^{۴۲} پس بیدار بشیید، چُون شُمو نَمیدنید که مَولای شُمو دَ کُدم ساعت مییه. ^{۴۳} مگم ای ره بدنید که اگه صاحبِ خانه میدنست که دُز دَ کُدم وختِ شاو مییه، اُو بیدار میششت و نَمی ایشت که دُز دَ خانه شی داخل شُنه. ^{۴۴} امزی خاطر شُمو ام آماده بشیید، چُون «باچه انسان» دَ ساعتی مییه که شُمو انتظار شی ره ندرید.

^{۴۵} پس کی آسته امو غلامِ صادق و دانا که بادار شی اُو ره دَ سرپرستی خانه خُو مقرر کده تا بلده دیگه غلاما دَ سر وخت خوراک بدیه؟ ^{۴۶} نیک دَ بخت امزو غلام که وختی بادار شی مییه، اُو ره سر کار مینگره. ^{۴۷} ما حقیقت ره دز شُمو موگیم، بادار شی اُو ره سرپرست تمام دارایی خُو مقرر مونه. ^{۴۸} لیکن اگه اُو یگ غلام شریر بشه و قد خود خُو بگیه، 'بادار مه طال خورده،' ^{۴۹} و شروع دَ لت-و-کوبِ غلامای کُنه که همکار شی آسته و قد شرابخورا مصروف خوردو و وچی کدو شُنه، 'بادار امزو غلام مییه، ولے دَ روزی که اُو هیچ انتظار شی ره ندره و دَ ساعتی که اُو هیچ خبر ندره؛' ^{۵۰} اوخته بادار شی اُو ره تکه تکه کده قد ریاکارا دَ یگ جای پورته مونه، دَ جایی که چخرا و دندو خیی آسته.

مَثَلِ دَه دُخترِ جوان

۲۵ 'د اُو زمان پادشاهی آسمو رقم دَه دُخترِ خانه موبشه که چراغای خُو ره گرفته دَ دم راه داماد رفت. ^۲ پنج ازوا نادان بود و پنج شی دانا. ^۳ دُخترِ نادان چراغای خُو ره گرفت، ولے هیچ روغو قد خُو نبرد. ^۴ مگم دُخترِ دانا ظرفای پُر از روغو ام قد چراغای خُو برد. ^۵ وختیکه آمدون داماد طال خورد، تمام ازوا ره خاو گرفت و اونا خاو رفت. ^۶ د نیم شاویگ آواز بلند شد که موگفت: 'اینه دامادا! دَ دم راه شی بیید.' ^۷ اوخته تمام امزو دُخترِ خانه باله شده چراغای خُو ره آماده کد. ^۸ و دُخترِ نادان دَ دُخترِ دانا گُفت: 'کم وری امزو روغون خُو دز مو ام بدید، چراکه چراغای مو دَ حالِ گل شدو یه.' ^۹ مگم دُخترِ دانا دَ جواب ازوا گُفت: 'نموشه، چُون اوقس نییه که ام مو ره بس کُنه و ام شُمو ره؛ بهتر آسته که شُمو دَ پیش سوداگرا بورید و بلده خُو بخرید.' ^{۱۰} مگم وختیکه اونا روغو خریدو رفتند، داماد رسید و کسای که تیار بود قد از وقتی دَ توی رفت و درگه بسته شد. ^{۱۱} بعد ازوا امو دُخترِ دیگه ام آمد و گُفت: 'صاحب، صاحب، درگه ره بلده مو واز کو.' ^{۱۲} مگم اُو دَ جواب ازوا گُفت: 'ما حقیقت ره دز شُمو موگم، ما شُمو ره نَمینخشُم.' ^{۱۳} پس بیدار بشیید، چراکه شُمو ازو روز و ساعت خبر ندرید.

مَثَلِ سِه غُلام

^{۱۴} اَمْدونِ امزُو روزِ رقمِ یگِ آدمِ آسته که قصدِ دشتِ سفرِ کُنه. او غلامایِ خُو ره کویِ کد و داراییِ خُو ره دِ پیشِ ازوا ایشْت: ^{۱۵} دِ یگِ شیِ پَنجِ قَنطارِ دد، دِ دِیگِه شیِ دُو قَنطار و دِ سِومِنِه شیِ یگِ قَنطار، یعنی دِ هرِ کُدَمِ ازوا برابرِ تواناییِ شیِ دد. اوخته سُونِ سفرِ خُو رفت. ^{۱۶} آدمیِ که پَنجِ قَنطارِ ره گِرِفْتِه بُوْد، رفته قدِ ازوا تُجارتِ کد و پَنجِ قَنطارِ دِیگِه فایدهِ کد. ^{۱۷} دِ امزیِ رقمِ آدمیِ که دُو قَنطارِ ره گِرِفْتِه بُوْد، ام دُو قَنطارِ دِیگِه فایدهِ کد. ^{۱۸} مگمِ آدمیِ که یگِ قَنطارِ ره گِرِفْتِه بُوْد، رفته زمیِ ره کُند و پِیسِه بادارِ خُو ره دِ اُونجیِ تاشه کد.

^{۱۹} بعد از یگِ مُدَتِ کلوِ بادارِ امزُو غلاما پسِ اَمَد و قدِ ازوا حساب-و-کِتَابِ کد. ^{۲۰} اوخته آدمیِ که پَنجِ قَنطارِ ره گِرِفْتِه بُوْد پیشِ اَمَد و پَنجِ قَنطارِ دِیگِه ره امِ گِرِفْتِه اُورْد و گُفْت: 'صاحب، تُو بِلدِه مه پَنجِ قَنطارِ ددی، اینه، پَنجِ قَنطارِ دِیگِه ام فایدهِ کُدَم.' ^{۲۱} بادارِ شیِ دَزُو گُفْت: 'اَفَرین، آیِ غُلامِ خُوب و صادق! تُو دِ امزیِ چیزایِ کمِ صداقتِ خُو ره معلومِ کدی؛ آلی تُو ره مَسْئُولِ چیزایِ کلوِ جورِ مُونُم. بیه و دِ خوشیِ بادارِ خُو شَرِیکِ شو!' ^{۲۲} اَمُو کسیِ که دُو قَنطارِ گِرِفْتِه بُوْد، ام پیشِ اَمَد و گُفْت: 'صاحب، تُو بِلدِه مه دُو قَنطارِ ددی؛ اینه، دُو قَنطارِ دِیگِه ام فایدهِ کُدَم.' ^{۲۳} بادارِ شیِ دَزُو گُفْت: 'اَفَرین آیِ غُلامِ خُوب و صادق! تُو دِ امزیِ چیزایِ کمِ صداقتِ خُو ره معلومِ کدی؛ آلی تُو ره مَسْئُولِ چیزایِ کلوِ جورِ مُونُم. بیه و دِ خوشیِ بادارِ خُو شَرِیکِ شو!' ^{۲۴} اوخته آدمیِ که یگِ قَنطارِ گِرِفْتِه بُوْد، ام پیشِ اَمَد و گُفْت: 'صاحب، ازیِ که ما تُو ره مِیشتَنخُتمِ که تُو یگِ آدمِ سَخْتِگِیرِ اَسْتی، از جایِ که هیچِ کِشتِ نَکدی دِرُو مُونی و از جایِ که هیچِ تُخْمِ پاشِ نَددی حاصِلِ جَمِ مُونی.' ^{۲۵} امزیِ خاطرِ ما ترسِ خوردُم و رفته اَمُو یگِ قَنطارِ تُو ره دِ زِیرِ زمیِ تاشه کُدَم. اینه، پِیسِه تُو. ^{۲۶} لیکنِ بادارِ شیِ دِ جِوابِ اَزُو گُفْت: 'آیِ غُلامِ شَرِیر و بیکاره! تُو موفامیدی از جایِ که ما کِشتِ نَکدیمِ دِرُو مُونُم و از جایِ که تُخْمِ پاشِ نَددیمِ حاصِلِ جَمِ مُونُم.' ^{۲۷} امزیِ خاطرِ تُو بایدِ پِیسِه مَرِه دِ صرافا مِیددی تا وختیکه پسِ اَمَدِه بُوْدَم، پِیسِه خُو ره قدِ فایدهِ شیِ قَتی پسِ مِیگِرِفْتُم. ^{۲۸} آلی اَمُو یگِ قَنطارِ ره اَزُو بَگِیرید و دِ کسیِ بَدیدِ که ده قَنطارِ دَرِه، ^{۲۹} چُونِ هرِ کسیِ که دَرِه دَزُو دِیگِه ام دَدِه موشه تا پَرِیمو دَشْتِه بَشِه، مگمِ هرِ کسیِ که نَدَرِه حتا چیزایِ ره که دَرِه ام از شیِ گِرِفْتِه موشه. ^{۳۰} و امیِ غُلامِ بے اَرزِشِ ره دِ تَرِیکیِ بَرُو پورته کُنید، دِ جاییِ که چخرا و دَندوخییِ آسته.'

روزِ قضاوت

^{۳۱} وختیِ «باچه انسان» دِ بَزُرگی-و-جلالِ خُو قدِ تمامِ ملایکه هایِ خُو مِیبه، اوخته او دِ تَخْتِ پُرِ جلالِ خُو مِیشینه.

^{۳۲} تمام ملّت ها دَ حُصُورِ اَزُو جَم مُوشه و اُو اونا ره از یگدیگه شی جدا مونه امو رقم که یگ چوپو گوسپندو ره از قد بُزا جدا مونه. ^{۳۳} او گوسپندو ره دَ دِستِ راست و بُزا ره دَ دِستِ چپ خُو ایستلجی مونه. ^{۳۴} اوخته پادشاه دَ کسای که دَ دِستِ راست شی آسته مَوگیه: 'ای کسای که از طرفِ آته مه بَرکت یافتید، بیید و وارثِ امرو پادشاهی شنید که از شروع دُنیا بلده شمو آماده شده. ^{۳۵} چون گشنه بُوَدُم شمو مره نان دَ دید، تَشنه بُوَدُم شمو مره آو دَ دید، مُسافر بُوَدُم شمو مره جای دَ دید، ^{۳۶} لُج بُوَدُم شمو دَز مه کالا دَ دید، ناجور بُوَدُم شمو خبرگیر مه امدید، بندی بُوَدُم شمو دَ دیدون مه امدید. ^{۳۷} اوخته مردمای عادل دَ جواب شی مَوگیه: 'یا مولا، مو چی وخت تُو ره گشنه دیدی و بلده تُو نان ددی، یا تَشنه دیدی و دَز تُو آو ددی؟ ^{۳۸} مو چی وخت تُو ره مُسافر دیدی و تُو ره جای ددی یا لُج دیدی و تُو ره کالا ددی؟ ^{۳۹} چی غیت تُو ره ناجور یا دَ بندی خانه دیدی و دَ پیش تُو امدی؟ ^{۴۰} اوخته پادشاه دَ جواب ازوا مَوگیه: 'ما حقیقت ره دَز شمو مَوگم، هر چیزی که بلده یکی از ریزه ترین امزی برارون مه کدید، دَ حقیقت دَز مه کدید. ^{۴۱} بعد ازو دَ کسای که دَ دِستِ چپ شی آسته مَوگیه: 'ای لعنتی ها! از مه دُور شنید و دَ آتشِ ابدی که بلده ایللیس و ملایکه های شی آماده شده بُفتید؛ ^{۴۲} چون ما گشنه بُوَدُم دَز مه نان نَد دید، تَشنه بُوَدُم دَز مه آو نَد دید، ^{۴۳} مُسافر بُوَدُم دَز مه جای نَد دید، لُج بُوَدُم دَز مه کالا نَد دید، ناجور و دَ بندی خانه بُوَدُم خبرگیر مه نمدید. ^{۴۴} اوخته اونا ام دَ جواب شی مَوگه: 'یا مولا، مو چی وخت تُو ره گشنه یا تَشنه یا مُسافر یا لُج یا ناجور و یا دَ بندی خانه دیدی و دَز تُو خدمت نکدی؟ ^{۴۵} اوخته او دَ جواب ازوا مَوگیه: 'ما حقیقت ره دَز شمو مَوگم، هر چیزی که بلده یکی از ریزه ترین امزیا نکدید، دَ حقیقت دَز مه نکدید. ^{۴۶} و اونا دَ عذاب-و-جزای ابدی موره، مگم مردمای عادل دَ زندگی ابدی.

نقشه قتل عیسی

۲۶ وختیکه عیسی تمام امزی تورا ره گفته خلاص کد، او دَ یارای خُو گفت: ^۲ "شمو میدنید که دُو روز بعد عیدِ پَصَح آسته و «باچه انسان» تسلیم دده موشه تا دَ صلیب میخکوب شنه.

^۳ دَ امرو وخت پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدای قوم دَ خانه پیشوای بزرگ که قیافا نام دشت جم شد ^۴ و جلسه کد که عیسی ره تاشکی گرفتار کُنه و دَ قتل برسنه. ^۵ مگم اونا گفت: "ای کار دَ روزای عید نَشنه، چون امکان دره که دَ بین مردم شورش بُفته.

مَسَحَ شُدونِ عیسیٰ دَ بَیتِ عَنیا

^۶ وختیکه عیسیٰ دَ بَیتِ عَنیا دَ خانِه شَمعونِ کولی گِرَفته بُود، ^۷ یگ خاتو قد یگ بوتلِ عَطَرِ قَیمَتبای دَ پِیشِ شیِ اَمَد و غَیْتیکه عیسیٰ دَ سِرِ دِستَرخو شِشت، اَمو خاتو عَطَرِ رِه دَ سِرِ شیو کد. ^۸ لیکن وختی یارای شیِ ای کار رِه دید، قار شُدِه گُفت: ”چرا ای عَطَرِ ضایع شُد؟“ ^۹ چُون مُوشُد که امی عَطَرِ دَ قَیمَتِ کَلو سَودا شُنِه و پِیسِه شیِ دَ غَریبا دَدِه شُنِه!“ ^{۱۰} عیسیٰ ای توره رِه پَی بُرَدِه دَزوا گُفت: ”چرا ای خاتو رِه آزار مِیدید؟ او یگ کار نیک دَ حَقِ ازمه کده، ^{۱۱} چُون غَریبا همیشه قد شُمو آسته، ولے ما همیشه قد شُمو نِیسْتُم.“ ^{۱۲} و ای خاتو دَ وِسیلِه شیو کدونِ امزی عَطَرِ دَ بِلِه جِسمِ مِه، مَرِه بَلَدِه دَفنِ کدو آماده کد. ^{۱۳} ما حَقِیقتِ رِه دَز شُمو مُوگَم، دَ هر جای دُنیا که ای خوشخبری اِعلانِ شُنِه، کارِ امزی خاتو ام دَ عِنوانِ یادآوری اَزو نَقَلِ مُوشِه.“

خِیانَتِ یَهُودایِ اِسْخَریوطی

^{۱۴} اوخته یکی امزو دوازده یارا که یَهُودایِ اِسْخَریوطی نام دَشت، دَ دِیرِ پِیشوايونِ عالی مقام رفت ^{۱۵} و گُفت: ”اگه عیسیٰ رِه دَ شُمو تَسْلیمِ کُنم دَز مه چند مِیدید؟“ اونا سی سِکِه نَقَرِه دَزو دَد. ^{۱۶} بعد امزو وخت یَهُودا دَ دُمبالِ فرصتِ مِیگشت تا عیسیٰ رِه دَزوا تَسْلیمِ کُنِه.

اَخری شامِ عیسیٰ قد یارای شیِ

^{۱۷} دَ روزِ اوّلِ عَیدِ فِطیرِ یارا دَ پِیشِ عیسیٰ اَمَدِه گُفت: ”دَ کُجا مِیخاهی بَلَدِه تُو اَمادگی بَگیری تا نانِ پِصَحِ رِه دَ اُنجی بُخوری؟“ ^{۱۸} عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”دَ شارِ دَ پِیشِ فلانِه نفر بورید و دَزو بَگَید: اُسْتادِ مُوگیه، وخت مه نزدیک شُدِه؛ ما نانِ پِصَحِ رِه قد یارای خُو دَ خانِه اَزتو مُوخورم.“ ^{۱۹} یارا اَمو رَقمِ کد که عیسیٰ دَزوا هِدایتِ دَدِه بُود و نانِ پِصَحِ رِه تِیار کد.

^{۲۰} وختیکه شام شُد عیسیٰ قد دوازده یار خُو دَ سِرِ دِستَرخو شِشت. ^{۲۱} دَ حالیکه اونا دَرَوِ نانِ مُوخورد، عیسیٰ گُفت: ”ما حَقِیقتِ رِه دَز شُمو مُوگَم، یکی از شُمو مَرِه تَسْلیمِ مونه.“ ^{۲۲} اونا عَدَرِ کوئیوبار شُد و یگ بعد از دِیگِه اَزو پُرسان کد: ”یا مولا، ما خُو نِیسْتُم، یا اَسْتُم؟“ ^{۲۳} او دَ جوابِ ازوا گُفت: ”کسی که دِستِ خُو رِه قد ازمه قَتی دَ کاسه غوْثِه مونه، اَمو کس مَرِه تَسْلیمِ مُوکنِه.“ ^{۲۴} «باچه اِنسان» اَمو رَقمِ کد دَ بارِه شیِ نِوشته شُدِه از دُنیا مورِه. مگم وای دَ حالِ کسی که «باچه اِنسان» دَ وِسیلِه اَزو تَسْلیمِ مُوشِه! بَلَدِه اَزو نفر بَهرتر بُود که هِیچ زَیدِه نَمُوشُد.“

^{۲۵} اوخته یهودا که او ره تسلیم کدنی بود، د جواب شی گفت: "استاد، ما خو نیستیم، یا استم؟" عیسی د جواب ازو گفت: "خود تو گفتی."

^{۲۶} د حالیکه اونا دزو نان مخورده، عیسی نان ره گرفت و بعد از شکرگزاری او ره ثوئه کده د یارا دد و گفت: "بگیرید و بخورید، ای جسم مه آسته." ^{۲۷} بعد ازو جام ره گرفت و شکرگزاری کده دزوا دد و گفت: "پگ شمو ازی وچی کنید؛ ^{۲۸} چون ای خون مه آسته که بلده عهد نو د راه بخشش گناهای غدر مردم ریختنده موشه. ^{۲۹} ما دز شمو موگم که بعد ازی امزی میوه تاگ انگور دیگه وچی نمونم تا روزی که او ره قد شمو د پادشاهی آته خو از نو وچی کنم." ^{۳۰} و اونا سرود خنده سون کوه زیتون ری شد.

پیشگویی د باره انکار پترس

^{۳۱} اوخته عیسی دزوا گفت: "امشاو پگ شمو بخاطر ازمه فراری موشید، چون نوشته شده:

ما چوپو ره میزنم

و گوسپندوی رمه تیت پرک موشه.

^{۳۲} مگم بعد ازی که دوباره زنده شدم، از شمو کده پیش د جلیلیه مورم. ^{۳۳} پترس د جواب شی گفت: "حتی اگه پگ بخاطر ازتو فراری شنه، ما هرگز دوتا نمونم." ^{۳۴} عیسی دزو گفت: "ما حقیقت ره دز تو موگم، امی امشاو پیش از بنگ خروس سه دفعه مره انکار مونی." ^{۳۵} پترس دزو گفت: "حتی اگه لازم شنه، ما قد تو مورم، ولی تو ره هرگز انکار نمونم." و دیگه یارا ام امی رقم گفت.

دعای عیسی د باغ گتسیمانی

^{۳۶} اوخته عیسی قد یارای خو د یگ جای د نام گتسیمانی رفت و دزوا گفت: "د امینجی بشینید تا ما رفته د اونجی دغا کنم." ^{۳۷} او پترس و دو باچه زیدی ره قد خوقتی برد و غدر غمگی و کوئیوبار شد. ^{۳۸} اوخته دزوا گفت: "جان مه از شدت غم نزدیک آسته که بمره. شمو د امینجی بمنید و قد ازمه بیدار بشید."

^{۳۹} بعد ازو کم وری پیش رفت و قد روی خو د زمی افتد و دغا کده گفت: "ای آته مه، اگه امکان دره ای جام ره از

مه دُور کُو، مگم نه د خاست ازمه بلکه د خاست-و-اراده خود خُو. ^{۴۰} اوخته د پيش يارای خُو آمد و ديد که اونا خاو رفته؛ پس د پترس گُفت: ”آيا نَمیتستيد که يگ ساعت قد ازمه بيدار بَمَيد؟ ^{۴۱} بيدار بَشيد و دُعا کُنيد تا د آزمايش قرار نَگيريد؛ روح واقعاً ميخايه، و له جسم ضعيف آسته.“

^{۴۲} او دَفعه دوّم رفت و دُعا کده گُفت: ”آي آته مه، اگه امکان ندره که اي جام بَدون وُچي کدو از مه دُور شنه، بيل که خاست-و-اراده از تو انجام شنه.“ ^{۴۳} وختي عيسى پس آمد بسم اونا ره د خاو ديد، چراکه چيمای ازوا از خاو گَرنگ شُد. ^{۴۴} پس اونا ره باز ام ايله کده رفت و بلده دَفعه سوّم قد امزو توره دُعا کد. ^{۴۵} اوخته د پيش يارا آمده دزوا گُفت: ”شمو هنوز ام خاو آستيد و استراحت مُونيد؟ اينه، ساعت شي رسیده که «باچه انسان» د دِسْت گناهکارا تسليم دده شنه. ^{۴۶} باله شُنيد که بوري. اونه، کسی که مَره تسليم مونه مِيرسه!“

گرفتار شدون عيسى

^{۴۷} د حالیکه عيسى هنوز توره موگُفت، يهودا يکی امزو دوازه يارا رسيد و قد ازو قتي يگ دَل کته که سوته و شمشير دشت از طرف پيشوايون عالی مقام و ريش سفيدای قوم آمد. ^{۴۸} و امو کسی که عيسى ره تسليم موکد قد ازوا يگ نشانی ايشته گُفت: ”هر کسی ره که ماخ کدم، اونمو آسته؛ او ره دستگير کُنيد.“ ^{۴۹} فوري يهودا د پيش عيسى آمده گُفت: ”سلام استاد.“ و او ره ماخ کد. ^{۵۰} عيسى دزو گُفت: ”رفيق، بلده کاری که آمد، انجام بدي؟“ اوخته اونا پيش آمد و د بله عيسى دِسْت آندخته او ره دستگير کد.

^{۵۱} د امزو وخت يکی امزو کسای که قد عيسى بود، دِسْت د شمشير خُو برده او ره کشيد و غلام پيشواي بزرگ ره زده گوش ازو ره مَنی کد. ^{۵۲} اوخته عيسى دزو گُفت: ”شمشير خُو ره د جای شي بيل، چون هر کسی که شمشير بکشه قد شمشير کشته موشه. ^{۵۳} آيا فکر مونی که ما نَمیتتم از آته خُو درخاست کتم که کلوتر از دوازه لشکر ملايکه ره يگدفعی بلده کومک مه ربي کنه؟ ^{۵۴} مگم د او صورت نوشته های که مَوگيه ‘امی چيزا بايد رُخ بديه‘ چطور پوره شنه؟“

^{۵۵} د امزو ساعت عيسى د امو جمعيت گُفت: ”آيا ما راهزن آستيم که قد شمشير و سوته بلده دستگير کدون مه آمدید؟ ما هر روز د خانه خدا شسته تعليم ميددم و شمو مَره گرفتار نکديد، ^{۵۶} مگم تمام امزی واقعه ها رُخ دد تا نوشته های انبيا پوره شنه.“ د امزو وخت تمام يارا او ره ايله کده دوتا کد.

محاکمه د حُضورِ شورای یهود

^{۵۷} کسای که عیسی ره دستگیر کد، او ره د پیش قیافا پیشوای بزرگ بُرد د جایی که عالمای دین و ریش سفیدا جم بود. ^{۵۸} مگم پترس از دُور او ره دُمبال مُوکد تاکه د خانه پیشوای بزرگ رسید و داخل شده قد پیره دارا ششت تا بنگره که آخر کار چی موشه.

^{۵۹} پیشوایون عالی مقام و تمام اعضاءِ شورا د تلاش ازی بود که یگ شاهدی دروغ د ضدِ عیسی پیدا کنه تا او ره د قتل برسنه. ^{۶۰} مگم اونا هیچ شاهدی پیدا ننتست، باوجود که عدر شاهدای دروغی پیش آمده شاهدی دد. بلاخره دُو نفر پیش آمده ^{۶۱} گفت: "ای نفر گفته که 'ما میتنم خانه خدا ره بیرو کده د مدت سیه روز دوباره آباد کنم.'" ^{۶۲} اوخته پیشوای بزرگ باله شد و د عیسی گفت: "آیا تو هیچ جواب نمیدی؟ ای چیزخیل آسته که امیا د ضد تو شاهدی میدیه؟" ^{۶۳} مگم عیسی چپ مند. اوخته پیشوای بزرگ دزو گفت: "تو ره د خدای زنده قسم میدم دز مو بگی که تو مسیح باچه خدا آستی یا نه؟" ^{۶۴} عیسی دزو گفت: "خود تو گفتی. بعد ازی شمو «باچه انسان» ره مینگرید که د دست راستِ قادرِ مطلقِ ششته و د بله اورهای آسمو مییه."

^{۶۵} اوخته پیشوای بزرگ کالای خو ره پاره کده گفت: "او کفر گفت! دیگه مو د شاهد چی ضرورت دری؟ شمو امی آلی کفرگویی ازو ره شنیدید. ^{۶۶} صلاح شمو چی آسته؟" اونا د جواب ازو گفت: "او سزاوار مرگ آسته." ^{۶۷} اوخته اونا د روی شی تف اندخته او ره قد مُشت زد و بعضی کسا قد چپات د روی شی زده ^{۶۸} موگفت: "ای مسیح، بلده مو نبوت کو، کی تو ره زد؟"

انکارِ پترس د باره عیسی

^{۶۹} د امزو وخت پترس د برو د حولی ششته بود که به بلغه یگ کنیز د پیش ازو آمده گفت: "تو ام قد عیسای جلیلی بودی." ^{۷۰} مگم پترس د پیش روی پگ ازوا انکار کده گفت: "ما هیچ نموفامم که تو چیزخیل موگی." ^{۷۱} وختیکه پترس بر شده د دالیز درگه رفت؛ د اونجی یگ کنیز دیگه او ره هوش کد و د کسای که د اونجی بود گفت: "ای آدم ام قد عیسای ناصری بود." ^{۷۲} پترس بسم انکار کده قسم خورد و گفت: "ما امی آدم ره نمینخشم." ^{۷۳} بعد از چند لحظه کسای که د اونجی ایسته بود پیش آمد و د پترس گفت: "یقیناً تو ام یکی امزوا آستی، چون از لهجه تو فامیده موشه." ^{۷۴} اوخته پترس د لعنت کدو و قسم خوردو شروع کد و گفت: "ما امی آدم ره نمینخشم." د امزو

لحظه خُروس بَنگ دَد.

^{۷۵} و پترُس توره عیسیٰ ره دَ یاد خُو اُورد که گُفتد: ”پیش از بَنگِ خُروس سِه دفعه مَره اِنکار مونی.“ اوخته اُو بُرو رفته زار زار چخرا کد.

محکوم شُدونِ عیسیٰ دَ مَرگ

۲۷ ^۱ وختیکه صُبح شُد، تمام پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدای قوم دَ باره عیسیٰ جلسه کد و تصمیم گرفت که اُو ره بُکشه. ^۲ بعد ازو عیسیٰ ره بسته کده بُرد دَ پیلاتُس، والی رومی تسلیم کد.

^۳ یهُودا که عیسیٰ ره تسلیم کُدد، وختی دید که اُو محکوم شُد، اُو پشیمو شُدده اُمو سی سیکه نُقره ره دَ پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدا پس دَد ^۴ و گُفت ”ما گناه کدیم، چراکه آدم بیگناه ره تسلیم کدیم.“ ولے اونا گُفت: ”دَز موچی عَرَض، تُو موفامی و کار تُو.“ ^۵ پس یهُودا اُمو نُقره ره دَ خانه خُدا پورته کده رَبی شُد و رفته خود ره دَ دار اوزو کد.

^۶ مگم پیشوایونِ عالی مقام نُقره ره باله کده گُفت: ”پورته کدونِ امزی نُقره دَ خزانه خُدا جایز نیسته، چراکه ای خُونِها آسته.“ ^۷ بعد از مشوره کدو، اونا قد امزو پیسه زمین کوزه گر ره خرید تا بلده بیگنه گو قبرستو بشه. ^۸ دَ امزی دلیل اُمو زمی تا امروز دَ نام «زمینِ خُون» مشهور آسته. ^۹ دَ امزی رقم توره که دَ وسیله ارمیا پیغمبر گُفته شُد پوره شُد که مَوکیه:

”اونا سی سیکه نُقره ره گرفت،

قیمتِ کسی ره که قیمتِ شی دَ وسیله بنی اسرائیل دَ سر ازو ایشته شُد؛

^{۱۰} و اونا اُمو نُقره ره بلده زمین کوزه گر دَد،

اُمو رقم که خُداوند دَز مه امر کُدد.“

عیسی دَ حُضُورِ پیلاتُس

^{۱۱} اوخته عیسی دَ حُضُورِ والی رومی ایسته شُد و والی ازو پُرسان کد: "آیا تُو پادشاهِ یهودیا اَستی؟" عیسی گُفت: "خود تُو موگی." ^{۱۲} مگم وختیکه پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدا دَ بله ازو تَهَمَت کد، اُو هیچ جواب نَدَد. ^{۱۳} اوخته پیلاتُس دَزو گُفت: "آیا تُو نَمِیشَنوی که اونا چیقس شاهدی ها دَ ضِد تُو میدیه؟" ^{۱۴} لیکن عیسی حتی دَ یگ توره ازو ام جواب نَدَد، بطوری که والی دَزی باره عَدَر حَیرو مَند.

^{۱۵} رسم-و-زواج والی ای بُود که دَ هر عید، یگ بَندی ره بَلدِه مَرَدُم ایله کُنه، هر کسی ره که اونا میخواست. ^{۱۶} دَ امزُو غَیت یگ بَندی نامی دَ نامِ باراباس دَ بَندی خانه بُود. ^{۱۷} وختیکه مَرَدُم جَم شُد، پیلاتُس ازوا پُرسان کده گُفت: "شُمُو کُدم شی ره میخاهید که بَلدِه شُمُو ایله کُتم؟ باراباس ره یا عیسی مشهور دَ مسیح ره؟" ^{۱۸} چُون اُو پی بُرد که اونا عیسی ره از رومی همچشمی تسلیم کده.

^{۱۹} دَ حالیکه پیلاتُس دَ چوکی قضاوت شِشْتند، خاتون شی دَزو پیغام رَی کده گُفت: "قد امزُو آدم بیگناه کار نَدَشته بَش، چُون امروز از خاطر ازو دَ خاو عَدَر عذاب شُدَم."

^{۲۰} دَ عَین حال پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدا مَرَدُم ره تشویق کد تا اونا درخاست کُنه که باراباس ایله شنه و عیسی کُشته شنه. ^{۲۱} پس والی ازوا پُرسان کد: "کُدم امزی دُو نفر ره شُمُو میخاهید که بَلدِه شُمُو ایله کُتم؟" اونا گُفت: "باراباس ره." ^{۲۲} پیلاتُس دَزوا گُفت: "پس قد عیسی مشهور دَ مسیح چیز کار کُتم؟" پگ ازوا گُفت: "دَ صلیب میخکوب کو!" ^{۲۳} اوخته والی گُفت: "چرا؟ چی بدی کده؟" اونا کلوتر چیغ زده گُفت: "دَ صلیب میخکوب کو!"

^{۲۴} وختی پیلاتُس دید که کوشش شی هیچ فایده ندره، بلکه شورش شروع موشه، اُو آو طلب کد و دَ پیش رومی مَرَدُم دَست خُو ره شُشته گُفت: "ما دَ باره خُون امزی آدم، بے گناه اَسْتَم! شُمُو موفامید و کار شُمُو!" ^{۲۵} تمام مَرَدُم دَ جواب شی گُفت: "خُون ازو دَ گردون ازمو و اولادای مو بَشه!" ^{۲۶} پس باراباس ره بَلدِه ازوا ایله کد و عیسی ره بعد از قَمچی زِدو دَ عسکرا تسلیم کد تا دَ صلیب میخکوب شنه.

عسکرا قد عیسی ریشخندی موکنه

^{۲۷} اوخته عسکرای والی عیسیٰ ره دَ حولی قصرِ والی بُرد و تمام عسکرای یگ قشله دَ گرد شی جم شد. ^{۲۸} اونا عیسیٰ ره لُچ کده یگ چَپِنِ اَرَعَوَانی دَ جان شی دَد ^{۲۹} و از خَمچه خاردار یگ تاج بافته دَ سر شی ایشته و یگ نئی ره دَ دِسْتِ راست شی دده دَ پیشِ رُوی اَزو زانو زَد و ریشخندی کده گُفت: ”دَرُود دَ پادشاهِ یهودیا!“ ^{۳۰} اونا دَ بله اَزو تُف کد و یگ نئی ره گِرِفته دَ سر شی دَ زِدو شد. ^{۳۱} بعد ازی که او ره ریشخند کد، اونا چَپِنِ ره از جان شی بُر کد و کالای خود شی ره دَ جان شی دَد و او ره بُرد تا دَ صلیبِ میخکوب شنه. ^{۳۲} وختیکه اونا بُرو مورفت قد یگ آدمِ قیروانی دَ نامِ شِمعونِ رُوی دَ رُوی شد و او ره مجبور کد که صلیبِ عیسیٰ ره دَ شانِه خُو بُره.

عیسیٰ دَ صلیبِ کُشته موشه

^{۳۳} وختی اونا دَ یگ جای دَ نامِ گُلگُنا که معنای شی «کاسه سر» آسته رسید، ^{۳۴} اونا شرابِ انگور ره که قد چیزِ تلخ گت شُد دَزو دَد؛ مگم وختیکه او ره مَره کد او نَخاست که وُچی کنه. ^{۳۵} امی که اونا عیسیٰ ره دَ صلیبِ میخکوب کد، اونا پشکِ اَندخته کالای شی ره مَنه خُو تقسیم کد ^{۳۶} و دَ اُونجی بلده نِگاهوانی اَزو شِشت. ^{۳۷} جُرمِ اَزو ره نوشته کده بالهتر از سر شی سخت کد که اینی رقمِ نوشته شُد: ”اینمی عیسیٰ آسته، پادشاهِ یهودیا!“

^{۳۸} دَ امزو غَیبت دُو راهزن ام قد اَزو دَ صلیبِ میخکوب شد، یکی ازوا دَ دِسْتِ راست شی و دیگه شی دَ دِسْتِ چَپِ اَزو. ^{۳۹} کسای که اَزونجی تیر موشد او ره توهین-و-تحقیر کده سر خُو ره شور میدد و ^{۴۰} مَوگُفت: ”تُو که خانه خُدا ره خراب موکدی و او ره دَ مَدَتِ سه روز آباد موکدی، خود ره نجات بدی. اگه تُو باچه خُدا آستی از صلیب تاه بیه!“ ^{۴۱} دَ عینِ رقمِ پیشوايونِ عالی مقام، عالِمای دین و ریش سفیدا ام ریشخندی کده مَوگُفت: ^{۴۲} ”او دیگرو ره نجات دَد، مگم خود خُو ره نجات دده نَمیتنه. او پادشاهِ اسرائیل آسته، امی آلی از صلیب تاه بیه و مو دَزو ایمان میری!“ ^{۴۳} او دَ خُدا تَوکل دَره، بیل که خُدا او ره امی آلی نجات بدیه، اگه واقعاً از شی راضی آسته، چُون او مَوگُفت ”ما باچه خُدا آستم!“ ^{۴۴} امو دُو راهزن ام که قد اَزو دَ صلیبِ میخکوب شُد، او ره دو-و-دشنام میدد.

مَرگِ عیسیٰ

^{۴۵} از ساعتِ ششم تا ساعتِ نهم، تریکی تمام زمی ره گِرِفت. ^{۴۶} و نزدیکِ ساعتِ نهم عیسیٰ قد آوازِ بلند چِیغ زده گُفت: ”ایلی، ایلی، لَمَا سَبَتَنی؟“ یعنی ”خُدا ی مه، خُدا ی مه، چرا مَره ایله کدی؟“

^{۴۷} بعضی کسای که دَ اُونجی ایسته بود وختی ای ره شنید، گُفت: ”الیاس ره کوی مونه.“ ^{۴۸} فوری یکی ازوا

دویده یگ اسفنج ره گرفت و او ره پُر از سِرکه انگور کده دَ سِر یگ نَی بند کد و دَزو پیش کد که وُچی کُنه. ^{۴۹} ولے دیگر و گُفت: ”بیل که بنگری که ایاس مییه تا او ره نجات بدیه یا نه!“ ^{۵۰} عیسیٰ بسم قد آواز بلند چیغ زد و روح خُو ره تسلیم کد.

^{۵۱} دَ امزُو لحظه پرده خانه خدا از باله تا زیر دُو پاره شد؛ زمی لَرزه کد و سنگا شَق شد ^{۵۲} و قبر ها واز شد و غدر جسم های مُقَدَّسین که مُرده بُود دُوباره زنده شد. ^{۵۳} بعد از دُوباره زنده شُدونِ عیسیٰ، اونا از قبر ها بُرو آمد و دَ شارِ مُقَدَّس داخل شد و دَ غدر کسا ظاهر شد.

^{۵۴} وختی قومندان و نفرای شی که از عیسیٰ نگاهوانی مُوکد، زلزله و امو واقعه های دیگه ره دید، اونا سخت ترس خورد و گُفت: ”راستی که ای آدم باچه خدا بُود.“

^{۵۵} غدر خاتونو ام دَ اُونجی بُود که از دُور توح مُوکد؛ اونا از جلیلیه از پُشتِ عیسیٰ آمدد تا او ره خدمت کُنه. ^{۵۶} دَ مینکل ازوا مریمِ مَجَدَلِیه و مریمِ آبه یعقوب و یوسف بُود و امچنان آبه باچه های زیدی.

دَفن کدونِ عیسیٰ

^{۵۷} دَ وختِ آفتو ششتو، یگ آدمِ دَوْلتمند که از شارِ رامه بُود و یوسف نام دَشت رَسید؛ او ام پیرو عیسیٰ شُد. ^{۵۸} اوخته او دَ پیشِ پیلاتس رفت و جسدِ عیسیٰ ره ازو طلب کد؛ و پیلاتس امر کد که دَزو دده شُنه. ^{۵۹} پس یوسف جسد ره باله کده بُرد و او ره دَ یگ رختِ کتانِ پاک پیچنده ^{۶۰} دَ قبرِ نوی که بلده خود خُو دَ قاده کنده بُود، ایشت و یگ سنگِ کُنه ره دَ دانِ قبر لول دَد و رفت. ^{۶۱} مریمِ مَجَدَلِیه و امو مریمِ دیگه ام دَ اُونجی پیش روی قبر ششتند.

پیره‌داری از قبر

^{۶۲} صَباحِ امزُو روز که یگ روز بعد از روزِ آمادگی عید بُود، پیشوایونِ عالی مقام و فریسیا دَ پیشِ پیلاتس جَم شده گُفت: ^{۶۳} ”صاحب دَ یاد مو آسته که امو آدمِ گمراه کُنده وختیکه زنده بُود گُفت: ‘بعد از سه روز دُوباره زنده موشم.’ ^{۶۴} پس امر کُو که تا سه روز از قبر نگاهوانی شُنه؛ نَشنه که یارای شی دَ غیتِ شاو آمده او ره دُزی کُنه و بعد ازو دَ مُردم بگیه که او از مُرده‌ها دُوباره زنده شده و ای گمراهی آخر از اول کده بدتر بشه.“ ^{۶۵} پیلاتس دزوا گُفت: ”پیردارا ره بگیری و بورید و هر رقم که میتنید از قبر محافظت کُنید.“ ^{۶۶} پس اونا قد پیردارا رفت و سنگ

دان قبر ره مَهر-ولاک کد و قبر ره مُحافِظت کد.

دوباره زنده شُدونِ عیسیٰ

۲۸ بعد از روز آرام، دَ وختِ روز واز شُدو دَ روزِ یگشَمبِه، مَریمِ مَجَدَلِیَه و اُمُو مَریمِ دِیگِه بِلدِه دِیدونِ قبر رفت
و دَ اُونجی بے بلغه یگ زلزلَه شَدید شُد، چُون یگ مَلایکِه خُداوند از آسمو نازل شُدِه اَمَد و سنگ ره از دانِ قبر
لول دَدِه دَ بِلَه شی شِشت. ۳ چَهرِه شی رَقمِ آتَشکِ گُرگُرداغ بُوَد و کالای شی رَقمِ بَرَف وَری سفید. ۴ از ترسِ اَزُو
پیرِدارا دَ لَرزِه اَمَد و رَقمِ مُردِه جور شُد. ۵ مَگمِ مَلایکِه دَ خاتُونو گُفت: “شُمُو ترس نَخورید، چُون ما مِیدَنُم که شُمُو
عیسیٰ ره مُوبالید، کسی ره که دَ صلیبِ میخکوب شُد. ۶ اُو دَ اِینجی نِیستِه. اُو دُوباره زنده شُدِه، اُمُو رَقمِ که اُو
گُفتُد. بید، جایی ره که اُو خاو بُوَد، توخ کُنید ۷ و زُود رفته دَ یارای شی بَگَید که اُو از مُردِه ها دُوباره زنده شُدِه و
از شُمُو کده پیش دَ جَلیلِیَه مورِه و شُمُو اُو ره دَ اُونجی مِینگرید. اینه، ما دز شُمُو گُفتم.”

۸ اوخته خاتُونو دَ عَجَلَه قَد ترس و خوشی کَلو از قبر رَی شُد و دَ ویدِه رفت تا دَ یارای شی خیر بَدیه. ۹ بے بلغه
عیسیٰ قَد ازوا رُوی دَ رُوی شُد و گُفت: “سلام.” و خاتُونو پیش اَمَدِه دَ پایای اَزُو اُفتَد و اُو ره سَجده کد. ۱۰ اوخته
عیسیٰ دَزوا گُفت: “ترس نَخورید. بورید و دَ بَرارون مه بَگَید که دَ جَلیلِیَه بورِه؛ دَ اُونجی اُونا مَرِه مِینگرِه.”

رِشوتِ دَدو دَ پیرِدارا

۱۱ دَ حالیکه خاتُونو مورفت، بعضی از پیرِدارا دَ شار رفت و تمام چیزای ره که رُخ دَدِه بُوَد، دَ پیشوايونِ عالی مقام
نقل کد. ۱۲ بعد ازی که پیشوايونِ عالی مقام قَد ریش سفیدا جم شُدِه دَ بَین خُو مشورِه کد، اونا یگ مقدار پِيسِه
بَلدِه پیرِدارا دَد ۱۳ و گُفت: “شُمُو بَگَید که ‘یارای شی دَ وختِ شاو اَمَدِه اُو ره دُزی کد دَ غَیبتیکه مو خاو بُوَدی.’
۱۴ و اگه ای توره دَ گوشِ والی رسید، مو اُو ره راضی مونی و شُمُو ره از جنجال دُور نِگاه مونی.” ۱۵ پس اونا پِيسِه
ره گِرِفت و اُمُو رَقمِ که بَلدِه ازوا گُفته شُدُد، اُمُو رَقمِ کد. ای قِصَه تا اِمروز دَ بَین یهودیا گُفته موشه.

وِظیفَه بزرگ

۱۶ اوخته یازده یار دَ جَلیلِیَه دَ امزُو کوه رفت که عیسیٰ بَلدِه ازوا هِدایت دَدِه بُوَد. ۱۷ وختیکه اونا عیسیٰ ره دِید، اُو
ره پَرستِش کد. مَگمِ بعضی های شی شک کد. ۱۸ اوخته عیسیٰ پیش اَمَد و قَد ازوا گپ زده گُفت: “تمام اِختیار-و-

قُدْرَت دَ آسْمُو و دَ رُوي زَمِي دَ ز مِه دَدِه شُدِه. ^{۱۹} پَس بوريِد و تَمَام مِلَّت هَا رِه پَيَرَو جَوْر كَدِه اُونَا رِه دَ نَامِ آتِه و باچِه و رُوح اَلْقُدْس غُسَلِ تَعْمِيِد بَدِيِد ^{۲۰} و دَ زَوَا تَعْلِيِم بَدِيِد تَا اَز تَمَام چِيَزَاي كِه دَ ز شُمو اَمْر كَدُم اِطَاعَت كُنِه. و بَدَنِيِد كِه مَا هَمِيَشِه قَد شُمو اَسْتُم، تَا اَخِر زَمَان.